анонс
НОМЕРА

Наукові форуми 2-6 ст.

Студентське життя 10-14 ст.

На мистецькій хвилі 22-23 ст.

26 грудня 2018 року, №19-24 (283-288)

ЗАМОК

Газета Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

ЗІ СВІТЛИМИ НОВОРІЧНО-РІЗДВЯНИМИ СВЯТАМИ!

Дай Боже Вам любові і тепла,
Добра в сім'ї і затишку в оселі,
Щоб щастя світла музика текла
В Різдвяні свята, щедрі і веселі!
Хай здійснює бажання Рік Новий,
Хай Україна в мирі процвітає,
З чудовим святом радості і мрій
Ми щиро і сердечно Вас вітаєм!

РІК 2018 НАМ ПРИНІС

Дисертаційний зорепад

Наталія Савелюк – доктор психологічних наук
Денис Чик – доктор філологічних наук
Лариса Данильчук – доктор педагогічних наук
Іванна Саланда – кандидат технічних наук
Юлія Тимош – кандидат психологічних наук
Оксана Швець – кандидат педагогічних наук
Лариса Соляр – кандидат педагогічних наук
Аліна Ільчук – кандидат педагогічних наук

Черговий фініш

Отримали дипломи 662 фахівці: 15 магістрів, 458 бакалаврів, 55 спеціалістів, 134 молодших спеціалісти.

Студентський старт

Зараховано 674 студенти, з них 374 – за контрактом і 300 – за регіональним замовленням

Успішна акредитація

Магістерська програма – Трудове навчання і технології, Музичне мистецтво, Дошкільна освіта, Фізичне виховання, Українська мова і література, Англійська мова і література, Німецька мова і література.

Бакалаврська програма – Психологія, Польська мова і література, Соціальна педагогіка.

Молодший спеціаліст – Фізична культура

Науково-освітні контакти

5 угод про співпрацю: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, Прикарпатський НУ ім. Василя Стефаника, Полтавський НПУ ім. В.Г.Короленка, Чернігівський НПУ ім. Т.Г.Шевченка, Ліцей № 1 ім.Юліуша Словацького (м.Хожув, Польща)

Потік публікацій

346 найменувань (19 навчальних посібників, 8 монографій, 32 навчальні програми, 84 фахові статті, 41 стаття у зарубіжних виданнях, 146 інших публікацій), а також 7 збірників наукових праць і перевидання «Кременецької граматики»

Наукові форуми

Всеукраїнські читання до 380-річчя «Кременецької граматики»
«Волинь в українській, польській і світовій історіографії»
Звітна конференція науковців академії за 2017 рік
«Лідерство як соціально-психологічний феномен»
«Актуальні проблеми сьогодення очима молоді»
«Litteris et Artibus: нові горизонти»
«Становлення освіти на Кременеччині: погляд крізь століття»

Міжнародний сектор

XIV Літературно-мистецький форум «Діалог двох культур»
«Діалог двох культур молодих -2018»
VIII Міжнародний мистецький симпозіум «Зустрічі в Кременці»
XVII конференція ШВР «У світі емоцій та відчуттів»
XXXIII Зліт ЄРШ ім. Юліуша Словацького

Мистецьке життя

Участь представників академії у зйомках фільму «Червоний. Без лінії фронту»

Народний ансамбль танцю «Горлиця» – переможець XXI Міжнародного фестивалю-конкурсу студентської художньої творчості «Барви осені»

Світлана Гуральна – переможець XXII Обласного конкурсу авторської пісні та поезії серед учнів, студентів і працівників закладів професійної та вищої освіти

Театр «Пілігрим» – вистави «В неділю рано зілля копала», «Героям слава»

Спортивне життя

«Кременець – Академія» – срібний призер Чемпіонату України з футболу серед ЗВО

Вікторія Петронюк – бронзовий призер Чемпіонату світу з армрестлінгу

Збірна академії – Чемпіон України з більярду серед ЗВО

Дмитро Шемчук, Сергій Точинський, Юрій Селецький – переможці XXIII Чемпіонату України з армспорту серед юніорів

ЮВІЛЕЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ

Валентина БЕНЕРА,
проректор з наукової роботи

Повноцінне становлення національної школи відбувається на фундаменті розгортання мережі регіональних навчальних

закладів усіх рівнів і форм – від початкових до вищих. Кременецька сторінка в історії української освіти – багата, яскрава і помітна як хронологією функціонування навчальних установ, так і життєтворчістю представників педагогічного пантеону. В реєстрі закладів освіти, що діяли на Півдні Волині, на Кременеччині та в Кременці, поряд зі школою-філією Києво-Могилянської академії, Волинською гімназією і Волинським

ліцеєм, Духовною семінарією і Кременецьким ліцеєм, іншими школами минулих часів, почесне місце належить Українській гімназії імені Івана Стешенка в Кременці. Саме 100-річчю з часу її відкриття були приурочені Всеукраїнські наукові читання «Становлення освіти на Кременеччині: погляд крізь століття», що проходили в читальному залі нашої бібліотеки. Співорганізаторами Читань виступили Київський НУ ім. Тараса Шевчен-

ка, Рівненський МЕГУ ім. академіка Степана Дем'янчука, Державний архів Тернопільської області та науково-педагогічний колектив Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Всеукраїнські наукові читання відкрив ректор академії, академік АН ВШ України, професор Афанасій Ломакович. Він же головував на першому науковому засіданні. До учасників ювілейного зібрання з вітальним словом звернувся доктор філологічних наук, академік НАН України, директор Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАНУ, професор Микола Жулинський, який підкреслив, що національний характер формується лише національною школою, і під цим кутом зору показав роль Української гімназії в Кременці, поряд з аналогічними гімназіями в Луцьку та Вінниці, у формуванні світської та духовної національної еліти і національної свідомості української інтелігенції, котра в наступні часи працювала на утвердження української державності, в тому числі в рядах УПА, на розбудову української національної культури, науки й освіти.

Учасники Читань працювали на трьох наукових платформах: «Кременецька українська гімназія імені Івана Стешенка в історії становлення та розвитку української школи на початку ХХ ст.», «Внесок Івана Стешенка в українізацію народної освіти» та «Художній дискурс Івана Стешенка: семантика, підтекст і смислотворення».

Роботу першої платформи розпочав кандидат історичних наук, доцент кафедри української філології і суспільних дисциплін Володимир Собчук доповіддю «Національна школа у місті Кременці: важкий початок». Він окреслив основні етапи еволюції навчальних закладів у краї з XVII до початку ХХ століття, серед яких Українська гімназія імені Івана Стешенка була першим, дійсно національним навчальним закладом. Науковець дав характеристику окремим педагогічним персоналіям, які працювали у цій гімназії та інших освітніх закладах краю, конкретизував їхній внесок у розбудову регіональної і національної школи, а також повідомив, що до послуг фахівців, які вивчатимуть дану проблематику, є понад 350 папок архівних матеріалів.

Заступник голови Кременецького районного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім.Тараса Шевченка, краєзнавець Василь Олійник оприлюднив тему «Українська гімназія імені Івана Стешенка як осередок національно-патріотичного виховання молоді». Він висловив думку, що тільки вихованням на фактологічній базі історії України, самим процесом національного навчання, духом спілкування у закладах освіти й активною участю у громадських справах можна забезпечити формування свідомих борців за становлення української державності. Таким, вважає він, був освітній процес у Кременецькій українській гімназії, багато вихованців якої згодом виявили себе у діяльності ОУН, у боротьбі з комуністичним і фашистським режимами.

Історичний портрет Української гімназії імені Івана Стешенка через долю її випускників зобразила кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри теорії і методики дошкільної та педагогічної освіти, доцент Тетяна Фасолько. Продовжив персоналістський підхід до розкриття тематики наукової платформи кандидат філологічних наук, завідувач кафедри української філології та суспільних дисциплін, доцент Олег Василишин повідомленням «Кременецька українська гімназія в іменах: Оксана Лятуринська, Кирило Куцюк-Кочинський, Марія Кавун-Кремінярівська».

Такої ж лінії дотримується і кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти Наталія Приймас у дослідженні проблеми «Українська гімназія імені Івана Стешенка у житті та творчості Уласа Самчука», який навчався у цьому закладі освіти, а роки навчання відобразив у своєму романі «Юність Василя Шеремети». Саме за мотивами та на матеріалах цього художнього твору видатного українського письменника кандидати філологічних наук, доценти кафедри української філології та суспільних дисциплін Ірина Комінярська й Олена Пасічник визначають «Роль Кременецької української гімназії імені Івана Стешенка у становленні молодої особистості».

Соціально-культурний контекст освітньої та культурно-виховної роботи з гімназистами висвітлює кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри мистецьких дисциплін і методики їх викладання Оксана Легкун, яка характеризує літературно-мистецьке життя в Українській гімназії імені Івана Стешенка. Історичний ухил дослідницького інтересу до теми здійснила кандидат історичних наук, доцент кафедри української філології та суспільних дисциплін Галина Сеньківська аналізом «Відображення історії Української гімназії імені Івана Стешенка у матеріалах Кременецького районного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка». Важливий фактологічний матеріал «Джерела з історії освіти у місті Кременці» до програми першої наукової платформи запропонував директор Державного архіву Тернопільської області Федір Полянський.

Тематика двох наступних наукових платформ стосувалася історичної постаті Івана Стешенка, різних аспектів його життєтворчості, ролі в утвердженні української національної ідеї через участь у національному культуро-творчому процесі, у розвитку науки, літератури та мистецтва. Науковці висвітлювали основні віхи його життєвого шляху, насамперед його громадсько-політичну діяльність, його заслуги як педагога, літературознавця, перекладача і письменника.

Учасники Читань показали Івана

Стешенка і в особистісному життєвому вимірі: рік народження – 1873; один із дев'яти дітей полтавського унтер-офіцера; випускник Полтавської класичної гімназії та історико-філологічного факультету Київського університету св. Володимира; знав десяток європейських іноземних мов; контактував з Лесею Українкою, Михайлом Коцюбинським, Миколою Садовським; був одружений з дочкою Михайла Старицького Оксаною, ук-раїнською письменницею. Його соціально-політичний життєвий вимір: учасник студентських революційних заворушень; двічі був заарештованим; член Центральної Ради; генеральний секретар (міністр) освіти в уряді УНР; здійснював українізацію шкільництва. Творчий вимір життєпису: літературна, перекладацька діяльність; видавав і редагував періодичні часописи; досліджував літературну творчість Івана Котляревського, Марка Вовчка, Панаса Мирного, Лесі Українки, Михайла Коцюбинського, Михайла Старицького, Василя Стефаника; серед його творів – оповідання, пісні, поезії, переклади Овідія, Фрідріха Шіллера, Джор-

джа Байрона, Олександра Пушкіна та інших; статті в періодиці. Трагічний фінал: 30 липня 1918 року вбитий більшовицьким агентом; похований на Байковому кладовищі в Києві.

Закономірно, що темою другої наукової платформи Читань стала діяльність Івана Стешенка у сфері освіти. Базовою у цьому плані була доповідь декана педагогічного факультету Рівненського МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука, доцента Інни Сойко «Іван Стешенко – батько української національної школи», яка дала характеристику його освітній, науковій, організаційно-педагогічній діяльності, внеску у відродження та становлення нової національної школи і конкретно – в розвиток системи й організації виховної роботи з формування українського інтелігента-патріота, націленого на розбудову національної української держави. У підсумку доповідач наголосила, що конкретним змістом державницької діяльності Івана Стешенка стало творення національної школи після Української національної революції в 1918 році.

Доктор історичних наук, професор кафедри української філології та суспільних дисциплін Ірина Скакальська у науковому дослідженні «Модерні виклики і традиції у вихованні і навчанні студентів на спадщині навчальних закладів міста Кременця у першій третині ХХ ст.» продемонструвала спадкоємність і динаміку навчально-виховної роботи в установах освіти краю з формування кваліфікованого спеціаліста і свідомого патріота Української держави. «Ідеї національного відродження у творчій діяльності Івана Стешенка» склали зміст і напрям наукового пошуку доктора педагогічних наук, завідувача кафедри методики викладання мистецьких дисциплін нашої академії, професора Олександра Дем'янчука та його колеги, кандидата педагогічних наук, завідувача кафедри музичних дисциплін Луцького педагогічного коледжу Богдани Жорняк.

Науковці третьої тематичної платформи досліджували проблему «Художній дискурс Івана Стешенка: семантика, підтекст і смислотворення». Загальнотеоретичний підхід до її розкриття здійснила доктор філологічних наук, старший науковий співробітник Інституту філології Київського

НУ ім. Тараса Шевченка, професор Галина Александрова у доповіді «Творча спадщина Івана Стешенка», де проаналізувала його творчість на фоні освітніх і літературних процесів в Україні, висвітлила особливості поетичної складової літературного спадку, специфіку перекладів, а також дала оцінку сучасним публікаціям з дослідження творчості Івана Стешенка.

Оригінальну тему «Поезія як веселка: місце колоративів у ліриці Івана Стешенка» вивчав кандидат філологічних наук, голова Ради молодих науковців нашої академії Роман Дубровський. Краянин Стешенка, видавець, журналіст і краєзнавець із Полтави Григорій Титаренко презентував видання «Іван Стешенко. Твори. Переклади. Вибране листування» і повідомив учасникам Читань нові факти і деталі життєтворчості І.Стешенка, а також про пошуки та знахідки його нових творів та інших матеріалів.

Між організаторами Читань та їх гостями відбувся обмін науковою літературою, дотичною до теми ювілейного наукового зібрання. Ректор академії, професор Афанасій Ломакович вручив науковцям-доповідачам примірники видань про історію та сьогодення нашого міста і навчального закладу, зокрема антологію літературних творів українських і зарубіжних авторів про Кременець, збірники матеріалів міжнародних і всеукраїнських наукових форумів, які проходили в нашій академії упродовж останніх років, а бібліотека навчального закладу поповнилася виданнями за тематикою становлення національної школи в Україні в цілому та в нашому регіоні зокрема.

ЮВІЛЕЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ

Валентина БЕНЕРА,
проректор з наукової роботи

Учасники Всеукраїнських ювілейних наукових читань були запрошені на відкриття Меморіального знаку з нагоди 100-річчя з часу заснування Української гімназії імені Івана Стешенка на будинку, де функціонувала гімназія у міжвоєнний

період. Меморіальний знак, встановлений з ініціативи ректорату академії та міської ради, гласить: «Учителям гімназії із вдячністю за внесок у розбудову української національної освіти (1918 – 2018)». До присутніх звернулися доктор філологічних наук, академік НАН України, директор Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАНУ, професор Микола Жулинський та міський голова Олексій Ковальчук. Організатори й гості урочистого дійства зустрілися з подружжям Петровських – лікарем Оленою і художником-дизайнером, випускником нашого навчального закладу Василем, які в даний час мешкають у цьому історичному приміщенні, стараннями яких відремонтовано фасад будинку гімназії та впорядковано прибудинкову територію. Розповідь про власні реставраційні зусилля Петровські ілюстрували фотознімками, що засвідчували, яким був об'єкт до і став після їх сімейної дизайнерської творчості. Академік Микола Жулинський і міський голова Олексій Ковальчук висловили вдячність подружжю кременчан за їх патріотичну мистецьку ініціативу.

Ядром культурної програми для учасників і гостей наукових Читань став концерт мистецьких колективів та окремих виконавців академії, що розпочався прологом із використанням поезії І. Стешенка й уривків із «Повстанського записника» колишнього випускника гімназії М. Данилюка (псевдо «Блакитний»).

Літературну сторінку програми під керівництвом Василя Скоропляса презентували ведучі, актори студентського театру «Пілігрим» Ірина Бевсюк і Віталій Бойко (О. Мосійчук «Сльози Божої Матері» за романом Уласа Самчука «Марія». Монологи Марії та Гната) та їх колеги-актори Іванна Свитка (І. Стешенко «Музика сфер») і Марія Мазовіта (М. Данилюк «Українська правда одна...». Уривок із «Повстанського записника»).

Пісенну грань концерту відкрили виступи хору народного співу під орудою Ольги Пуцик (концертмейстери – Василь Райчук і Валерій Яскевич) з патріотичними творами «Волинь моя» С.Кривенького в обробці А.Пашкевича та «Ой, у лузі червона калина» Г.Труша в обробці А. Кушніренка (гармонізація В. Яскевича). Її продовжили вокальний квартет «Кремінь» у складі Володимира Дзюми, Володимира Іванюка, Петра Клака та Сергія Шегери (концертмейстер – Валерій Яскевич) з піснею Д. Павличка і О.Білаша «Долиною туман тече», камерний хор і керівник Алла Афанасенко (слова Т. Шевченка, музика Г. Гаврилець «Все упованіє моє...» та українська народна пісня «Ой на горі два дубки» в обробці О.Чмут; концертмейстер Алла Савчук), вокальний гурт «Вишиванка» (слова й музика В. Марченка «Гусоньки»; слова Т. Шевченка, музика народна «У перетику ходила, гармонізація Валерія Яскевича), ансамбль викладачів з керівником Аллою Афанасенко (слова П. Гай-Нижника, музика С. Заверухи «Скажи-но, гаю», ансамбль бандуристок під керівництвом Ірини Харамбури (слова А.Коломійця, музика О.Білаша «Зашуми, Дніпро», а також солісти – дзвінкоголоса Ілона Данилюк із «Соловейком» М. Кропивницького (концертмейстер – Любава Головінська) та заслужений артист України Микола Швидків із піснею І. Франка і М.Лисенка «Безмежнеє поле» (концертмейстер – Інна Чорноока-Омельчук).

На завершення концертної програми прозвучала музична поема Т. Шевченка і М. Вериківського «Чернець» для баса і симфонічного оркестру у виконанні Володимира Іванюка та інструментальний твір «Коломийка» В. Матвіюка для сопілки і симфонічного оркестру із солісткою Мар'яною Томашівською (керівник симфонічного оркестру – Володимир Козачок).

Автор сценарію та постановник концерту Василь Скоропляс. Постановочна група: Олександр Ковень, Микола Сиротюк, Левко Харамбура, Василь Райчук.

XXXIII ЗЛІТ ЄРШ

Валентина КАЩУК

У польському місті Ярослав відбувся XXXIII зліт Європейської родини шкіл імені Юліуша Словацького, на який прибули 18 делегацій з Польщі, України та Чехії. Традиційно, наша делегація в таких зльотах бере участь як представник міста Кременця, з яким пов'язане дитинство великого польського поета, та освітньої установи, в історичному минулому котрої закарбоване ім'я його батька Евзебіуша. Делегацію академії очолював ректор, професор Афанасій Ломакович, який виступив з вітальним словом на урочистому відкритті Зльоту.

Звертаючись до учасників святкового дійства, ректор академії наголосив на важливості творчих зустрічей учнів і студентів освітніх закладів, об'єднаних

іменем Юліуша Словацького. Беззаперечним є той факт, що міжнародна співпраця тих, хто навчає, і тих, хто навчається, сприяє розвитку культурно-освітніх інституцій різних рівнів і форм, удосконаленню наукової, навчальної та виховної роботи у вищій і середній школі кожної країни. Це підтверджується динамікою зростання нашої академії, в якій на даний час йде підготовка бакалаврів і магістрів із 19 спеціальностей, діє аспірантура. Академія –повноправний учасник українсько-польського "Діалогу двох культур" та Міжнародного літературно-мистецького форуму "Діалог двох культур молодих", який став додатковим імпульсом у зміцненні співпраці студентської та учнівської молоді України і Польщі.

Ректор підкреслив, що молодіжний проект, започаткований з ініціативи одного з очільників Європейської родини шкіл імені Юліуша Словацького Анджея Круля, створює умови для розробки та реалізації культурно-мистецьких молодіжних програм співпраці учнів середньої та студентів вищої школи наших країн. У рамках таких програм здійснюються конкретні заходи. Зокрема, ліцеїсти польського міста Хожува під керівництвом Анджея Круля опікуються розарієм на території нашої академії, на місці, де в XIX ст. знаходилася родинна садиба Словацьких, в якій народився Юліуш. Тут тепер встановлена пам'ятна таблиця з написом "Розарій Юліуша".

Освітні традиції Кременеччини,

підкреслив ректор, сягають глибокої давнини. Яскравим свідченням цього є віднайдення "Кременецької граматики", виданої у Кременці 1638 року, і перевиданої нами до її 380-річного ювілею. Перевиданий примірник цієї пам'ятки української культури та освіти XVII століття презентовано Хожувському ліцею.

У виступі ректора учасникам Зльоту було повідомлено, що у продовження літопису освітніх, наукових і культурних сторінок свого становлення колектив академії у 2019 році відзначатиме 200-річчя реорганізації Волинської гімназії у Волинський ліцей, чим фактично розпочалася історія вищої школи у Кременці. Саме тому "Діалог двох культур", "Діалог двох культур молодих" і XXXIV зліт Європейської родини шкіл імені Юліуша Словацького будуть наступного року проходити в нашому місті під знаком 200-річного ювілею Волинського ліцею.

Цікавою складовою програми Зльоту були творчі конкурси, пов'язані з життєтворчістю польського поета-класика: конкурс знавців творчості Юліуша Словацького, конкурс читців поезії польською мовою "У колі поезії Словацького" та музичний конкурс "Спів поезії" з виконання пісень на слова Юліуша Словацького. Переможцем конкурсу декламаторів став наш студент, четвертокурсник спеціальності "Музичне мистецтво" педагогічного коледжу Ярослав Домбровський, який прочитав польською мовою вірш Словацького "Гімн про захід сонця на морі". Переможець скромно зізнався: "Для нас стало великою, але приємною несподіванкою, що серед 18 делегацій, що брали участь у конкурсі, ми здобули Диплом I ступеня, випередивши навіть польських декламаторів. Тому, на мою думку, не має значення, ким ти є і якого ти походження, а відіграє роль тільки прагнення до перемоги, наполеглива праця, які дають омріяний високий результат". Але головним результатом участі нашої делегації у XXXIII зльоті Європейської родини шкіл імені Юліуша Словацького, на переконання Ярослава, була "маса позитивних емоцій, нових і цікавих знайомств і бажання брати участь у наступних зустрічах зі своїми польськими ровесниками".

ВІТАЄМО!

Успішно захистили дисертаційні дослідження на здобуття наукового ступеня

САВЕЛЮК Наталія Михайлівна
доктор психологічних наук

ЧИК Денис Чабович
доктор філологічних наук

ДАНИЛЬЧУК Лариса Олексіївна
доктор педагогічних наук

ТИМОШ Юлія Володимирівна
кандидат психологічних наук

СОЛЯР Лариса Віталіївна
кандидат педагогічних наук

ШВЕЦЬ Оксана Вікторівна
кандидат педагогічних наук

ІЛЬЧУК Ліна Петрівна
кандидат педагогічних наук

НАУКОВИЙ АНАЛІЗ РЕЛІГІЙНОГО ДИСКУРСУ

Дисертаційне дослідження «Психологія розуміння особистістю релігійного дискурсу» на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук доцент Наталія Савелюк блискуче захистила на засіданні Спеціалізованої вченої ради Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Науковим консультантом дисертаційної роботи виступила доктор психологічних наук, завідувач кафедри загальної і соціальної психології та соціології Східноєвропейського НУ ім. Лесі Українки, професор Лариса Засєкіна й офіційними опонентами – доктор психологічних наук, дійсний член НАПН України, заступник директора з науково-дослідницької роботи Інституту психології ім. Г.С.Костюка НАПН України, професор Наталія Чепелєва; доктор психологічних наук, член-кореспондент НАПН України, завідувач Лабораторії соціальної психології особистості Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, професор Тетяна Титаренко та доктор психологічних наук, завідувач кафедри загальної і клінічної психології Прикарпатського НУ ім. Василя Стефаника, професор Віктор Москалець.

Актуальність дисертаційної роботи науковець обґрунтовує насамперед тим, що дослідники наголошували в основному на класичних теологічних інституціолізованих формах трактування релігійного дискурсу, в той час як його буттєве повсякденне розуміння в наукову сферу не потрапляло. Разом із тим у науці розроблялись історичні, соціологічні, культурологічні, лінгвістичні й інші аспекти розуміння релігійного дискурсу, однак знаходився осторонь його психологічний контент і контекст. Окрім цього, в українській психології акцентується на раціональному аспекті проблематики, а релігійна активність вимагає коректного врахування раціонального й ірраціонального моментів у розумінні релігійного дискурсу. Цим обумовлена мета дослідження – теоретична розробка й емпірична апробація психологічної концепції розуміння релігійного дискурсу в загальному та особистісному контекстах релігійної активності. Мета визначила завдання наукового пошуку: психологічна дефініція релігійного дискурсу, характеристика його видів і жанрів, обґрунтування поняття релігійної дискурсивної особистості як суб'єкта розуміння релігійного дискурсу, аналіз взаємозв'язків основних психологічних аспектів релігійної активності, виокремлення базових типів релігійних дискурсивних особистостей як основи класифікації активності людини в релігійному дискурсі.

Новизна і теоретичне значення роботи полягає в тому, що вперше теоретично обґрунтовано психологічні дефініції понять «релігійний дискурс» і «релігійна дискурсивна особистість», розроблено структурно-рівневу концепцію розуміння особистістю релігійного дискурсу, охарактеризовано чотири рівні релігійної активності особистості та три рівні розуміння нею релігійного дискурсу, а також виокремлено чотири типи релігійної дискурсивної особистості. Окрім цього, поглиблено й уточнено теоретичні положення дискурсивної психології, психосемантики, психолінгвістики, психології особистості та психології релігії, вчення про механізми психологічного захисту в структурі релігійної активності особистості, теорію взаємозв'язку особистісної релігійності та суб'єктивного благополуччя, розширено уявлення про релігійний дискурс у контексті міждисциплінарного підходу і розвинуто окремі аспекти теорії особистісних корелятів релігійності та релігійної активності, положення психологічної герменевтики в її взаємозв'язку із психологією релігії.

Практичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає в можливостях їх використання у психодіагностичній, консультативній, психотерапевтичній роботі з особами, котрі самоідентифікуються як релігійні; у конструюванні змісту публічних виступів (проповідей, промов тощо) духовно-релігійної спрямованості; при підготовці навчальних програм і дидактичних матеріалів до навчальних дисциплін «Психологія релігії», «Історія психології», «Психологія особистості», «Когнітивна психологія», «Психолінгвістика». Результати роботи впроваджують в Одеському НУ ім. І.І.Мечнікова, Східноєвропейському НУ ім. Лесі Українки, НУ «Острозька академія», Чернівецькому НУ ім. Юрія Федьковича, Східноукраїнському НУ ім. Володимира Даля, Прикарпатському НУ ім. Василя Стефаника, Тернопільському НПУ ім. Володимира Гнатюка, Рівненському ДГУ, Херсонському ДУ та в нашій академії.

Загальний обсяг дисертаційної роботи складає 536 сторінок, до неї додаються 72 таблиці, 23 рисунки та 26 додатків. У списку використаних джерел – 635 найменувань, 110 із них – іноземними мовами. За проблематикою дисертації науковцем опубліковано 3 монографії, 12 статей – у наукових фахових виданнях України, 7 статей – у фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, 6 статей – у міжнародних періодичних виданнях, 9 – в інших виданнях і 9 праць апробаційного характеру.

Перспективи подальших наукових досліджень дисертант бачить у розробці гендерних, вікових, етнічних аспектів розуміння релігійного дискурсу, вивченні його особливостей в інших країнах та в інших світових релігіях, з'ясування значення його невербальних складових тощо.

КОМПАРАТИВНИЙ АСПЕКТ ЖАНРОВИХ СИСТЕМ

Доцент кафедри іноземних мов і методики їх викладання Денис Чик впевнено захистив дисертаційне дослідження «Жанрові системи української та англійської прози кінця XVII – середини XIX ст.: проблеми типології та поетики» на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук. Захист відбувся на засіданні Спеціалізованої вченої ради Київського національного університету ім.Тараса Шевченка. Науковий консультант роботи – доктор філологічних наук, завідувач кафедри зарубіжної літератури і теорії літератури Бердянського ДПУ, професор Вікторія Зарва. Опонували нашому науковцю доктор філологічних наук, старший науковий співробітник Інституту філології Київського НУ ім. Тараса Шевченка Галина Александрова, доктор філологічних наук, завідувач кафедри прикладної лінгвістики Черкаського державного технічного університету, професор Ігор Лімборський і доктор філологічних наук, член-кореспондент НАН України, директор Інституту Івана Франка НАН України, професор Євген Нахлік.

Автор вважає, що переосмислення типологічних закономірностей української та західноєвропейської прози XIX століття є одним із пріоритетних напрямків різноманітних студій сучасних дослідників, а тому назріла необхідність комплексного порівняльно-типологічного дослідження жанрових систем української та англійської літератур з нових методологічних позицій. Окреслення системи прозових жанрів української новочасної літератури та її аналіз у порівнянні з творами англійської літератури уможливлює не лише перегляд і уточнення існуючих жанрових характеристик, дослідження трансформації та модифікації жанрів, жанрових різновидів, а й виведення типології жанрових систем досліджуваних літератур.

Саме тому метою дисертаційної роботи стало дослідження типологічних закономірностей і відмінностей жанрових систем української та англійської прози кінця XVIII – середини XIX століть. Для цього науковець визначив і систематизував сучасні підходи компаративної генології, з'ясував жанрові особливості української та англійської прози в порівняльно-типологічному аспекті, досліджував трансформації та модифікації жанрових різновидів прози інонаціональних літератур, переосмислено існуючі погляди на проблеми генології української та англійської прози згаданого періоду, проаналізував її типологічні закономірності та відмінності у стильових напрямках із урахуванням національної своєрідності та ідентичності й окреслив магістральні етапи генези жанрової парадигми української новочасної прози.

Новизна дисертаційного дослідження полягає в тому, що науковець першим в національному літературознавстві здійснив цілісне і комплексне вивчення проблем типології та поетики жанрових систем в українській та англійській прозі кінця XVIII – середини XIX століть із застосуванням системно-синергетичного підходу; показав прискорений розвиток української літератури в цей період як «культурний вибух»; довів, що для тогочасної української прози характерна жанрова система з відповідною структурною цілісністю, завершеністю та відкритістю, здатністю до саморозвитку та типологічною схожістю з жанровою системою англійської літератури. Дослідник простежив творчі модифікації сюжетів англійської літератури в українській з перенесенням апробованих жанрових моделей на власний історичний та фольклорний матеріал; показав, що поряд із проявами національної ідентичності, із зорієнтованістю на власний фольклор, історію та культуру, із запізнілістю постання у підневільних умовах колоніального існування жанрова система української літератури демонструє комплекс спільних типологічних рис із жанровою системою англійської літератури того часу, особливо в активізації та моделюванні жанрових прозових різновидів; уточнив жанрові домінанти української прози та структурував типологічні відповідності між жанровими моделями досліджуваних літератур.

Теоретичне значення роботи полягає в окресленні жанрових систем української та англійської літератури кінця XVIII – середини XIX століть, що дозволяє конкретизувати сучасне розуміння жанрових процесів української літератури етапу становлення та її зв'язок із західноєвропейським літературним простором. У практичному плані результати дисертації можна використати при розробці університетських курсів з «Історії української літератури XIX століття», «Історії англійської літератури», «Теорії літератури», «Порівняльного літературознавства», спецкурсів і семінарів з проблем компаративної генології, а також при підготовці навчально-методичної і дидактичної літератури з літературознавчої проблематики. Важливо, що і монографія, і 41 наукова публікація за темою дисертації – одноосібні. Результати дисертаційного дослідження апробовані на Міжнародному науково-практичному семінарі, 21 міжнародній і 12 всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях.

Перспективу подальшого дослідження дисертаційної проблематики науковець бачить у необхідності поглибленого компаративного аналізу й наступних етапів літературного процесу для ефективного осмислення динаміки розвитку національних літератур.

СОЦІАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА – ЗАСОБАМИ ІКТ

Доцент кафедри педагогіки та психології нашої академії Лариса Данильчук успішно захистила дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук на тему «Теорія і методика соціальної профілактики торгівлі людьми засобами інформаційно-комунікаційних технологій». Захист відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради у Тернопільському НПУ ім.Володимира Гнатюка. Науковим консультантом виступила доктор педагогічних наук, завідувач кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки Хмельницького НУ, професор Людмила Романовська; опонували нашому дисертантові доктори педагогічних наук, професори Олена Караман (директор Навчально-наукового інституту Луганського НУ ім. Тараса Шевченка), Олег Спірін (директор Інституту модернізації змісту освіти) та Ірина Трубавіна (професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Харківського НПУ ім. Г.С.Сковороди).

Актуальність теми дослідження дисертант обґрунтовує тим незаперечним фактом, що інтеграція України у світовий цивілізаційний простір поряд із позитивними результатами приносить певні ризики та проблеми. Серед останніх – торгівля людьми, що призводить до порушення прав і свобод людини, руйнування суспільної моралі, спричинює моральну деградацію та відчуженість особистості, поглиблює процеси втрати родинних зв'язків, провокує поширення депресивних синдромів, породжує суїцидальні тенденції, веде до зростання агресії та жорстокості у відносинах між людьми. Науковець стверджує, що труднощі суспільно-політичних трансформацій, низка кризових явищ, в тому числі безробіття, воєнні дії на території України, нецільове використання міжнародного та бюджетного фінансування негативно вплинули на якість життя людей, чим актуалізували потрапляння громадян у ситуацію торгівлі людьми. За таких обставин проблема торгівлі людьми набуває особливої гостроти, бо становить значну суспільну небезпеку та суперечить гуманістичним принципам розвитку сучасної цивілізації. У такому контексті важливе значення має відповідальне інформування суспільства про проблему торгівлі людьми як один зі злочинів проти особистості. Це обумовлює потребу створення нової атмосфери відносин у суспільстві, особливо у міжособистісних стосунках, а звідси випливає, що соціальна профілактика торгівлі людьми засобами інформаційно-комунікаційних технологій стає одним із напрямів соціально-педагогічної діяльності.

Необхідність комплексного вивчення окресленої проблеми на різних рівнях наукового пошуку підтверджується наявністю суперечностей, що виникають на шляху її практичного вирішення: між декларуванням прав і свобод громадян та постійним їх порушенням; можливостями міжнародних інституцій щодо надання допомоги та національними потребами у вирішенні цієї проблеми; зростанням вимог до структур, що протидіють торгівлі людьми, та скороченням фінансування їх діяльності; між потребами нормативно-правового та науково-методичного забезпечення вирішення проблеми та його реально недостатнім рівнем; між вимогами до професійної підготовки соціальних працівників до соціально-профілактичної протидії торгівлі людьми та рівнем і масштабами такої підготовки; між реальним запитом населення щодо поінформованості про проблему торгівлі людьми, декларуванням урядових заходів у цьому напрямі та дійсним станом профілактичної діяльності, далеким від задовільного.

Вищезгадане обумовило мету дисертаційного дослідження: теоретико-методологічне обґрунтування й експериментальна перевірка дієвості методики соціальної профілактики торгівлі людьми засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Досягнення такої мети вимагало комплексу завдань. Насамперед, необхідно було визначити сутність і характеристики, основні чинники, фактори і наслідки суспільного явища «торгівля людьми» та зміст соціальної профілактики торгівлі людьми, дослідити її нормативне забезпечення, а також теоретико-методологічні основи й аргументувати необхідність застосування засобів ІКТ. Потребувала розробки, обґрунтування й експериментальної перевірки ефективність педагогічної системи та методики соціальної профілактики торгівлі людьми засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Окрім цього, необхідно було висвітлити критерії, показники та рівні інформаційно-правової компетентності особистості як результату застосування педагогічної системи такої профілактики.

Провідна ідея дисертаційного дослідження ґрунтується на тому, що організована комплексна соціальна профілактика торгівлі людьми засобами ІКТ спрямована на мінімізацію факторів соціального ризику, актуалізує та забезпечує підвищення рівня інформаційної обізнаності й особистої відповідальності людини, зміну її ментальної поведінки щодо проблеми торгівлі людьми.

Широкою була експериментальна база дослідження: дослідницько-експериментальна робота проводилась на базі Хмельницького НУ, Ніжинського ДУ ім. Миколи Гоголя, Східноєвропейського НУ ім. Лесі Українки, Одеського національного політехнічного університету, Ізмаїльського ДГУ, Запорізького НУ, Кременецької ОГПА ім. Тараса Шевченка, відділу освіти Лутугинської РДА Луганської області, Міжнародного жіночого правозахисного центру «Ла Страда – Україна». Згадані установи стали об'єктом успішного впровадження результатів дисертаційного дослідження у практику їх соціально-педагогічної діяльності. На різних етапах експериментальної роботи брали участь 86 фахівців, 28 експертів, 204 викладачі та 615 студентів ЗВО, 135 педагогів і 327 учнів закладів середньої освіти та їх 219 батьків (констатувальний етап), а також 147 викладачів і 215 студентів ЗВО, 168 педагогів і 483 учні закладів середньої освіти та 324 їх батьки (формувальний експеримент).

Наукова новизна і теоретичне значення дисертаційної роботи полягають у розробці, обґрунтуванні й експериментальній перевірці концептуальних засад педагогічної системи соціальної профілактики торгівлі людьми засобами ІКТ; в запровадженні у науковий обіг понять «інформаційно-профілактична кампанія», «інформаційно-правова компетентність особистості» й уточненні понять «торгівля людьми», «соціальна профілактика торгівлі людьми», «методика соціальної профілактики торгівлі людьми»; у подальшому розвитку наукових уявлень про нові виклики і тенденції, чинники та наслідки торгівлі людьми в Україні, а також положення профілактичного підходу і рівнів соціальної профілактики торгівлі людьми засобами ІКТ. Апробація результатів дослідження здійснена на 23 міжнародних і 17 всеукраїнських форумах.

Результати дисертації відображено у 61 публікації (4 монографії, 25 одноосібних статей у наукових фахових вітчизняних виданнях, 5 – у зарубіжних і 27 – у збірниках конференцій та інших виданнях).

Загальний обсяг дисертації – 544 сторінки; в ній використано 737 джерел, з яких 32 – іноземними мовами. Додатки займають 58 сторінок, 12 таблиць і 5 рисунків – 12 сторінок.

ДО ТАЄМНИЦЬ ПСИХОСЕМАНТИКИ

Темою дисертаційної роботи науковця кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти Юлії Тимош на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук стала «Психосемантика моральної свідомості особистості». Дослідницькими пошуками, аналітикою й узагальненнями, формуванням висновків і рекомендацій керувала тоді ще кандидат, а нині доктор психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології нашої академії Наталія Савелюк. Успішний захист дисертації відбувся на засіданні Спеціалізованої вченої ради у Східноєвропейському НУ ім. Лесі Українки. Функції офіційних опонентів виконували доктор психологічних наук, завідувач кафедри загальної психології та психології розвитку особистості Одеського НУ ім. І.І.Мечникова, професор Зоя Кіреєва та кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Київського НУ ім. Тараса Шевченка Таїсія Кириленко.

Актуальність свого дисертаційного дослідження молодий науковець бачить в тому, що духовність і моральність завжди були найважливішим фундаментом людини як особистості та запорукою гармонійного розвитку всіх потенційних можливостей її індивідуальності. Однак останнім часом спостерігається суттєве погіршення моральних взаємин між людьми, що поширюється як на старше, так і на молодше покоління членів соціуму. Проблема загострюється з огляду на засилля взірців агресивної та цинічної поведінки, знецінення моральних чеснот у сучасних ЗМІ та мережі Інтернет. У науковій літературі відсутнє комплексне вивчення рівнів морального розвитку сучасної української молоді, котра в період кризового реформування різних сфер суспільного життя виступає активною рушійною силою позитивних змін у сучасному соціумі, а тому особливо заслуговує на емпіричне системне дослідження рівнів її морального розвитку в складних умовах становлення національної державності. Соціальна значущість проблеми та недостатнє вивчення психологічних, а саме психосемантичних, особливостей моральної свідомості з позицій суб'єктивного підходу зумовили вибір теми дисертаційних пошуків. Метою роботи стало теоретичне обґрунтування й емпіричне дослідження психосемантичних особливостей та особистісних корелятів моральної свідомості на різних етапах і рівнях її розвитку.

Відповідно, мета визначила зміст і спрямованість конкретних завдань з вивчення проблематики, передбаченої темою дисертації: систематизація основних філософських, загальнонаукових і психологічних підходів до визначення поняття «моральна свідомість» та розкриття специфіки її аналізу в межах сучасної психосемантики; емпіричне дослідження основних рівнів і стадій розвитку моральної свідомості, її зв'язку з морально-етичною відповідальністю та структурою цінностей студентів; експериментальне вивчення особистісних корелятів і факторної структури високого, середнього і нижнього ступенів сформованості постконвенційного рівня моральної свідомості студентської молоді; психосемантичне дослідження структури моральної свідомості студентів у сукупності чуттєвої тканини, системно-мовного значення та особистісного смислу.

Наукова новизна дисертаційної роти полягає в тому, що дослідниця вперше цілісно теоретично й емпірично обґрунтувала психосемантичну структуру моральної свідомості на преконвенційному, конвенційному і постконвенційному рівнях її розвитку; виокремила, проаналізувала та проінтерпретувала зв'язки факторних структур моральної свідомості з базовими особистісними рисами та морально-етичними настановами; запропонувала авторську модель визначення психосемантичного простору моральної свідомості особистості як індивідуальної системи значень і ознак індивідуального та культурного надбання. Науковець уточнила і поглибила ідеї щодо чуттєвої тканини як сукупності конотативних й асоціативних значень, положення про психологічні засади розвитку та функціонування моральної свідомості особистості.

Практичне значення дослідження полягає в можливостях використання його результатів в освітньо-виховній роботі з молоддю для втілення базових засад особистісно-орієнтованого підходу до навчання і виховання особистості; при формуванні програми моніторингу рівня розвитку моральної свідомості населення, при прогнозуванні та моделюванні моральної поведінки сучасної української молоді, при вдосконаленні змісту програм, підручників і посібників, при підготовці дидактичних матеріалів для навчальних дисциплін «Психологія особистості», «Прикладна психолінгвістика», «Наративна психологія», «Соціальна психологія» та інших.

Результати дослідження знайшли своє застосування у навчально-виховному процесі Східноєвропейського НУ ім. Лесі Українки, НУ «Острозька академія», Центральноукраїнського ДПУ ім. Володимира Винниченка, Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка та нашої академії. Матеріали дисертаційного пошуку оприлюднені на 15 наукових конференціях, в 13 одноосібних наукових працях, 5 – у збірниках наукових праць і матеріалах наукових конференцій.

Науковою перспективою проблематики дослідниця вважає розробку комплексної психологічної програми, спрямованої на моральний розвиток студентів з урахуванням особливостей юнацького віку та змістових особливостей різних рівнів моральної свідомості молодої людини.

(За матеріалами наукової частини)

ДИСЕРТАЦІЙНИЙ ЗОРЕПАД

«Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до виховання підлітків засобами дзвонарства» – таку оригінальну тему для дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук обрала асистент кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін Ліна Ільчук. Її науковими пошуками керував Богдан Кіндратюк – доктор мистецтвознавства, професор кафедри методики музичного виховання та диригування Прикарпатського НУ ім. Василя Стефаника. Успішний захист дисертації відбувся на засіданні Спеціалізованої вченої ради у цьому ж закладі вищої освіти. Опонентами виступали доктор педагогічних наук, завідувач кафедри естетичного виховання і технологій дошкільної освіти Харківського НПУ ім. Г.С.Сковороди Наталія Тарарак і кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри вокально-хорової підготовки, теорії та методики музичної освіти Вінницького ДПУ ім. Михайла Коцюбинського Людмила Василевська-Скупа.

Тематика дисертаційного дослідження асистента кафедри теорії і методики дошкільної і початкової освіти Оксани Швець лежить на межі літературної та педагогічної творчості – «Підготовка майбутніх вихователів дитячих навчальних закладів до використання поетичних творів у процесі художньо-мовленнєвої діяльності». Керівником дисертаційної роботи на здобуття наукового стуленя кандидата педагогічних наук виступала доктор педагогічних наук, проректор з наукової роботи нашої академії, професор Валентина Бенера. Успішний захист дисертації відбувся на засіданні Спеціалізованої вченої ради у Рівненському державному гуманітарному університеті. Опонували нашому дисертантові доктор педагогічних наук, завідувач кафедри теорії і методики дошкільної освіти Південноукраїнського НПУ ім. К.Д.Ушинського, дійсний член НАПН України, професор Алла Богуш і кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) ім. професора Т.І.Поніманської Рівненського ДГУ Ольга Щадюк (Падалка).

Над дисертаційним дослідженням «Формування етнокультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва» асистент кафедри гри на музичних інструментах та вокально-хорових дисциплін Лариса Соляр працювала під керівництвом доктора мистецтвознавства, професора кафедри методики музичного виховання та диригування Прикарпатського НУ ім. Василя Стефаника Богдана Кіндратюка. Успішний захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук відбувся на засіданні Спеціалізованої вченої ради у цьому ж закладі вищої освіти. Опонентами виступали доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та професійної освіти Вінницького ДПУ ім. Михайла Коцюбинського Валентина Фрицюк і кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства НПУ ім. М.П.Драгоманова Ольга Мельник.

(Детальніше в наступному номері)

ДО 100-РІЧЧЯ КРЕМЕНЕЦЬКОЇ ПРОСВІТИ

Ліна ВЕРЕСЕНЬ

Важко назвати ще одну громадську організацію, яка б охоплювала таку велику масу громадян, мала б такий потужний і самовідданий актив і так наполегливо та послідовно упродовж століття вела культурно-просвітницьку роботу і здійснювала патріотичний духовний вплив на мільйони людей, як Всеукраїнське товариство "Просвіта" імені Тараса Шевченка. З нагоди сторіччя з часу заснування відділення "Просвіти" на Кременеччині в читальному залі академії відбулася науково-практична конференція "Кременецька "Просвіта" в національно-культурному житті українського народу".

Учасників конференції вітали голова Кременецького РО ВУТ "Просвіта" Лілія Следзінська, народний депутат України Тарас Юрик, проректор академії з наукової роботи, професор Валентина Бенера, голова Кременецької РДА Володимир Козубський, кременецький міський голова Олексій Ковальчук, голова Тернопільського ОО ВУТ "Просвіта" Святослав Абрам'юк, представник Львівської "Прсвіти" Ігор Антонюк, директор Кременецького медичного училища ім.Арсена Річинського Петро Мазур, а також директор Кременецького краєзнавчого музею Андрій Левчук і просвітянка з Ланівеччини Любов Цалик.

Модератором ювілейного наукового зібрання виступила Лілія Следзінська, яка першою до трибуни запросила доктора історичних наук, професора кафедри української філології та суспільних дисциплін нашої академії Ірину Скакальську з доповіддю "Історія Кременецької "Просвіти" в іменах (20-30-і рр. XX ст.)". Виклад історії Кременецької "Просвіти" продовжив кандидат історичних наук, доцент Олександр Соловей у науковому дослідженні "Читальні "Просвіти" Кременеччини у міжвоєнний період". Кандидат медичних наук, директор Кременецького медичного училища ім.Арсена Річинського Петро Мазур виголосив "Слово про одного із найвидатніших просвітян Волині Арсена Річинського".

Надали трибуну і юним науковцям: майбутні вчителі історії, другокурсниці академії Богдана Молінська й Анна Ткачук оприлюднили свої наукові розвідки "Громадсько-політична діяльність Семена Жука" і "Діяльність просвітян в історичній літературі" відповідно.

"Просвіта" – великодній дзвін українства. Слово про філію "Просвіти" в с.Великі Бережці Кременецького повіту (20-30-і рр. XXст.)" – такою була тематика виступу вчительки української мови та літератури Великобережецької ЗОШ Галини Сікліцької. Керівник відділу освіти Почаївської міської ради Олександр Петровський розповів про "Діяльність Почаївської "Просвіти" (20-30-і рр.. XX ст.) ". Голова Тернопільського ОО ВУТ "Просвіта" Святослав Абрам'юк зробив тематичний

огляд просвітянської літератури, інформував про мистецьку та культурно-освітню діяльність структур Тернопільської "Просвіти".

Фактологічно конкретними та змістовно насиченими були розповіді місцевих просвітян про осередки "Просвіти" в наших населених пунктах як у минулому, так і в сьогоденні: Валентини Процик – у Білокриниці, Оксани Бегар – у Куликові, Наталі Омелянської-Микуляк – у Кімнаті, Наталі Гамери – на сусідній Ланівеччині.

Заступник директора, вчителька української мови та літератури Кременецького ліцею ім.Уласа Самчука Віра Трачук розкрила діяльність Уласа Самчука у Кременецькій "Просвіті", а просвітянин Мирослав Ярий – роль "Просвіти" в економічному розвитку Західної Волині у міжвоєнний період. Один із ініціаторів та організаторів відновлення "Просвіти" в нашому краї у пострадянський період Богдан Кульчинський висвітлив процес відродження "Просвіти" на Кременеччині у 90-х рр. XX ст., а нинішній голова Кременецького РО ВУТ "Просвіта" Лілія Следзінська – культурно-освітню та громадську діяльність місцевої "Просвіти" в 2005-2018 роках.

Сучасне Кременецької "Просвіти" знайшло своє відображення у виступах викладача академії Юлії Янчук ("Участь просвітян Кременеччини у міжнародних наукових конференціях"), просвітянських активістів Тамари Чернової ("Лісова школа на Вірлі. Про спадкоємність поколінь") і Федора Грушицького ("Участь Кременецької "Просвіти" у будівництві храму Юрія-Переможця на Вірлі"). З особливою увагою та інтересом учасники конференції заслухали розповідь просвітянина, вчителя історії Староолексинецької ЗОШ, священика храму Архістратига Михаїла, протоієрея Василя Хоміцького про його капеланську діяльність в зоні бойових дій на Сході України.

Учасники просвітянської наукової конференції оглянули виставку творчих робіт викладачів і студентів спеціальності "Образотворче мистецтво" наших академії та коледжу "Відлуння Кременця у гомоні віків". З музичними вітаннями до них звернулися вокальне тріо "Мальви " з с.Великі Бережці (керівник Світлана Красевич, концертмейстер Ігор Бендасюк), бандуристка з с.Кімнати Алла Люба, голова осередку "Просвіти" с.Дунаїв Наталя Капінос, вокальне тріо "Гаївчанка" з с.Гаї (концертмейстер Григорій Бочелюк), а поетичну паузу їм організував учень професійного ліцею Андрій Павленко.

Олена Тригуба
кандидат сільськогосподарських наук

РЕГІОНАЛЬНІ ПРИРОДНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Науково-педагогічні працівники кафедри біології, екології та методики їх викладання нашої академії впродовж декількох років беруть активну участь у Подільських читаннях природничо-наукової тематичної спрямованості. Цьогоріч учасники Читань на базі Кам'янець-Подільського НУ ім. Івана Огієнка працювали над проблемою «Епоха природничих досліджень Поділля: історія, теорія, практика». Серед організаторів наукового форуму – університет-господар, Тернопільський НПУ ім. Володимира Гнатюка, Вінницький ДПУ ім.Михайла Коцюбинського, Подільський державний аграрний університет, Кременецька гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка, НПП «Подільські Товтри» і Товариство подільських природодослідників і природолюбів.

Читання проходили у форматі

Міжнародної науково-практичної конференції, на пленарному засіданні якої прозвучали доповіді про сторічний період вивчення природознавства в Кам'янець-Подільському НУ ім. Івана Огієнка, розвиток етнокультурного ландшафтознавства у Вінницькому державному педагогічному університеті ім. Михайла Коцюбинського, сучасні тенденції розвитку заповідної справи на Поділлі, зокрема в НПП «Подільські Товтри», історію наукових досліджень на кафедрах природничого профілю національних ВЗО.

Основна робота здійснювалась на засіданнях тематичних секцій. Група науковців

аналізувала історію та перспективи природничих досліджень і саме в такому контексті характеризували діяльність наукових центрів Поділля як бази регіональних і міжнародних досліджень природи. Йшлося про мережу ботанічних природно-заповідних територій, структуру природно-заповідних фондів, про історію та перспективи конкретних напрямів флористичних і фауністичних досліджень природи регіону. В цій секції наші науковці Н.І.Цицюра та О.С.Семенчук презентували тему «Ботанічна освіта у Кременецькому державному педагогічному інституті (1940 – 1950рр.)».

Грунтовною і насиченою за змістом була розмова науковців про Поділля як об'єкт світової науки, про міжнародні проблеми збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, а також про дослідження біоти Поділля, Волині й інших суміжних територій. Наші учасники І.М.Михалюк і В.А.Нездвецька інформували про систематичну структуру вищої водної флори природних і штучних водойм околиць міста Кременця, а природознавці І.О Ігліна, І.Я.Довганюк, М.А.Троцюк – про орнітофауну урочища «Гниле озеро» НПП «Кременецькі гори», А.О.Штогун, Ю.В.Якимчук – про вивчення стану, інвентаризацію й охорону тваринного світу як необхідну передумову здійснення наукових досліджень (на матеріалах НПП «Кременецькі гори»).

Безперечною соціальною актуальністю та гостротою відзначалися проблеми, що висвітлювалися членами секції «Ландшафти і суспільсьтво»: етнічний аспект взаємодії в системі «суспільство–ландшафт» (І.М.Барна), концепція геосистеми «природа – людина – суспільство» (Г.В.Чернюк, І.П.Касіяник, Б.В.Матвійчук, І.Б.Любинська), метахронні закономірності протікання природних процесів (В.К.Лихолат), природні умови як основа забезпечення сталого розвитку регіону (М.М.Назарук), антропогенні ландшафти басейнових систем (С.С.Придеткевич), природні проблеми відтворення населення (О.В.Мотуз).

Конкретизували екологічну проблематику науковці секції «Екологічні аспекти збереження природи Поділля та суміжних територій». Їх увагу привернули методи оцінки радіаційного забруднення ландшафтних місцевостей (Л.П.Царик, В.О.Логінов), проблеми засолення природно-господарських систем (Є.А.Іванов, Є.Є.Тихонович) і продовольчої безпеки як економічного пріоритету й екологічного імперативу (В.П.Онопрієнко). Тут велася розмова про екологічну ситуацію та здоров'язберігаючі заходи на Тернопіллі: «Потенціал стійкості природного середовища до антропогенних впливів у межах Кременецького горбогірного лісового району» (Л.В.Янковська), «До проблеми озеленення об'єднаних територіальних громад Тернопільської області» (І.Р.Кузик) і про охорону здоров'я населення, що проживає на забруднених територіях після аварії на Чорнобильській АЕС (В.М.Василюк).

Не залишився поза увагою і світоглядно-освітній аспект тематики Читань. На засіданні секції, де вивчали процес формування освітніх компетенцій, науковці аналізували проблеми екологічного виховання майбутніх фахівців-природознавців (О.М.Семерня), вплив на екологічну свідомість студентів технічних ВНЗ

під час практик у національних природних парках (Т.І.Білик, А.І.Шамало, К.О.Бабікова). Тут же йшлося про компоненти екологічної культури фахівців різних профілів (С.В.Совгіра), вияснялися можливості освітнього потенціалу природничо-наукової спадщини окремих учених (Н.В.Муніч, А.О.Логінова). Наші фахівці О.І.Дух, О.В.Тригуба й О.М.Тимошенко висвітлили «Роль громадських організацій у формуванні еколого-орієнтованої діяльності молоді».

На завершення Читань на території заказників «Вербецькі Товтри» та «Кармалюкова гора» відбувся виїзний науково-практичний семінар «Унікальні об'єкти Поділля. Ефективне використання як умова збереження».

ПРО ЯКІСТЬ ОСВІТИ В РЕЖИМІ ОНЛАЙН

Людмила ВРОЧИНСЬКА
кандидат педагогічних наук

Науково-педагогічні працівники кафедри педагогіки і психології та кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти нашої академії брали участь у підготовці та проведенні І Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підвищення якості освіти: стан, проблеми, перспективи». Співорганізаторами наукового інтернет-форуму виступили Тернопільський НПУ ім. Володимира Гнатюка, Львівський ДУ безпеки життєдіяльності, Рівненський Інститут ВМУРоЛ «Україна» і Кременецька гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка. До складу Оргкомітету увійшли ректор нашої академії, професор Афанасій Ломакович, проректор з наукової роботи, професор Валентина Бенера, завідувач кафедри педагогіки і психології, доцент Любов Кравець, завідувач кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти, доцент Тетяна Фасолько і доцент цієї ж кафедри Тетяна Бешок.

Пленарне засідання наших учасників Інтернет-конференції проходило в читальному залі бібліотеки академії. Присутніх вітали професор Валентина Бенера й один із найактивніших організаторів наукового заходу, доцент кафедри Тетяна Бешок. До програми пленарного засідання увійшли доповіді науковців Львівського ДУ безпеки життєдіяльності, професора Григорія Васяновича (застосування мас-медіа у навчанні дітей з особливим потребами) і доцента Світлани Вдович (формування мовної особистості фахівця). Нашу академію представляли магістрант Ірина Пук (наступність дошкільної та початкової освіти у формуванні природничих знань), студентка педагогічного факультету Катерина Гуч (вияви та профілактика суїцидальної поведінки).

Доцент кафедри Тетяна Бешок озвучила тему «Навчання без страху. Розвиток емоційного інтелекту як один із методів попередження булінгу в школі». Науковець зосередилась на висвітленні конкретних питань боротьби з насильством у школах. Вона запропонувала комплекс тренінгів, які сприяють протидії булінгу у школі, серед яких – «Як відстояти себе» (4 клас), «Спілкування з однолітками» (5 клас), «Як протистояти тиску однолітків» (6 клас), «Підліткові компанії» (7 клас), «Стоп – булінг!» (8 клас) і «Безпека спілкування у мережі Інтернет» (9 клас). Доповідач інформувала про ефективні вправи антибулінгового спрямування («Коробка щастя», «Емоції у коморі», «Емоції героїв») та ігри такого ж призначення («Передача відчуттів», «Турбота про дитину», «Притулок» тощо).

До практичного сектору пленарного засідання увійшов відеофільм про реформування національної системи освіти через створення нової української школи, де буде приємно вчитися і яка даватиме учням не тільки знання, а й уміння застосовувати їх у житті, висловлювати власну думку, бути відповідальними, готовими до співпраці та взаєморозуміння. Тут же було проведено майстер-клас на розвиток емоційного інтелекту і формування мотивації до навчання.

Проблемно-тематичний напрям інтернет-дискусії «Компетентнісний підхід як основа парадигми нової освіти» привернув увагу аспіранта НУ біоресурсів і природокористування України Сергія Михнюка, котрий досліджував «Компетентнісний підхід у підготовці соціальних працівників», і магістранта Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка Марії Дроновської, яка аналізувала «Соціально-психологічні чинники шкільної тривожності дітей початкових класів». Наші юні науковці, магістранти Наталія Сивак і Орися Стецюк говорили про формування професійної компетентності фахівців і громадянської компетентності дітей дошкільного віку.

В тематичному напрямі «Актуальні проблеми дошкільної і початкової освіти в умовах інтеграції України в європейський освітній простір» магістранти нашої академії вирішували питання духовно-морального виховання дошкільнят (Ольга Берестнєва і Наталія Семенчук), виховання дітей у сім'ї (Катерина Братасюк), фізичного виховання дітей дошкільного віку (Наталія Головачук), безпеки життєдіяльності дітей (Ольга Левчук), ознайомлення дітей із природою (Марія Мазовіта), виховання старших дошкільників (Олеся Середа, Ганна Шевчук, Ірина Шеліга), цільової гри як засобу підготовки фахівців (Софія Шандрук). Студентка Рівненського інституту ВМУРоЛ «Україна» Яна Якимова розглядала тему «Проблема порушення уваги у дітей дошкільного віку».

«Соціальні та психолого-педагогічні проблеми трудової та професійної підготовки молоді» з'ясовували науковці Київського НУ ім. Тараса Шевченка, доценти Максим Білан, Олексій Дем'янюк, Андрій Гальчус (нові підходи у психолого-педагогічній підготовці), курсанти Львівського ДУ безпеки життєдіяльності Лілія Годій, Христина Гирович, Анастасія Лисевич, Віта Недбала (формування соціально-психологічних якостей фахівців), магістранти Олена Дзюземова, Аніта Орлова та професор Сергій Кубіцький з НУ біоресурсів і природокористування України (студентське самоврядування, гендерна соціалізація підлітків), студенти Рівненського інституту ВМУРоЛ «Україна» Марія Божук, Дмитро Скірканіч і магістрант Надія Левчук (самооцінка, особистісні деформації та емоційний інтелект дітей, підлітків і молоді). Професор Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка Наталія Олексюк аналізувала професійну підготовку соціального працівника до роботи у транскультурному середовищі. Студентка нашого педагогічного факультету Ольга Дутчак характеризувала освітню діяльність Гуго Коллонтая.

На тематичному полі «Загальноосвітні тенденції модернізації дошкільної, початкової, середньої та вищої педагогічної освіти» в основному працювали наші студенти і магістранти, які висвітлювали питання дитиноцентризму (Софія Баран), розвитку самостійності дітей (Наталія Бовсуновська), оздоровчої роботи з дошкільнятами (Лілія Вавренюк), статевого виховання (Дарія Годун), застосування у вихованні та навчанні засобів ігрової діяльності (Ольга Китай), формування поваги до дорослих (Світлана Містерман), родинно-побутової та сімейної компетенції дітей (Лілія Молявчик, Євгенія Стронська), спостереження за довкіллям (Ірина Кірись, Наталія Стахів). Вони розкривали характерні риси сучасної системи дошкільної освіти (Соломія Пічка), описували мережу закладів дошкільної освіти на Тернопільщині (Марія Бродюк), демонстрували власне бачення педагогічних ідей Марії Монтессорі (Марина Дудка) і Костянтина Ушинського (Олеся Іванчук). Магістрант НУ біоресурсів і природокористування України Дарина Орищенко аргументувала важливість підготовки старшокласників до сімейного життя.

Важлива методологічна тематика «Формування особистості дитини засобами освітніх технологій» зацікавила наших магістрантів Тетяну Балагуду (соціальна адаптація дітей з особливими освітніми потребами), Тетяну Березу (формування системи цінностей у дитини), Людмилу Кабан (робота з обдарованими дітьми), Олесю Кравчук (розвиток творчого мислення дошкільнят), Тетяну Хомич (дидактичні ігри з дошкільнятами), Любов Чорну (авторська поезія у вихованні дитини). Професор Львівського ДУ безпеки життєдіяльності Лариса Руденко показала роль літературного слова в естетичному розвитку молодших школярів, а студентка цього ж ВЗО Олександра Бойко – вплив ідей Марії Монтессорі на сучасну освіту й виховання.

Тема «Шляхи впровадження сучасних інноваційних технологій на всіх рівнях освіти» та дотична до неї проблема «Комп'ютерно-орієнтовані технології в освіті» знайшли своє відображення в наукових пошуках викладача Луцького педколеджу Олени Стрельбіцької (інновації у початковій школі), львівських науковців Андрія Литвина та Віталія Литвина (застосування електронних освітніх ресурсів), магістра НУ біоресурсів і природокористування України Марії Голєвої (формування іміджу ВЗО), а також наших магістрантів Олени Ярмусь (інформаційні технології у формуванні особистості дитини), Надії Ящук (розвивальні можливості інноваційних технологій), Світлани Лаговської (інноваційні технології на заняттях з фізичної культури).

На вирішення проблеми «Якість вищої освіти: система неперервної освіти, підготовка і підвищення кваліфікації професійних кадрів» спрямували свої аналітичні зусилля науковці Київського НУ ім. Тараса Шевченка Юрій Коваль, Олександр Абрамян, Юрій Дубінченко (інтегрований підхід до формування особистості), доцент Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка Галина Лещук (комунікативна компетенція фахівців соціальної сфери), аспірант Львівського ДУ безпеки життєдіяльності Галина Федюк (педагогічна спадщина академіка Івана Зязюна), професор НУ біоресурсів і природокористування України Ніна Журавська і магістрант цього ж ЗВО Марина Хмельовська (нормативно-правове забезпечення інноваційної діяльності). Точку зору наших науковців на дану проблематику представляли професор Олександр Безносюк (моніторинг якості освіти), магістранти Тетяна Вахула (формування творчого потенціалу вихователя ЗДО), Лілія Ваник (поліфункціональне використання музики в ЗДО), Оксана Касянчук (культура самовираження фахівців дошкільної освіти), Антоніна Костюк (професійні цінності вихователя ЗДО), Людмила Плескач (студентоцентроване навчання), аспірант Павло Яловський (вдосконалення виконавської майстерності вчителів музичного мистецтва).

Тему «Розвиток психологічної компетентності педагога» висвітлювали директор Луцької ЗОШ № 23 Віктор Мартинюк (особливості психологічної компетентності вчителя) і вчитель початкових класів Луцької гімназії № 21 ім. Михайла Кравчука Людмила Мартинюк (формування професійної компетентності вчителя закладу загальної середньої освіти).

Учасники Інтернет-конференції прийшли до спільного висновку: ефективне підвищення якості освіти можливе тільки на основі органічного поєднання національних освітніх традицій із сучасними інноваційними підходами до організації навчально-виховного процесу у дошкільних та шкільних навчальних закладах і до системи підготовки фахівців у закладах вищої освіти.

НОВА ШКОЛА – ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ

Саме таким був лейтмотив науково-методичного семінару «Підготовка фахівця початкової освіти в контексті реалізації концепції «Нова українська школа»», підготовленого науково-педагогічними працівниками педагогічного факультету, насамперед кафедри теорії та методики дошкільної і початкової освіти з участю представників кафедри педагогіки та психології і кафедри української філології та суспільних дисциплін. У роботі семінару брали участь проректор з навчальної роботи, доцент Марія Боднар, декан педагогічного факультету, доцент Людмила Врочинська, викладачі кафедр, студенти і магістранти профільних спеціальностей.

Доцент кафедри теорії та методики дошкільної і початкової освіти Тетяна Бешок, як один із організаторів семінару, виступила його модератором і надала перше слово завідувачу кафедри, доценту Тетяні Фасолько. Вона розпочала роботу семінару програмною доповіддю «Психолого-педагогічні засади реформування системи освіти в Україні», де зробила наголос на змістові і напрямках нормативно-організаційних, структурно-методичних і матеріально-фінансових заходів, спрямованих на оновлення національної школи й обумовлених потребами духовно-культурного та соціально-економічного розвитку українського суспільства. Доцент Наталія Приймас у дослідженні «Нова українська школа: ретроспектива чи новаторство у педагогіці?» здійснила оригінальний проблемно-дискусійний підхід до тематики семінару і підвела слухачів до думки, що успіх реформування національної системи освіти через становлення Нової української школи полягає в органічному поєднанні національних освітянських традицій з педагогічними інноваціями, продиктованими вимогами нинішнього дня. «Особливості реалізації концепції Нової української школи у процесі вивчення курсу «Трудове навчання з практикумом»» висвітлювала доцент кафедри Тетяна Бешок, акцентувавши увагу учасників семінару на специфіці трудового навчання школярів з урахуванням поширення та запровадження інформаційних технологій в усі сфери життєдіяльності соціуму.

Доцент кафедри української філології та суспільних дисциплін Ірина Комінярська запропонувала тему «Підготовка вчителів початкових класів з методики навчання мови та літератури у контексті концепції Нової української школи». Актуальність і значимість змісту її доповіді обумовлена важливістю мовно-літературної складової у фаховій підготовці педагога та самим часом проведення семінару: в Україні і зокрема в академії саме проходили заходи, приурочені Дню української писемності.

Особливе місце у програмі семінару належало виступу завідувача бібліотеки нашого навчального закладу Юлії Стрельчук «Роль бібліотеки у становленні та функціонуванні Нової української школи». Доповідач підкреслила важливість літературно-бібліографічного супроводу всіх складових і напрямків навчально-виховного та науково-педагогічного процесів, виокремила специфіку «співіснування» та взаємодоповнення літературного й електронного секторів бібліотеки академії, аргументовано продемонструвала потребу розширення бібліотечного фонду як багатого теоретико-інформаційного джерела традиційної національної освіти та фонду електронної бібліотеки як основного джерела педагогічних інновацій.

Теоретична частина програми семінару включала доповіді завідувача кафедри педагогіки і психології, доцента Любові Кравець «Наступність у роботі закладу дошкільної освіти й початкової школи у контексті концепції Нової української школи», доцента Вікторії Павелко «Педагогічні аспекти формування готовності майбутніх учителів початкової школи до навчання учнів математики в умовах сьогодення» і старшого викладача Вікторії Легін «Особливості викладання курсу «Образотворче мистецтво з методикою навчання» у світлі реалізації концептуальних засад Нової української школи».

В обговоренні передбачених програмою методичного зібрання питань активну участь брала проректор з навчальної роботи, доцент Марія Боднар.

Практичний блок роботи учасників семінару складався із перегляду й обговорення відеофільмів «Концепція Нової української школи» та «Нова українська школа: як працює навчальний заклад». Сюди ж увійшов підготовлений доцентом кафедри Тетяною Бешок тренінг «Мотивація до професійної діяльності».

РЕЛІГІЙНИЙ АСПЕКТ ПСИХОЛОГІЇ ОСОБИСТОСТІ

Серед складних тем психодуховної спрямованості названа проблема, без сумніву, належить до розряду найскладніших. Бо вона не просто проходить, а йде по демаркаційній лінії релігії і науки, духовного осягнення і наукового пізнання, одкровення віри й аналітичної логіки. Саме по такому гострому «світоглядному лезу» довелося пройти (і не схибити!) науковцю нашої академії, доктору психологічних наук Наталії Савелюк під час роботи над монографією «Психологія розуміння релігійного дискурсу». Книга солідного обсягу (400 сторінок) побачила світ у київському видавництві «КНТ». Рецензували видання доктори психологічних наук, професори – завідувач кафедри соціальної психології Київського НУ ім. Тараса Шевченка Алла Коваленко, завідувач кафедри загальної психології та психології розвитку особистості Одеського НУ ім. І.І.Мечникова Зоя Кіреєва, завідувач кафедри психології Дрогобицького ДПУ ім. Івана Франка Мирослав Савчин.

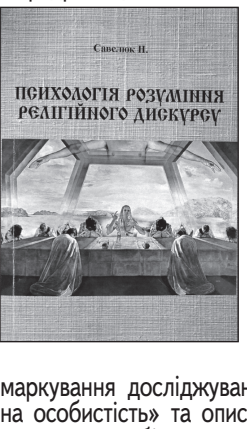

Монографія – результат комплексного авторського наукового дослідження, в якому розглядаються філософські, загальнонаукові, психологічні та міждисциплінарні аспекти вивчення релігійного дискурсу. Автор описує системотвірні психологічні виміри розуміння такого дискурсу: когнітивно-інтелектуальний, афективно-емпатійний, мотиваційно-цільовий, конативно-нормативний. Важливо, що розуміння релігійного дискурсу теоретично й емпірично висвітлюється у контексті релігійної активності особистості, яка характеризується і в загальному, і на базових рівнях: символьно-архетипному (субперсональному), смисловому (персональному), значеннєвому (інтерперсональному). Для методичного та сутнісно-змістового маркування досліджуваної проблематики автор обґрунтовує поняття «релігійна дискурсивна особистість» та описує чотири основні типи такої особистості (когнітивно-прагматичний, афективно-амбівалентний, афективно-комунікативний, афективно-когнітивно-комунікативний).

Науковець виходить з того, що тематика релігійного дискурсу для українських дослідників, фахівців і просто зацікавлених духовною проблематикою інтелектуалів історично, соціально, психологічно невичерпна, бо релігійність, за даними будь-яких досліджень, була і залишається ключовою світоглядною, соціально-культурною та етнопсихологічною характеристикою української спільноти. У сучасній психології продовжують обґрунтовувати засади втілення духовної парадигми, визначати підвалини українського національного менталітету, де феномен духовності значною мірою отримує саме релігійне трактування. Звідси випливає, що дослідження релігійного дискурсу, як магістрального шляху проникнення до глибин релігійної свідомості, стало актуальним завданням сучасної української психології.

Гострота проблеми підсилюється складним духовним станом сучасного соціуму в широкому плані та необхідністю продовження активної апробації новітніх теоретико-методологічних орієнтирів – у фаховому аспекті. Автор наголошує, що проблема релігійного дискурсу має і глобальний контекст: динамічність і нестабільність навіть тисячоліттями «законсервованих» релігійних цінностей в умовах трансформацій постмодерного полікультурного середовища, коли всі ідеали, норми, концепції культурно-духовного спрямування переосмислюються, набувають нового тлумачення, застосовуються з модерними підходами й інноваційними цілями в різних сферах суспільного життя.

Наш науковець зауважує, що в Україні проблему розуміння релігійного дискурсу у своїх дослідженнях розробляють здебільшого не психологи, а науковці з інших галузей знання й під кутом зору семантично-функціонального, риторичного, трансцендентального чи культурологічного аспектів або християнсько-біблійного трактування феноменів людинобуття. Хоч у вітчизняній психології з'являються відповідні поодинокі дослідження, зокрема теоретико-методологічний аналіз онтології та феноменології молитовного дискурсу, – системних емпіричних напрацювань, де було б поєднано потужні ресурси сучасної дискурсивної психології, психолінгвістики, психосемантики з метою вивчення реальних психологічних, особистісних корелятів релігійного дискурсу, не знаходимо. Це й визначило комплексну мету монографічного дослідження: теоретичне обґрунтування й емпіричне окреслення психологічних засад і видів розуміння особистістю релігійного дискурсу в загальному контексті її релігійної активності й у зв'язку з особистісними рисами і властивостями.

У монографії зазначається, що релігійний дискурс з його основними психологічними складовими (сповідь, проповідь, молитва, ритуальні дії) виступає основним способом, чинником, середовищем рецепції, осмислення і творення релігійної картини світу в її соціальних і персональних масштабах і контекстах, а релігійна дискурсивна особистість – повноцінним суб'єктом зазначеного процесу. Запропонований дискурсивний підхід, без сумніву, значною мірою допомагає подолати теоретичну й емпіричну обмеженість традиційних наукових досліджень, суб'єктивної значущості молитви, насамперед одномірність таких досліджень, і відкриває перспективи кроскультурного розширення наукових пошуків у секторі релігійного дискурсу, зокрема в осмисленні та ґрунтовному аналізі мотиваційно-цільового аспекту релігійної активності громадян України.

ЖАНРОВІ СИСТЕМИ: АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЕКТОР

Мудрість виростає в точці перетину класичного й оригінального, традиційного і модерного. Саме така теза приходить на думку при намаганні усвідомити змістову суть і символічну сутність монографії доктора філологічних наук Дениса Чика "Longo sed proximus intervallo (близькі, але на далекій відстані): жанрові системи української та англійської прози кінця XVIII – середини XIX ст." Науковим редактором цього академічного видання виступила доктор філологічних наук, завідувач кафедри зарубіжної літератури і теорії літератури Бердянського ДПУ, професор Вікторія Зарва, а рецензентами – доктори філологічних наук, професори Іван Зимомря (Ужгородський НУ), Елліна Циховська (Національний авіаційний університет), Ольга Харлан (Бердянський ДПУ).

Автор монографічного дослідження поставив за мету створити типологію жанрових систем української та англійської прози означеного періоду через висвітлення теоретичних і методологічних аспектів генези уявлень про жанрову систему, термінологічний дискурс і специфіку формування прозових жанрів української літератури. Матеріалом аналітичної творчості служили прозові твори українських (Григорій Квітка-Основ'яненко, Євген Гребінка, Пантелеймон Куліш, Тарас Шевченко, Микола Гоголь, якого науковець однозначно відносить до національної літератури, та інші) й англійських (Енн Редкліф, Джейн Остен, Марія Еджворт, Вальтер Скотт, Чарльз Діккенс, Вільям Теккерей і т. д.) письменників, що розглядалися крізь призму компаративної жанрології.

Особливої не тільки уваги, а й поваги заслуговує вихідна теза, що визначила зміст і напрям дослідницьких зусиль автора: більшість сучасних учених, нібито по-новому прочитуючи класику української літератури, не студіюють її у контексті західноєвропейських літератур, тим самим применшуючи значення національного письменства, залишають нерозвінченими міфи про власну "неповноцінність", "неєвропейськість", гіперболізують російсько-українські літературні зв'язки з наголосом на російській літературі як міфологізованому "джерелі та взірці" для літератури української.

Науковець аргументовано відкидає одновекторність компаративних студій, попереджає щодо надмірної уваги до вивчення досі заперечуваної національної специфіки української класичної літератури з метою уникнення феномена провінційності. На його думку, для адекватного та повноцінного прочитання української класичної літератури її необхідно дослідити в межах не одного, а кількох контекстів, насамперед у контексті європейської літератури (а не лише російської, східнослов'янської чи східноєвропейської). Для виконання такого програмного завдання, вважає аналітик, необхідно застосувати методологію зіставної компаративістики, науковим осереддям якої виступає компаративна поетика. Саме порівняльна поетика – один із найзначніших теоретико-методологічних дискурсів сучасної компаративістики – передбачає вивчення стилів і жанрів у різні періоди розвитку національних літератур.

У цьому контексті важливого значення набуває порівняльно-типологічне дослідження жанрових систем української та окремих європейських, в даному випадку англійської, літератур, а за вихідну основу вивчення, наголошується у монографії, треба брати "розмаїту своєрідність національних літератур і шляхом індуктивного аналізу їх структур йти до знаходження спільних тенденцій і типологічних відмінностей зонального, регіонального чи світового розвитку красного письменства". Вибудувані на цій основі методологія дослідження і тактика компаративного аналізу дозволили автору визначити і систематизувати сучасні підходи компаративної генології, з'ясувати жанрові особливості української та англійської прози кінця XVIII – середини XIX ст., здійснити переосмислення існуючих точок зору на проблеми компаративної генології обох літератур у заданий період, проаналізувати типологічні закономірності та відмінності у стильових напрямах української та англійської прози з урахуванням національної своєрідності та ідентичності. В результаті, порівняння творів, що існують у різних художньо-естетичних парадигмах, дало змогу продемонструвати як аналогії, так і відмінності в якості необхідної умови цілісно-системного дослідження ролі та місця українського письменства у контексті європейської літератури.

У монографії жанрова система висвітлюється як теоретична та методологічна проблема сучасної літературної компаративістики, де акцентується на її науковій ідентифікації та інтерпретації, подається її синергетична концепція, здійснюється порівняльний аналіз української повісті та малої прози з англійською прозою досліджуваного періоду, вирішуються проблеми поетики, типології та модифікації тогочасних українського й англійського романів.

Теоретичним підсумком монографічного дослідження стало уточнення й окреслення жанрових систем української та англійської прози минулого, що дало змогу конкретизувати сучасне розуміння жанрових процесів української літератури, її нерозривний зв'язок із загальноєвропейським літературним простором. Проведена автором робота підтверджує необхідність подальшого компаративного дослідження наступних етапів національного літературного процесу для з'ясування не лише типологічних схожостей і розбіжностей, а й глибшого осмислення динаміки розвитку національних літератур, які, за обраним автором висловом, "близькі, але на далекій відстані".

У МЕТОДИЧНОМУ ПРОСТОРІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Дійсно універсальне призначення має навчальний посібник «Методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у закладах вищої освіти фізичного виховання і спорту», підготовлений колективом авторів – науково-педагогічних працівників кафедри спортивних ігор і туризму (завідувач – доцент Віктор Голуб) та кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання (завідувач – професор Олена Довгань) під загальною редакцією доцента Володимира Папуші. Книга рекомендована вченою радою нашої академії як навчальний посібник для вищих закладів освіти. Її рецензували завідувач кафедри теорії і методики спорту Сумського ДПУ ім. А.С.Макаренка, професор В.І.Гончаренко та доктор медичних наук, професор Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка Л.Я.Федонюк. Видання побачило світ у тернопільському видавництві «Підручники і посібники» і розкриває основні підходи до організації, змісту і методики проведення різних форм занять зі спортивно-педагогічних дисциплін, що покликане допомогти всім, хто викладає чи готується викладати спортивні ігри, гімнастику, легку атлетику, в їх професійному становленні та вдосконаленні спортивно-педагогічної майстерності.

Автори наголошують, що сучасний підхід до викладання спортивно-педагогічних дисциплін полягає у перегляді традиційної стратегії навчання через розробку та застосування новітніх технологій, а це дозволяє звільнити студентів і магістрантів від зайвої опіки, навчити їх самостійно оволодівати знаннями, вміннями і навичками та постійно оновлювати їх. Особливість підготовки викладача фізичної культури в магістратурі полягає в тому, що майбутній фахівець повинен бути готовим читати спеціальні лекції, проводити професійно спрямовані практичні заняття та семінари, належним чином організовувати навчальну практику, залучати студентів до проведення оглядово-методичних занять.

У розділі «Організація навчальної діяльності студентів з позиції їх професійно-педагогічної підготовки» (автор – доцент Володимир Папуша) охарактеризовано особистісно-діяльнісний підхід до організації навчального процесу, розкрито зовнішню структуру навчальної діяльності, висвітлено професійно-педагогічні здібності, вміння та функції вчителі фізичної культури, шляхи вдосконалення його педагогічної майстерності та техніки. В тому ж авторстві опубліковані розділи, де розкривається методика підготовки і проведення лекційних, практичних і семінарських занять. Йдеться про їх мету, завдання, науковість, доступність, планування, форми, типи і різновиди, засоби і методи проведення, матеріально-технічне забезпечення і контроль за ходом навчального процесу. Особлива увага звертається на свідоме й ефективне засвоєння знань, активізацію пізнавальної діяльності студентів, на контакт викладача з аудиторією, на його мову, манеру і стиль викладання, самодисципліну.

Окремим підрозділом подається методика навчання основних вправ з обраних спортивно-педагогічних дисциплін: баскетболу (доцент Олександр Бережанський, асистент Сергій Сиротюк), волейболу (доцент Віктор Голуб), гандболу (кандидат наук з фізичного виховання і спорту Тетяна Кучер), футболу (старший викладач Василь Довгаль, асистент Галина Кедрич), гімнастики (доцент Микола Божик, асистент Олександр Гурковський) та легкої атлетики (асистент Олександр Ястремський).

Тут виокремлені питання навчальної практики, зокрема її завдання, теоретико-методичні матеріали для їх реалізації (доценти Володимир Папуша і Володимир Банах), а також охарактеризовані оглядово-методичні завдання (доцент Володимир Папуша).

Детально висвітлена робота викладача по організації медико-педагогічного контролю та самоконтролю під час занять фізичною культурою і спортом (професор Олена Довгань). Описані мета, завдання та форми медико-педагогічного контролю, подана методика оцінки функціонального стану організму студентів і забезпечення самоконтролю за самопочуттям, загальним станом і функціональною підготовленістю студента.

Як додаток у посібнику вміщена навчальна програма з дисципліни «Методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах фізичного виховання і спорту», де здійснено орієнтовний розподіл годин на проведення аудиторних (лекційних, семінарських) занять і на самостійну роботу, розкрито конкретний зміст окремих розділів і тем навчального курсу, названо необхідні літературні джерела. На основі даного методичного документу викладач розробляє робочу програму, що враховує регіональні особливості та тенденції розвитку фізичної культури і спорту. У кінцевому підсумку, навчальна і робоча програми забезпечують підготовку майбутнього магістра до навчання студентів умінню інтегрувати знання, одержані в суміжних курсах і окремих методиках, знаходити шляхи реалізації міжпредметних зв'язків у різних галузях фахового знання для ефективної педагогічної діяльності з фізичного виховання та організації спортивної роботи.

(За матеріалами наукової частини)

КЛЮЧ ДО ЕТНОПСИХОЛОГІЇ

Викладач не тільки не зобов'язаний, а й не має ні морального, ні педагогічного права вести студента за руку в царину свого фахового предмета: педагог-науковець покликаний дати молодій людині методичний ключ, за допомогою якого майбутній фахівець зможе відкрити двері до змістового простору необхідної тематики. Є всі підстави віднести до категорії такого методичного інструментарію навчальний посібник авторства кандидата психологічних наук, проректора з навчальної роботи нашої академії, доцента Марії Боднар «Етнопсихологія (контент навчальної дисципліни)». Видання, рекомендоване вченою радою академії, рецензували доктор психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології НУ «Острозька академія» Галина Гандзилевська і доктор психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології нашого навчального закладу Наталія Савелюк. Важливість посібника обумовлюється тим, що професійна підготовка фахівців педагогічного профілю передбачає включення етнопсихологічного конструкту до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів.

Даний посібник може бути використаним для розробки презентаційних матеріалів та їх використання у лекційній роботі з мультимедійним супроводом. Зміст лекцій проілюстровано схемами, таблицями, графіками. Пропонуються короткі біографічні довідки про видатних дослідників у сфері етнопсихології, різнопланові завдання для аналітичної роботи студентів (вирішення проблемних ситуацій, тлумачення висловів, тверджень і цитат, зміст яких складають фрагменти текстів із художньої літератури, факти історичного минулого окремих етносів, оригінальні думки та ідеї філософів, психологів, учених інших галузей науки). Цікаву дидактичну функцію виконують фольклорні матеріали, що виступають конструктивним доповненням до програмового змісту, стимулюють пошук асоціацій та аналогій.

Творчий підбір і продуктивне використання прийомів, методів, засобів і форм теоретичної та практичної підготовки студентів сприятиме досягненню основної мети вивчення етнопсихології, з'ясуванню особливостей поведінки, емоційних реакцій, національного характеру, національної свідомості та самосвідомості, етнічних стереотипів, притаманних певним етнічним спільнотам, а в кінцевому підсумку – оволодінню студентами загальними і професійними компетентностями, пов'язаними із визначенням етнічних відмінностей та їх впливом на побудову міжетнічних взаємин.

Важливий елемент навчального посібника – розробка завдань для самостійної роботи студентів з усіх розділів навчальної дисципліни. Заслуговує уваги зміст самостійної роботи: проблематика етнопсихології та сучасний стан етнопсихологічних досліджень, основні етнічні та культурологічні ознаки нації, особливості формування української національної ідеї, чинники становлення національного характеру, основні функції етнічних установок у регуляції соціальної поведінки та діяльності представників етносу, шляхи подолання етнічних конфліктів, індивідуальні та групові фактори міжкультурної адаптації, роль релігії та сім'ї у формуванні українського національного характеру. Необхідною умовою успішного засвоєння навчальної дисципліни автор вважає виконання студентами індивідуальних навчально-дослідних завдань теоретичного і практичного характеру, котрі передбачають поглиблене вивчення окремих питань за обраною темою з обов'язковим висвітленням власної позиції.

Структурно посібник складається із двох частин: теоретичної, що має яскраве практичне «забарвлення», і практичної, для якої характерне вагоме теоретичне наповнення. Два змістових модулі теоретичної частини розкривають предмет, історію розвитку етнопсихології та зміст її основної проблеми – проблеми етносу та нації, що вирішується у площині статичних і динамічних характеристик етносу, суті та шляхів подолання міжнаціональних конфліктів, міжкультурної адаптації, та завершується характеристикою етнопсихології українців. Практичного звучання теоретичній частині надали логічно структурований і різноманітно ілюстрований виклад матеріалу, лаконізм думки автора заради творчої напруги думки студента, система проблемних питань і ситуацій у комплексі з пакетом доцільно підібраної, фактологічно цікавої і навіть інтригуючої інформації, а також тематичний глосарій, який продуктивно допомагає студентові у засвоєнні теоретичного матеріалу.

Практична частина посібника включає питання для самостійного опрацювання, ключі до висвітлення яких знаходяться в інформаційних додатках-«вкрапленнях» до кожної теми; питання для полілогу, котрі за змістовою спрямованістю мають проблемно-дискусійний характер; індивідуальні навчально-дослідні завдання теоретичного і практичного формату згідно із дидактичною структурою посібника; питання для самоконтролю, що націлюють студента на самовизначення рівня оволодіння матеріалом і на заповнення «прогалин» у засвоєнні окремих тем, а також орієнтовні питання до екзамену в узагальненому форматі, проте з конкретною тематичною спрямованістю.

Рекомендована література, що складається з 22 позицій основних і 73 додаткових літературних джерел, дає багатий інформаційно-методичний і теоретичний ресурси для повноцінного засвоєння навчального курсу «Етнопсихологія».

ПОПОВНЕННЯ КНИГОЗБІРНІ АКАДЕМІЇ

Юлія СТРЕЛЬЧУК

Це далеко не перше поповнення нашого бібліотечного фонду зусиллями української діаспори. Відомий громадський діяч Кременеччини, активний учасник культурно-освітніх акцій у нашому навчальному закладі, місті та районі Василь Олійник за дорученням керівництва Українського національного об'єднання «Торонто – Захід» вручив нашим представникам бібліотечку суспільно-політичної, історичної та мемуарної літератури, опублікованої в різні роки видавництвами української діаспори в країнах Європи, Америки й Австралії.

Серед подарованих книг увагу привертають об'ємні видання культурно-освітнього змісту «Хрестоматія з української літератури ХХ ст.» та «Наш театр. Книга діячів українського театрального мистецтва 1915 – 1975 років». У «Хрестоматії...», виданій 1978 року в Нью-Йорку, – імена майже 80 українських майстрів пера. Характерна ознака тому: біля знайомих імен – їхні маловідомі твори. Маємо змогу прочитати «недоступних», тобто цензурованих в радянські часи Павла Тичину, Максима Рильського, Володимира Сосюру, Миколу Бажана, Остапа Вишню, Олеся Гончара, Юрія Яновського, Олександра Довженка, а також авторів «Розстріляного відродження» та діаспори Олександра Олеся, Олега Ольжича, Миколи Зерова, Миколи Хвильового, Михайла Вороного, Євгена Маланюка, Олени Теліги, Богдана Лепкого та інших. «Наш театр...» опублікований Об'єднанням митців української сцени в Нью-Йорку – Парижі – Сіднеї – Торонто в 1975 році. Книга містить статтю «Тернопільські театральні вечори» про театр, заснований у Тернополі Лесем Курбасом.

Два видання присвячені діячам українських визвольних змагань з акцентом на їх трагічну долю: «Андрій Мельник: у першу річницю смерті. 1964 – 1965» (Торонто, 1966 р.) і «Вождеві у перші роковини. Євген Коновалець. 1938 – 1939» (м.Саскатун, Канада, 1939 р.). Декілька книг розкривають героїчні сторінки української історії. Серед них – видання «На зов Києва. Український націоналізм у ІІ Світовій війні» (Збірник статей, спогадів і документів. Автори – Олег Кандиба, Олег Жданович, Олена Теліга, Тарас Бульба-Боровець та інші), підготовлене Науково-дослідним інститутом ім. Олега Ольжича, упорядковане Колегією дослідів українського національного руху й опубліковане видавництвом «Новий шлях» у 1985 році в Торонто – Нью-Йорку. У цьому ж ряду – книга Івана Мазепи «Підстави нашого відродження», випущена в Німеччині українським видавництвом «Прометей» в 1946 році. Тут досліджується боротьба за українську державність з княжих часів до періоду УНР. Історію визвольної боротьби карпатських українців розкриває дослідження Петра Стерча «Карпатсько-Українська держава» (Торонто, 1975 р.). Німецький автор Вольф Дітріх Гайке пропонує працю «Українська дивізія «Галичина». Історія формування і бойових дій у 1943 – 1945 роках», видану історично-філософською секцією НТШ в 1970 році у Торонто – Мюнхені – Парижі. Доповнюють історичну тематику книги Ярослава Гайваса «Воля ціни не має» (Торонто, 1971 р.), Федора Пігідо-Правобережного «Велика Вітчизняна війна» (Вінніпег, 1954 р.) і Никифора Гірняка «Організація і духовний ріст українських січових стрільців» (Філадельфія, США, 1955р.), а також художньо ілюстрована розвідка Ярослава Семотюка «Українські військові відзнаки» (Торонто, 1991 р.). Окремо слід сказати про твір Симона Петлюри «Московська воша. Оповідання дядька Семена про те, як московські воші їдять Україну та що з ними треба робити». Книга підготовлена до публікації Бібліотекою ім. Симона Петлюри і Національним видавництвом в Європі (Париж, 1966 р.).

У подарованій діаспорою бібліотеці – три роботи Зиновія Книша: «Власним руслом. УВО від осені 1922 – до літа 1924 року» («Срібна хвиля», Торонто), «На життя і смерть... Сторінки з історії Української Військової Організації», де згадується більше 400 імен учасників подій, пов'язаних з УВО (Торонто, 1980 р.), а також збірник «З таємних документів польської окупації Західної України» (Торонто, 1983 р.), в якому містяться 44 документи, що засвідчують об'єктивні факти діяльності польської окупаційної влади на Тернопільщині та спротиву зі сторони українських національних сил. Тернопільську тематику знаходимо й у книзі Костя Гірняка та Остапа Чуйка «Фронт Української революції. Причинок до історії збройної боротьби на Волині», яку видало Товариство «Волинь» у Торонто. Географія описаних тут подій в основному поширюється на Кременеччину та Лановеччину. Серед видань регіонального змісту – дослідження Олександра Цинкаловського «Старовинні пам'ятки Волині», яке побачило світ в Інституті Дослідів Волині (Торонто, 1975 р.).

Особливий інтерес викликають спогади Василя Мартинця «Шляхом таборів» («Новий шлях», Вінніпег) і дослідження Романа Бжеського «Політичні ідеї творів Миколи Куліша», видане 1955 року «Критичною бібліотекою» м. Торонто. Професійну увагу дослідників-гуманітаріїв, насамперед істориків і філологів, привертає книга «Широке поле України. Документи самвидаву з України» (видавництво «Смолоскип» ім. Василя Симоненка, Париж – Балтимор, 1972), яка містить «самвидавні» твори Євгена Сверстюка, В'ячеслава Чорновола, Івана Дзюби, Ліни Костенко, Володимира Мороза, Миколи Холодного та інших.

Вручення книг відбулося в читальному залі бібліотеки академії у присутності студентів гуманітарного факультету з участю науково-педагогічних працівників академії, доктора історичних наук, професора кафедри української філології та суспільних дисциплін Ірини Скакальської, та кандидата історичних наук, доцента Олександра Солов'я, котрі розкрили присутнім значення отриманої літератури для навчального процесу та висловили українській діаспорі Канади вдячність за такий безцінний дар.

В ОБ'ЄКТИВІ ДОСЛІДЖЕННЯ – КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

Галина СЕНЬКІВСЬКА,
кандидат історичних наук

Нинішній рік – рік культурної спадщини Європи. Серед здійснених у його рамках заходів – наукова конференція «Наша спадщина: де минуле зустрічається з майбутнім», що проходила у Рівненському обласному краєзнавчому музеї з участю 85 науковців, краєзнавців і культурно-освітніх діячів з усіх регіонів України. Форум організували Рівненська обласна організація Національної спілки краєзнавців, наукові співробітники музею-господаря, управління культури і туризму Рівненської облдержадміністрації.

До програми конференції увійшли 70 наукових доповідей із комплексу питань, що стосуються проблем і перспектив збереження та розвитку культурної спадщини України в цілому та регіонів, пам'яткознавчої діяльності, управління музейними структурами, інноваційних технологій в музейній, архівній та бібліотечній роботі, зокрема застосування інтерактивних методів у науково-освітній діяльності музею.

У виступах науковців йшлося про збереження, дослідження, використання та популяризацію історико-культурних пам'яток міст Броди, Кременець, Збараж, Осторг, Переяслав, сіл Пляшева та Пересопниця, а також Києва, Львова, Рівного, Луцька та інших адміністративних і культурно-мистецьких центрів України.

Учасників наукового форуму турбували стан, напрямки й ефективність археологічних досліджень в Україні, матеріально-технічне забезпечення музеїв, архівів і бібліотек, розвиток музеєзнавства та музейної справи, поповнення, збереження та духовно-культурне використання музейних, архівних і бібліотечних матеріалів, розгортання етнографічних і мистецтвознавчих досліджень на базі інформаційних фондів і колекцій музеїв. Особлива увага була приділена теоретичному краєзнавству та методиці здійснення конкретної краєзнавчої роботи.

Кременецька тематика звучала у виступах про збереження архітектурних пам'яток історичного минулого, про краєзнавчі дослідження наукових працівників музеїв і науковців вищих закладів освіти, про періодичні видання минулого, зокрема про «Волинські епархіальні відомості».

Доктор історичних наук, професор кафедри української філології та суспільних дисциплін Ірина Скакальська розкрила важливу й актуальну для нашого часу тему «Збереження історичної пам'яті у музейному просторі». Для цього наш науковець використала матеріали історії Кременеччини 1921 – 1939 років. Ще одна кременчанка, магістр культурології, науковий працівник Кременецько-Почаївського ДІАЗу Ольга Деревінська звернулася до матеріальної сторони теми обговорення – «Проблеми збереження та використання пам'яток міста Кременця».

У рамках наукової конференції відбувся круглий стіл «Інноваційні технології в музейній, архівній та бібліотечній справі». Тут, зокрема, було зроблено акцент на особливостях функціонування та перспективах розвитку Національного історико-меморіального заповідника «Поле Берестецької битви». Корисним і цікавим елементом конференції стало ознайомлення її учасників з об'єктами історико-культурної спадщини Корецького і Березнівського районів Рівненщини.

СНТ: НАУКОВІ «ПОСИДЕНЬКИ» Й АКАДЕМІЧНІ «ПОХОДЕНЬКИ»

Анастасія ПАЧКОВСЬКА, голова СНТ академії

Запорука молодіжного успіху – в поєднанні сучасних інновацій із традиційним досвідом старшого покоління. Доказом того, що Рада Студентського наукового товариства нашого навчального закладу враховує у своїй роботі цей підтверджений життєвою практикою принцип, служать заходи, організовані юними науковцями академії та коледжу за останній період. Спектр діяльності Ради СНТ багатий за змістом і різноманітний за формами: від підготовки і проведення круглих столів, конкурсів, виставок – до організації такого масштабного заходу, як традиційна щорічна Студентська науково-практична конференція «Актуальні проблеми сьогодення очима

молоді», на якій студенти-науковці академії та коледжу демонструють свої перші здобутки у науково-дослідній роботі і яка фактично стає творчим звітом Ради про діяльність упродовж навчального року.

Одним із найважливіших напрямків роботи СНТ є організація участі студентів у наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, симпозіумах, дискусіях, інших формах діяльності молодих науковців. У цьому аспекті необхідною умовою є постійна співпраця зі студентськими науковими товариствами й органами студентського самоврядування інших вищих закладів освіти регіону й України, зі студентським ректоратом академії,

з молодіжними громадськими організаціями, насамперед з ГО «Молодь Кременеччини», а також робота в академгрупах у форматі презентаційних і профорієнтаційних заходів та проведення тижнів факультетів.

Такий широкий простір студентської наукової активності вимагає відповідного організаційно-методичного та інформаційного забезпечення. Щодо першого: організаційно-методичну допомогу Рада СНТ постійно отримує від проректора з наукової роботи, професора Валентини Бенери, голови Ради молодих науковців, кандидата філологічних наук Романа Дубровського, завідувачів кафедр і голови ГО «Молодь Кременеччини» Сергія Колісецького. Щодо другого, то інформаційна сторона діяльності СНТ проектується через офіційну сторінку Товариства та офіційний сайт академії в мережі Інтернет, через постійні публікації в газеті «Замок». За вищезгаданий блок питань відповідають голова СНТ, заступник голови Ангеліна Вершлер, члени Ради

Владислав Додь, Мирослава Токарська, Ольга Дутчак, Юлія Гринюк.

В арсеналі Ради СНТ – повний набір інноваційних формул: лекції на свіжому повітрі, тренінги, студентські онлайн-читання, брейн-ринги, майстер-класи, інтелектуальні ігри, віртуальні фотовиставки та мистецькі вернісажі. Організацією останніх займається Ангеліна Вершлер, як майбутній вчитель образотворчого мистецтва. Інтелектуальну гру «Що? Де? Коли?» готують завтрашні педагоги, філолог Анастасія Лепуга, «трудовик-технолог» Вадим Мельничук, «музикознавець» Юлія Гринюк і секретар Ради СНТ Лілія Молявчик. Підготовкою та публікацією статей про історію нашого навчального закладу піклуються Ольга Дутчак («Початкова освіта») та Ірина Жолоб («Українська мова і література»). У цьому ж напрямі працюють Анастасія Пачковська («Інформатика») і Владислав Додь («Історія»): вони організовують юних науковців до участі в ювілейних заходах з нагоди 200-ліття заснування Волинського ліцею в Кременці. Студентів академії та коледжу чекає участь у брейн-рингу «Лірики-VS-Фізики» (Ірина Жолоб, Анастасія Пачковська), огляд віртуальної фотовиставки «Ми пишаємося своєю історією» (Анастасія Вершлер, Лілія Молявчик), тренінг «Як грамотно формулювати свою думку і як успішно виступати перед аудиторією» (Рада СНТ).

Інноваційно-традиційний контекст мали організовані Радою СНТ «наукові посиденьки» на тему «Роль науки у житті молоді». Їх учасники обговорювали питання ролі науки в сучасному нашому житті та проблеми (стан, рівень, наслідки, перспективи) її розвитку. В цьому аспекті вирішували дилеми: наука – це захист чи знищення? суспільство з наукою чи без неї? за ким пріоритет: за Інтернетом чи книгою? важливі і маловажливі галузі науки тощо. На «посиденьках» були створені умови для «мозкового штурму» в різноманітних напрямках і з несподіваним змістом: розум – дар природи чи результат виховання? чи візьмуть роботи владу над людьми? чи буває шахрай чесним, а дурень розумним? чи може миша змінити стан Всесвіту? У студентських «посиденьках» брали участь проректор з наукової роботи, доктор педагогічних наук, професор Валентина Бенера, голова Ради молодих науковців, кандидат філологічних наук Роман Дубровський і голова ГО «Молодь Кременеччини» Сергій Колісецький.

Якщо наукові «посиденьки» мали виключно теоретичний характер, то академічні

«походеньки» набрали динамічної практичної форми і стали важливим елементом популяризації історії краю та розвитку освіти в регіоні у переддень 200-літнього ювілею одного з історичних попередників нашого навчального закладу – Волинського ліцею. Роль генератора науково-історичної інформації та модератора «походеньок» виконав кандидат історичних наук, доцент Олександр Соловей. Під його керівництвом юні науковці здійснили реальний піший похід вулицями Кременця та його околиць і віртуальну мандрівку – історичними епохами, віхами для яких служили пам'ятні місця нашого міста і Кременецьких гір: міські історико-архітектурні пам'ятки, Козацький цвинтар, Кременецькі каменоломні (катакомби), Дівочі Скелі, Замкова гора. Завершились академічні «походеньки» спостереженням фантастичного, вражаючого заходу сонця, виконанням українських народних пісень навколо справжнього вечірнього лісового багаття та споживанням запашного чаю, який буває таким смачним лише в поході. А чай і печиво до

нього були презентовані учасникам походу студентським профкомом (голова Андрій Заблоцький), чим було підтверджено практичну сторону співпраці СНТ з цією громадською організацією.

ОСІНЬ – ПОРА ТВОРЧА!

Тетяна ВЛОДЕК

Під такою назвою пройшла виставка робіт з природнього матеріалу в Кременецькому педагогічному коледжі.

Якою буває осінь? Теплою. Золотою. Туманною. А ще осінь – креативна. Саме восени під ногами та навколо себе можна знайти силу-силенну матеріалу для втілення творчої фантазії: чи то з листя, чи з каштанів, чи з гарбузів... Восени кожна людина може легко стати митцем. І кожен витвір вартий уваги.

На виставці можна було побачити підсвічники з гарбузів, котрі виглядали досить креативно (11-Дк; груповий керівник Цимбалюк О.В.). Не менш оригінальними були квіти в тапочках: мабуть, саме в таких і приходить «бабине літо», як вирішили студенти 32-Дк групи зі своїм керівником Іванюк А.С). А чи доводилося вам бачити гриби з кабачків та гарбузів? Їх майстерно виконали юні підопічні Цибульської О. М. (31-Дк). Саме ці осінні композиції найбільше сподобалися присутнім.

Відвідувачі виставки оцінили й інші творчі задуми наших митців. Патріотичні мотиви втілили у своїй роботі студенти 41-Фк групи (груповий керівник Олійник І.О.): карта України була викладена ними жовто-блакитними квітами. Усмішки на обличчі викликали два зайці з... капусти, зроблені студентами 22-Дк та 41-Дк групами (групові керівники Ліщук Ю.М. та Сабран Н.М.). А від 31-Фк групи (груповий керівник Бєлова І.І.) ми отримали дарунок – великий кошик осінніх квітів. На виставці також можна було побачити оригінальних павуків (21-Дк, груповий керівник Романюк Т.В.), їжачків (41-Мк, груповий керівник Найчук Н.П.), ляльок, одягнених в осіннє вбрання та осінній оберіг (31-Мк, груповий керівник Мацкова В.С.), метеликів на вишуканому букеті (12-Дк, груповий керівник Тригуба О.В.), цікаво оформлені гарбузи (31-Рк та 42-Дк з керівниками Галішевською Н.А. та Яцюк Н.М.), скрипічний ключ із квітів (11-Мк, груповий керівник Федюра С.А.). А для бажаючих сфотографуватися студенти 21-Мк зі своїм груповим керівником Новик О.С. запропонували велику фоторамку із квітів.

Виставка черговий раз порадувала тематичним наповненням та яскравістю кольорів її екземплярів і насамперед – майстерністю, різноманіттям творчої уяви і фантазії студентів коледжу.

ЖИТТЄВА МУДРІСТЬ ПЕДАГОГА

Валентина МАЦКОВА

Все починається з початку:
Навчальний рік. Луна дзвінок...
Ми є володарями спадку –
Від Сухомлинського урок.
Від Сухомлинського скарбниця
Казок, новел, оповідань –
Добра і радості криниця,
Взірець духовності і знань.
Життєва мудрість Педагога –
Вона і вічна, і свята.
Дається дар такий від Бога:
Крізь слово – правда золота.

Ці поетичні рядки прозвучали під час відкриття педагогічних Читань «Василь Сухомлинський – засновник гуманістичної новаторської педагогіки», присвячених 100-річчю від дня народження класика української педагогічної науки і

підготовлених студентами III курсу спеціальності «Дошкільне виховання» нашого педагогічного коледжу під науковим керівництвом викладача-методиста циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін і дошкільних методик Ольги Цибульської. Запрошуючи своїх юних колег до тематичної розмови у якості модератора Читань, вона наголосила, що «творчість Василя Сухомлинського – поза вимірами часу: на будь-яке актуальне питання педагогічної науки і практики знаходимо відповідь у цьому невичерпному джерелі інноваційної думки, багатій скарбниці педагогічного досвіду, знань, мудрості, натхнення... Діяльність Сухомлинського є прикладом творчого підходу до теорії та практики виховання».

Інформаційним повідомленням «Основні життєві віхи Василя Сухомлинського» конкретне виконання програми Читань розпочала майбутній фахівець дошкільної

освіти Ірина Кулик, яка назвала видатного педагога «учителем від Бога і гуманістом за покликанням, знавцем дитячих душ, борцем за людське в людині», котрий на десятиліття випередив свій час. Розповідь про його життєтворчість дослідниця завершила словами: «Сухомлинський залишився взірцем чесності, правдивості, справедливості, працелюбства... Він прожив всього 52 роки, але світла по собі залишив стільки, що й не снилося багатьом довгожителям. Воно у його книгах, а надто – у його учнях, які пішли стопами свого вчителя».

Актуальною як для педагогіки, так і для всіх сфер життєдіяльності людини є тема інтелектуального розвитку. Саме цю проблему в її фахово-педагогічному контексті висвітлювала Лілія Волошина у дослідженні «Василь Сухомлинський про розвиток інтелекту і творчих здібностей дітей». Студентка підкреслила, що, на думку педагога-класика, головним завданням розумового виховання є залучення школярів до активної інтелектуальної праці, формування у них бажання й уміння вчитися. Для досягнення такого завдання необхідно прищепити учневі жадобу до знань, навчити його вчитися, використовувати активні методи проблемного навчання. У цьому плані важливу роль відіграють уроки мислення серед природи, виконання завдань творчого характеру, доповнення програмного матеріалу позапрограмним, а головне – допомогти учневі відчути себе щасливою людиною через напруження душевних сил.

Вплив педагогічних поглядів легенди вітчизняної педагогіки на конкретні сектори навчально-виховної роботи в закладах освіти аналізувала Альона Бець темою «Спадщини Василя Сухомлинського – невичерпне джерело морально-етичного виховання учнів». Вона підкреслила, що у зміст морально-етичного виховання Сухомлинський включав комплекс ключових якостей особистості, що формують у дитини імунітет до всього злого і спротив усьому негативному, утверджують чуйність до людей, особливо до батьків, здатність контролювати пристрасті та бажання, зміцнювати почуття відповідальності за свої вчинки. Студентка згадала про 5-томний машинописний збірник оповідань і казок повчального змісту для виховної роботи зі школярами, а також про «Хрестоматію моральних цінностей людства», де зібрано матеріали з літератури і періодичних видань про високі моральні якості людей минулого і сучасності. Ці укомплектовані Сухомлинським літературні джерела свідчать про його творчий підхід до практики морально-етичного виховання молодої людини.

Яну Грабовську зацікавила «Проблема трудового виховання школярів у творчій спадщині Василя Сухомлинського». Вона звернула увагу на те, що у виховній роботі для педагога немає поняття праці взагалі, а є праця навчальна і продуктивна, тривала

і короткотривала, оплачувана і безоплатна, ручна і механізована, промислова й аграрна, індивідуальна та колективна. З огляду на це Сухомлинський наголошував, що для повноцінного трудового виховання необхідне використання всіх видів трудової діяльності, але всі вони мають включати елементи винаходу, експерименту, пошуку. В кінцевому підсумку, через залучення до різних видів праці кожна дитина повинна відчути задоволення, радість і щастя від участі у творчій трудовій діяльності, що приносить не лише практичний результат, а й високу духовну насолоду.

Предметом аналітичного дослідження Оксани Слюсарчук стала «Система естетичного виховання у Павлиській школі». Виступ вона розпочала з вихідного постулату естетики Василя Сухомлинського: природа сама по собі не виховує, а виховує лише активна взаємодія людини з природою, в якій звучить музики життя та мелодія краси. Завдання педагога – навчити дитину таку музику почути, а мелодію зрозуміти. На цій основі дитина усвідомить, як народжується і живе краса. Продовжується естетичне виховання засобами образотворчого мистецтва, яке в кольорах, лініях, у грі світла і тіней, через почуття і думки формує ставлення людини до навколишнього світу. Наступною йде музика як необхідна умова та важлива ознака естетичної культури. Невід'ємною рисою естетичного світосприйняття є бачення краси соціального оточення, житла, одягу, елементів побуту. Синтезує естетичні намагання дитячої душі книга, особливо художня література і насамперед казка. Як підсумок естетичного впливу на дитину, вона має зрозуміти: «Який прекрасний світ!».

Тетяна Сухомлин повідомила, що говорив «Василь Сухомлинський про формування культури здоров'я шкільної молоді», тобто акцентувала на проблемі, актуальній для сучасного технологізованого світу з його дефіцитом здоров'язберігаючих методик і практик. Завданням фізичного виховання видатний педагог проголошував зміцнення здоров'я учнів, розвиток їх фізичних сил, досягнення ними гармонії здорового тіла і здорового духу, і вважав, що саме такі фактори забезпечують молодій людині відчуття повноти життя та невичерпність життєвих сил, стають джерелом життєрадісності й оптимізму, формують духовно-фізичний потенціал особистості у вирішенні життєвих завдань. Культура здоров'я школяра для Сухомлинського була проблемою практичною і включала в себе такі компоненти: збереження психіки дитини, раціональне харчування та здоровий режим дня, зручний і сприятливий побут дитини, фізично активне спілкування з природним довкіллям і формування у школярів свідомого дбайливого ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей.

До класичної і дещо призабутої в наш час теми «Родинно-шкільне виховання у педагогіці Василя Сухомлинського» звернулась Олена Майборода. Проблема виховання дітей у сім'ї, зв'язок сім'ї та школи, підкреслила вона, завжди хвилювали педагога-вченого, котрий наприкінці свого життя почав працювати над власною енциклопедією сімейного виховання «Батьківська педагогіка», де передбачалося висвітлення найактуальніших сучасних проблем виховання у сім'ї, педагогічної освіти батьків і дорослих, соціальної педагогіки. Книга була підготовлена до друку і побачила світ уже після смерті її автора. Студентка характеризує «Батьківську педагогіку» як поетичну розповідь про обов'язок батьків у вихованні своїх дітей як пристрасний гімн благородній і чистій дитячій душі та людському сімейному щастю і водночас як гірку правду про батьківську нерозсудливість, міщанські прояви та інші негативи, що калічать душу дитини і яких слід уникати всіма засобами традиційної та офіційної педагогіки.

Розмова про педагогічну спадщину Василя Сухомлинського була б неповною, якби не розглядалися питання творчої особистості педагога у системі шкільної освіти. Саме у цей дослідницький сектор науковою розвідкою «Особа вчителя у концептуальних вимірах творчої спадщини В.О.Сухомлинського» спрямувала свої пошуки Надія Данилюк. Вона конкретизувала, що вчений-педагог особливо цікавився трьома аспектами проблематики: підготовкою вчителя у педагогічних освітніх закладах, особливостями вчительської діяльності в загальноосвітній школі, культурою спілкування вчителя з дітьми. В основу свого дослідження студентка поклала одну з важливих праць педагога «Сто порад учителеві». Її виступ фактично став озвученням своєрідного рецепту для майбутніх педагогів: любити дитину і знаходити радість у спілкуванні з нею, мати належну професійну підготовку та бути закоханим у свій предмет і свою роботу, постійно самовдосконалюватись і все життя вчитися, вірити в дитину, її творчі сили та можливості, в її життєвий потенціал, а також знати і розвивати їх, мати за святе педагогічну етику і педагогічний такт, завжди перебувати у творчому пошуку. У підсумку були процитовані слова Василя Сухомлинського: «Бережіть вчителя, його здоров'я, допомагайте йому зростати професійно, духовно, культурно і морально, якщо бажаєте мати хорошу сучасну школу».

В заключному слові модератор Читань Ольга Цибульська наголосила, що новаторські педагогічні ідеї Василя Сухомлинського і на сьогодні залишаються орієнтиром у творчих пошуках теоретиків і практиків, складають глибокий інтерес для науковців і вчителів, служать розвитку гуманістичних і демократичних засад у вітчизняній педагогіці. Поетичний супровід Читань забезпечили Олена Майборода і Марія Балицька, а технічний – Ірина Кулик.

РЕТРОПОСЛАННЯ... УМАЙБУТНЕ

Ліна ВЕРЕСЕНЬ

Під час опрацювання теми про розвиток епістолярного жанру в Києво-Могилянській академії на уроці «Українська музична література» викладач Кременецького педагогічного коледжу Валентина Мацкова запропонувала студентам-четвертокурсникам спеціальності «Музичне мистецтво» цікаве і нестандартне завдання: вони мали написати листи відомим постатям минулого.

Студенти досить по-різному виразили своє бачення спілкування з такими людьми. Та серед усіх послань особливо вразив лист-сповідь Софії Теодозії Вересюк українському філософові-класику, поетові і музиканту Григорію Сковороді, де переплелись і розповідь про навчання, і роздуми про сучасне життя, і нелегкі сумніви, і бажання поділитися й отримати відповіді на питання, що хвилюють юну душу, та поради щодо правильності життєвого вибору. Та найбільша цінність цього листа – той факт, що молода дівчина, наперекір різноманітним викликам сьогодення, прагне лишатися людиною із чистим сумлінням, із бажанням бути близькою до життєвих принципів великого українського філософа. А втім, ось зміст цього послання, оформленого «під старовину», із авторським портретом Григорія Сковороди:

«Шановний Григорію Савичу! Пише Вам студентка IV курсу спеціальності «Музичне мистецтво» Кременецького педагогічного коледжу Софія Теодозія Вересюк. Вам як нікому зрозуміло, що таке музика і яку роль вона відіграє у житті людини.

Мені дуже подобається цей навчальний заклад, педагогічний колектив, який передає цінні знання підростаючому поколінню. Від самого процесу навчання я отримую задоволення, особливо тоді, коли у мене все виходить добре. Здавалося б, усе прекрасно, проте час від часу мене гнітять сумніви: чи правильну стежку я обрала? Розумію, що все керується Умислом Божим, і відчуваю повсякчас Його допомогу. Та вагання часто-густо заважають мені і сіють у душі зерна протиріч.

Ви з дитинства насолоджувалися музикою, опановували її, бо й мали до мистецтва неабиякий хист. Проте в одну мить Ви покинули все і вирушили у мандри.

Отак і я перебуваю нині у своєрідних мандрах, хоч і віртуальних, бо не знаю, що обрати: музику, котра наповнює серце радістю, чи щось зовсім інше, ближче до суворої житейської реальності і не позбавлене матеріального виміру, без якого також не можна вижити... Достеменно ніхто не знає, хто Ви. Та інколи під час читання Ваших афоризмів чи інформації про Ваше дивовижне життя я все більше переконуюся, що Ви знаєте те, чого не знає ніхто, і що це знання дане Вам від Бога.

Мандрівний філософе, прошу у Вас поради: проміняти сопілку і вівцю на царський вінець чи бути вірною музиці та своїм життєвим принципам і переконанням, щоб залишатися людиною насамперед і віднайти душевну гармонію та справжнє відчуття щастя?».

Хто знає, можливо, десь у нескінченних глибинах Світового Логосу, або так званого Сковородинського Макрокосму, формується відповідь – і фібрами своєї чистої душі Софія обов'язково отримає її, бо це відбувається лише за умови налаштування на однаковий режим енергетичних хвиль. Хочете вірте, а хочете – ні, проте кожному дається по вірі його. І нехай буде саме так!

ФОТОВЕРНІСАЖ

СТАРТУВАЛИ ПЕРЕДРІЗДВЯНІ АКЦІЇ

Колектив кафедри іноземних мов і методики їх викладання та майбутні вчителі німецької, англійської та польської мов дали старт традиційним передноворічним колядкам і благодійному ярмарку.

Вечір розпочався інсценізацією різдвяного вертепу німецькою мовою, який продовжили колядки різними мовами. Разом зі своїми студентами твори виконували тріо викладачів у складі Олени Сафіюк, Ірини Лизун і нашошо колишнього викладача й невтомного організатора всіх студентських свят Ольги Цьмух-Горобець.

Довкола все було гарно і весело: яскраві вогні, гірлянди, фотозона зі Святим Миколаєм, багато смаколиків... Та щось все-таки сприймалося не так, як завжди: поряд не було постійного ініціатора цього заходу, тому світлого зворушливого смутку святу додав овіяний любов'ю відеоролик пам'яті колишнього декана гуманітарного факультету Володимира Мазурка...

Протягом свята присутні із задоволенням купляли страви на благодійному ярмарку: піцу, запіканки, традиційний зігріваючий глінтвейн та грибну юшку з пиріжками, якими можна було гідно підкріпитись. Крім цього, дорослих і малечу вабив десерт – різноманіття печива, рогаликів, східних солодощів, приготовлених нашими викладачами та студентами. Захід організували активісти-філологи, кандидат філологічних наук, доцент Орися Марунько зі своїми колегами Надією Данік та Іриною Лизун.

Продовжили цю гарну передсвяткову справу студенти 21-ДОм і 11-ДОм груп зі своїми кураторами, кандидатами педагогічних наук Іриною Оніщук і Вікторією Легін та представники кафедри теорії і методики дошкільної і початкової освіти, які підготували солодкий ярмарок із тортами, печивом, кексами, чізкейком, пряниками й ароматним узваром. Кондитерські експонати були доповнені чудовими ікебанами авторства Вікторії Медвідь.

Кошти, отримані від обох ярмарків, передані благодійному фонду ГО «Зоря надії» для потреб відкритого в нашому місті дитячого реабілітаційного центру.

ПЕРЕДРІЗДВЯНИЙ

ВІД МИКОЛАЯ ДО СТРІТЕННЯ – З КОЛЯДОЮ

Новорічно-різдвяні колядки традиційно зазвучали у Концетрному залі Гуго Коллонтая Кременецької ОГПА ім. Тараса Шевченка. Проте цьогоріч вони розширили свої часові межі, бо учасники святкового концерту академії та педагогічного коледжу запросили всіх бажаючих до дзвінкої коляди напередодні Дня Святого Миколая, щоб вони змогли раніше відкрити свої серця одвічній Світлій Новині Народження Божого Дитятка і поділитися цією радістю один з одним.

У концерті брали участь творчі музичні колективи: народний аматорський вокальний ансамбль «Калина» (концертмейстер Валерія Сазанська, керівник Олена Новик) з творами «Святий Миколай» А.Антипової і Н.Перцової та «Свята вечеря» Т.Угрин і М.Золотухи; хор народного співу з участю дітей викладачів під керівництвом Ольги Пуцик з концертмейстерами Василем Райчуком і Валерієм Яскевичем («Добрий вечір тобі, пане господарю!» в обробці А.Авдієвського та «Ой, сійся-родися!» П.Веселика й А.Пастушенка); чоловічий вокальний квінтет під орудою Сергія Шегери (Р.Шуман «Свята ніч».Обробка архімандрита Дамаскіна); камерний хор (керівник Алла Афанасенко) з «Колядою – колядкою» Л.Кобільника та дівоча група хору та концертмейстер Алла Савчук із «В'язанкою Різдвяних піснеспівів» (О.Хромушин, Є.Боднар); музично-вокальний гурт під керівництвом Мар'яни Томашівської та соліст Олексій Боднар (Ф.Млинченко, В.Пономаренко «Різдвяна ніч»); ансамбль викладачів під орудою Алли Афанасенко («Ясна зоря» в обробці О.Тарасенка); ансамбль бандуристок під керуванням Ірини Харамбури («Радуйтеся, людіє» і «Небо ясні зірки вкрили» в обробці Т. Свентах); гурт «Вишиванка» з керівником оркестрової групи Валерієм Яскевичем (М.Савка, П.Табаков «Мирне Різдво», аранжування В.Яскевича); оркестр народних інструментів з керівником Надією Найчук і солістами Володимиром Дзюмою, Володимиром Іванюком, Петром Клаком та Сергієм Шегерою («Щедрівочка щедрувала», обробка О.Стадника, інструментовка В.Яскевича).

Свої пісенні дарунки запропонували й окремі виконавці: відому коляду «Старий рік минає» – Володимир Поцілуйко, Віталій Бойко, Олексій Боднар, а також Ольга Гуменюк – пісню «Україна колядує». Із різдвяними вітаннями до них приєднався вокальний дует Василя й Анастасії Жданкіних.

Тематичні інструментальні твори презентували піаністка Катерина Козачук («Коломийка» зі «Святкової сюїти» А.Кос-Анатольського, клас викладача Олени Горбач); саксофоніст Ростислав Сиротюк (Єжен Боцца «Арія» і фантазія на теми народних колядок та щедрівок в інструментовці Валерія Яскевича, концертмейстер Інна Чорноока-Омельчук, клас викладача Олександра Блажка); камерний оркестр під керуванням Раїси Дячук (Хук Мартін «Веселого вам Різдва!», диригент Володимир Козачок) і симфонічний оркестр під орудою Володимира Козачка (Лерой Андерсен «Різдвяний фестиваль»).

Літературні твори натхненно читали актори студентського театру «Пілігрим» Ірина Бевсюк («Всесвітній подих зупинився» Юрія Вавренюка й «Усе від Бога» Михайла Ткача), Іванна Свитка («Я дякую Богу» Лариси Козенюк), Марія Мазовіта «Народилось життя» Ольги Міцевської), Олена Чорнобай («А шлях тобі осяє світло Боже» Марії Данилюк) і Валентина Назар («Молитва мами» Володимира Саца).

На завершення концерту всі учасники виконали одну з улюблених колядок «Нова радість стала», яка запросила присутніх продовжити різдвяні піснеспіви до самого Стрітення.

Програму підготували Ольга Пуцик, Наталія Ткач, Олена Новик, Микола Сиротюк, Василь Райчук, Ольга Кратко. Автор сценарію та режисер – Василь Скоропляс. Режисери по звуку – Олександр Ковень і Левко Харамбура.

ВЕСЕЛИЙ КАРНАВАЛ

Розкішний передсвятковий карнавал для дітей працівників академії організували і провели веселі, талановиті та креативні студенти 21-Мк і 31-Мк груп педагогічного коледжу зі своїми кураторами Оленою Новик і Валентиною Мацковою.

Свято почалось із символічного дзвону курантів і виття хуртовини (це допомогло зосередити дитячу увагу), а потім продовжилося цікавими іграми, піснями, хороводами, конкурсами, читанням віршиків та отриманням довгожданих подаруночків від Святого Миколая, з роллю якого чудово справився Ярослав Намчук. На свято були «спеціально запрошені» персонажі з відомих казок: Зима (Віка Бутрин), Баба Яга (Софія Кучман), Карабас Барабас (Назарій Панчук), Чорт (Володимир Довгалюк), Мальвіна (Тетяна Влодек), П'єро (Назар Бончик), Буратіно (Ірина Кондратюк), Кіт Базиліо (Сергій Доротюк), Лисичка Аліса (Діана Верещинська), Дракончик (Вікторія Процик), а також дружна команда кумедних тварин: Мавпочка (Євген Кузь), Пінгвін (Вероніка Солнцева), Рибка (Богдана Щербатюк), Папуга (Світлана Марчук), Овечка (Ольга Дець), Кенгуру (Ольга Нагребецька), Качечка (Іванна Воробйова), Бегемотик (Ірина Мукоїда), Зайчик (Аліна Джурило). Софія Мостенчук, Олена Драган, Яна Кодратюк і Тетяна Влодек разом із дітками кружляли у танці сріблястими Сніжинками. На завершення всі дружно виконали улюблену українську коляду «Нова радість стала».

Програму карнавалу підготували сценарист Валентина Мацкова, костюмер Олена Новик і звукооператор Олександр Ковень.

НАЙВИЩА ОЦІНКА І ВИСОКА ДОВІРА

У приміщенні Європейського університету (м.Київ) відбувся XXI Міжнародний фестиваль-конкурс студентської художньої творчості «Барви осені–2018» серед колективів та виконавців навчальних закладів у жанрах розмовного, вокально-хорового та хореографічного мистецтва, організований і проведений Асоціацією навчальних закладів України приватної форми власності та університетом-господарем з нагоди Міжнародного дня студента.

Цей музично-мистецький форум ніколи не обходиться без представників нашої академії – народного художнього ансамблю танцю «Горлиця» і його керівника, члена Національної хореографічної спілки України Андрія Медецького, котрі відомі у вітчизняному і зарубіжному мистецькому середовищі як багаторазові переможці різних хореографічних конкурсів. Нинішнього року у складі уславленого колективу виступали Яна Гаврилюк, Олена Микулич (21-ДО), Тарас Щепанський, Назар Кутняк, Олександр Фомин (31-М), Ірина Киричук (11-А), Ірина Вавренюк (12-Мс) і Максим Татарин (11-Ф) – і їм підкорилася найвища вершина «Барвів осені».

Окрім «Горлиці», учасниками фестивалю, зокрема, його вокального конкурсу, були Олексій Боднар (21-М), Софія Вересюк (41- Мк) та Ольга Гуменюк (41-М). І наші солістки також стали призерами конкурсу, посівши почесне ІІІ місце.

Оцінювали виступи Євгенія Пірог – письменник, громадський діяч, засновник творчого об'єднання «Всі мрії», Едуард Абрашеков – танцюрист міжнародного класу, керівник шоу-балету «Матадор» і голова журі Вікторія Касьянова – заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри методики музичної освіти, хорового співу та диригування Національного педагогічного університету ім. Бориса Грінченка.

Висока оцінка виступів наших студентів підтверджена тим яскравим фактом, що підсумковий Гала-концерт організатори довірили відкрити саме «Горлиці» з її «Українським святковим танцем», а завершила його наша Ольга Гуменюк «Піснею про Україну». Ми пишаємось нашими вихованцями і бажаємо їм нових творчих злетів!

ПОСВЯТА В АСПІРАНТИ

Ще одне яскраве дійство доповнило ряд святкових заходів нашої академії з нагоди Дня працівників освіти: відбулась урочиста посвята в аспіранти майбутніх докторів філософії з педагогічних наук.

У присутності педагогів-наставників аспіранти-другокурсники звернулися до своїх молодших колег із вітаннями, підготували для них тематичну презентацію про особливості навчання аспіранта, провели цікаві творчі конкурси. Після цього винуватці святкового заходу виголосили урочисту присягу аспіранта й отримали символічні сувеніри.

Музичні номери з участю аспірантів Мар'яни Томашівської, Анастасії Жданкіної та Павла Яловського додали учасникам посвяти та всім присутнім романтичного настрою. А на завершення заходу із заключним вітальним словом та щирими побажаннями аспірантському поповненню академії звернулася проректор з наукової роботи, доктор педагогічних наук, професор Валентина Бенера.

ДО ДРУЖНОЇ РОДИНИ

Досить символічно, що студенти 21-ДОм групи на чолі з куратором Іриною Онищук організували для своїх молодших колег квест-посвяту у першокурсники академії саме у день Дошкілля. Свято пройшло при підтримці кафедри теорії та методики дошкільної та початкової освіти і деканату педагогічного факультету.

На перервах між парами студенти 11-ДО групи шукали адресовані їм конверти, в одному з яких знаходились поради-жарти від старшокурсників, а інший спрямовував їх до наступного завдання. Під час виконання завдань квесту його учасникам допомагала їх куратор Оксана Доманюк.

По завершенні квесту на «посвячених» дошкільнят чекав сюрприз – солодощі та чай у компанії старшокурсників, які подарували їм «Альбом спогадів» для фотоувічнення різних цікавих історій зі студентського життя.

З нагоди свята організовано фотозону, де кожен міг зробити собі фото на згадку на фоні вітального плакату, презентованого студентами-третьокурсниками.

НА ХВИЛІ МОЛОДІЖНОГО ГУМОР-ШОУ

Районний Будинок культури вкотре зібрав веселу, кмітливу та винахідливу молодь на традиційне гумор-шоу з новою назвою «КаВуН», у якому брали участь команди «Лісоголіки» Кременецького лісотехнічного коледжу (капітан Жанна Петровська), «Збірна КОГПА» Кременецького педагогічного коледжу (капітан Марія Пасевич), «ПК» Волинського ліцею ім. Нестора Літописця (капітан Олександра Бондар) та «Денді» Кременецького ліцею ім. Уласа Самчука (капітан Олексій Гавриленко).

Учасники шоу змагались у чотирьох конкурсах: відеовізитка «Повний вперед!», «Назва до фото», «Біатлон» (запитання від журі) і домашнє завдання «До мене приходила Муза...».

Журі конкурсу представляли ведучий, шоумен, діджей, член команди КВН «Тернопільська особлива», півфіналіст вищої української ліги КВН Сергій Фаля; кращий ведучий Західної України, ідейний і креативний автор багатьох проектів, активний КВН-щик минулих років Юрій Мікоф; ведучий, ноумен, переможець шоу «Розсміши коміка», капітан команди Ліги Сміху «Збірна заробітчан України» Олег Рижий; ведучий, член команди КВН «Тернопільська особлива», учасник Camedi Clab UA Валентин Котик; перший заступник Кременецької РДА, голова Організаційного комітету Кубка «КаВуН», член команди КВН Кременецького педагогічного коледжу 90-х років Вячеслав Онишкевич. Вів програму шоумен, сценарист, капітан команди КВН 2000-х років Сергій Яросевич.

У надзвичайно напруженій боротьбі найвищий інтелектуальний, творчий, винахідливий потенціал показали учасники «Збірної КОГПА», які завершували боротьбу із суперниками команди «Лісоголіки» у додатковому конкурсі від журі. Та успіх цьогоріч був усе-таки на стороні майбутніх педагогів.

Вітаємо наш молодіжний креативний колектив у складі Тетяни Кари, Марії Мазовіти, Віталія Бойка, Назара Прокопіва і Володимира Дрозду та його невтомного капітана Марію Пасевич із перемогою і бажаємо не здавати позицій у наступних конкурсах!

Фото Ірини КОЛЕСНИК

МИСТЕЦЬКИЙ ДЕБЮТ

Ведучі Ірина Бевсюк і Віталій Бойко вже традиційно відкрили черговий концерт-дебют першокурсників академії та педагогічного коледжу, що пройшов у залі Гуго Коллонтая. Адже щороку саме в цю осінню пору після адаптації до навчальних програм вищого закладу освіти й абсолютно нового оточення, після посвяти у дружню студентську сім'ю новачкам уже є що показати своїм наставникам і старшим колегам, а також випробувати свої сили у новому статусі та в різних видах мистецтва.

Виступи розпочали майбутні вчителі англійської мови танцем «Денс-мікс» (керівник Ірина Киричук). У цій номінації також презентували свої танцювальні номери Соломія Соколовська (11-П) і представники 11-ДО (танець «Полісмен»).

Студенти-біологи читали неповторні поезії Ліни Костенко у фортепіанному супроводі Ірини Копитчак. Цікаву презентацію під назвою «Старі фотографії» підготували першокурсники спеціальності «Історія», закликаючи всіх цінувати кожну хвилину життя, багато з яких вони зафіксували на світлинах. Баяністка Олена Козлова та гітарист Артур Зорич з 11-Мк групи продемонстрували свій музично-інструментальний хист.

Та, як завжди, найчисельнішою була вокальна частина програми. Пісенні твори щиро й відверто дарували присутнім Адріана Москалюк, Софія Коваль, Дарія Сульжик та їхні друзі з вокально-інструментального колективу (11-Мк), Юлія Хомич (11-Е), Христина Дубненко (11-У) та колектив 11-Н групи, який виконав «Гімн німецькій мові» у постановці Юлії Радченко.

Після звітної мистецької частини до юних дебютантів з вітальними словами звернулися декан гуманітарного факультету Володимир Мазурок, декан педагогічного факультету Людмила Врочинська, декан факультету фізичного виховання та біології Олександр Бережанський і заступник директора педагогічного коледжу з навчально-виховної роботи Лариса Рац.

А на завершення виступів піснею «Ой-гой, ти підеш» старшокурсники додали своїм юним колегам оптимістичного настрою та впевненості у власних силах і можливостях.

Сторінку підготувала Валентина КАЩУК

ВІЧ-НА-ВІЧ із ПРИРОДОЮ

(Нотатки з навчально-польової практики)

Ольга Дух,
кандидат біологічних наук

Науковці кафедри біології, екології та методики їх викладання розробили "Методичні рекомендації до проходження навчальної польової практики з основ природознавства", яка передбачена навчальними планами спеціальностей "Біологія", "Екологія" і "Початкова освіта". Автор рекомендацій – кандидат біологічних наук, доцент Неля Цицюра. Методична розробка схвалена вченою радою факультету фізичного виховання та біології. У рекомендаціях наголошується, що така практика є обов'язковою складовою навчального процесу, під час якої студенти завершують вивчення, закріплюють і поглиблюють знання, отримані на лекціях і практичних заняттях з "Основ природознавства", зокрема змістових модулів "Ботаніка" та "Зоологія".

Практика триває два тижні (обсягом 96 годин) і має за основну мету ознайомлення студентів з видовим складом рослин і тварин Кременецького горбогір'я. Для цього застосовуються такі форми навчальної діяльності як аудиторні заняття, екскурсії у природу, самостійна робота по збиранню та виготовленню ботанічних гербаріїв і зоологічних колекцій, спостереження за представниками рослинного і тваринного світу. Методичною розробкою визначені завдання практики, перелік знань, умінь і навичок, яких студенти мають набути після її завершення; обов'язки керівника практики, насамперед щодо забезпечення підготовленості баз практики в аспекті наявності необхідних умов для належного виконання її програми.

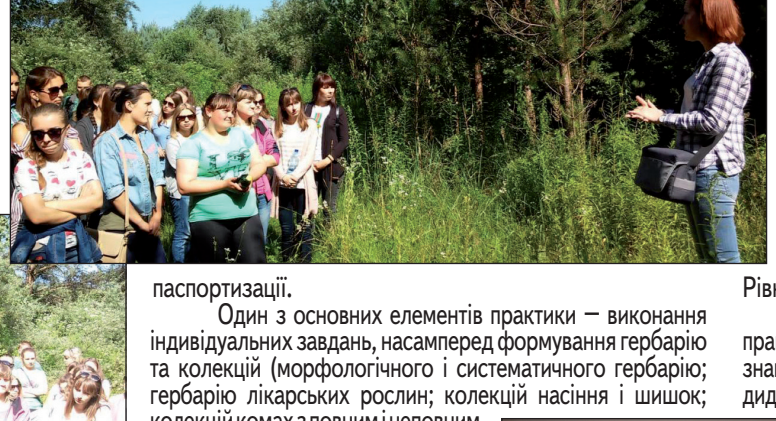

Базами навчально-польової практики для студентів академії виступають навчально-технічні можливості кафедри біології, екології та методики їх викладання, ресурси Національного природного парку "Кременецькі гори" та Кременецького ботанічного саду.

Ознайомлення студентів з метою, змістом, завданнями та інструктаж із техніки безпеки на час проходження практики відбувається на базі кафедри. У Кременецькому ботанічному саду здійснюються роботи з інтродукованою, культурною та бур'яновою флорою, вивчаються безхребетні тварини саду, лісу та поля. Ширші за обсягом роботи виконуються на базі НПП "Кременецькі гори": досліджується рослинність листяного та соснового лісу (г.Дівочі скелі, г.Бона) і прісноводних водойм (с.Стіжок, Данилова гора), ссавці лісу, поля, водойм, узбережжя (с.В.Бережці) і птахи лісу, поля, населеного пункту (м.Кременець). Окрім цього, з тваринами зоологічних парків наші студенти знайомляться в Рівненському зоопарку. Офіційною основою і нормативним забезпеченням проходження практики студентами академії поза межами навчального закладу є договори з відповідними організаціями й установами.

Змістом практичної роботи студентів стало вивчення рослин і тварин Кременецького горбогір'я, що занесені до Червоної книги України; дослідження ранньоквітучих, інтродукованих, лікарських, пряноароматичних і культурних рослин, бур'янів поля та городу, біоценозу луків, прісних водойм, лісу, саду і парку, населених пунктів; спостереження за осілими, кочовими, перелітними птахами, за земноводними і ссавцями лісу та луків, за корисними тваринами і шкідниками поля та городу, за тваринами та птахами водойм та узбереж, за поселенням, гніздуванням, зимівлею птахів та здійснення їх паспортизації.

Один з основних елементів практики – виконання індивідуальних завдань, насамперед формування гербарію та колекцій (морфологічного і систематичного гербарію; гербарію лікарських рослин; колекцій насіння і шишок; колекцій комах з повним і неповним перетворенням; комах-шкідників городу, саду, лісу; колекцій пір'я птахів, плавників риб, мушель). Методичні рекомендації стосуються структури та особливостей спостереження за рослинами і тваринами, техніки збирання рослин і виготовлення гербаріїв різних видів, формування колекцій рослин і зоологічних об'єктів.

Цьогорічна навчально-польова практика майбутніх вчителів біології, екології та педагогів початкової школи завершилася. Зокрема, студенти-першокурсники спеціальності "Біологія" пройшли таку практику з ботаніки (морфологія рослин; керівник – кандидат біологічних наук Неля Цицюра) та із зоології (безхребетні тварини; керівник – науковий працівник НПП "Кременецькі гори" Анжела Красовська), а їх старші колеги-другокурсники – з ботаніки (систематика рослин; керівник – кандидат біологічних наук Ілона Михалюк) і зоології (хребетні тварини; керівник – кандидат історичних наук Ольга Кратко). Предметним результатом їх навчально-польових зусиль стала не тільки необхідна звітна документація, а й виконані індивідуальні завдання – гербарії різних рослин та різні види колекцій.

Студенти-першокурсники представили 15 гербаріїв: 5 морфологічних (Анастасія Марчук, Вікторія Мачулянська, Олеся Остапчук, Мар'яна Сикліцька, Анжела Триш), 8 – лікарських рослин (Наталя Бабак, Анастасія Головій, Христина Містерман, Іванна Морозюк, Дарина Несенчук, Ірина Онуфрійчук, Дарина Пазин і Катерина Трифонюк), гербарій отруйних рослин (Вікторія Атаманчук) і гербарій бур'янів та насіння (Іванна Шишко). Другокурсники-біологи зібрали гербарії за склом, виготовлені з використання вітринної техніки та оформили паспорти різних родин рослин.

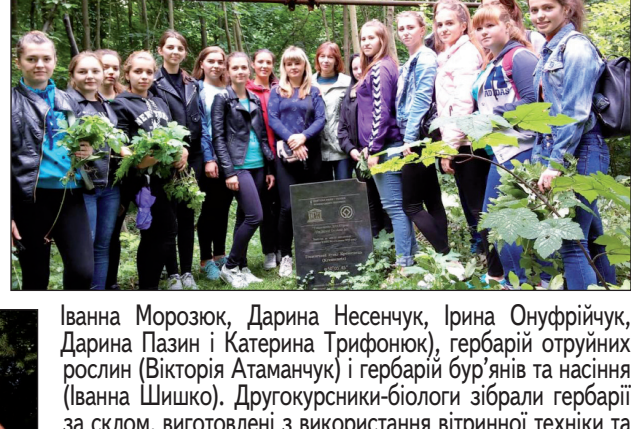

Навчально-польовою загальноекологічною практикою екологів-першокурсників керували кандидат біологічних наук Ілона Михалюк (змістовий модуль "Ботаніка"), кандидат історичних наук Ольга Кратко (змістовий модуль "Екологія") і науковий працівник НПП "Кременецькі гори" Анжела Красовська (змістовий модуль "Зоологія"). У підсумку, під їх керівництвом студенти-практиканти виготовили гербарії флори с.Дунаїв на Кременеччині (Іванна Хоршунова) та м.Березне на Рівненщині (Оксана Ковалевич).

Багатим виявився конкретний набуток студентів-практикантів спеціальності "Початкова освіта" з "Основ природознавства" (змістові модулі "Ботаніка" і "Зоологія"; керівник – кандидат біологічних наук Неля Цицюра). Вони зібрали 12 колекцій комах, з яких – 1 регіональна (комахи Дністровського каньйону – Ольга Дутчак) і 1 видова (комахи лісу – Катерина Ясельська), 4 колекції насіння (Людмила Головчак, Марія Ковалишин, Іванна Кучма, Галина Палій), 3 морфологічних гербарії (Оксана Борговська, Марія Лахман, Божена Телебей), 3 гербарії лікарських рослин (Людмила Ковальчук, Тетяна Маленко, Катерина Ясельська), 1 гербарій польових рослин (Яна Захарчук), 1 гербарій рослин Дністровського каньйону (Ольга Дутчак), 1 колекція метеликів (Іванна Кучма) та 1 колекція пір'я (Божена Телебей).

Керівники навчально-польової практики і студенти-практиканти щиро вдячні працівникам баз практики, зокрема кандидату біологічних наук, завідувачу відділом фітосозології Кременецького ботанічного саду Ліані Онук, науковому співробітнику цього ж відділу Тетяні Чубатій, науковому співробітнику НПП "Кременецькі гори" Ірині Скоробагатій за сприяння та конкретну фахову допомогу у забезпеченні умов для повноцінного виконання студентами академії програми навчально-польової практики.

ПО-НАУКОВОМУ КРАСИВО, ЦІКАВО І КОРИСНО

Ось уже вдруге ГО «Кременецька екологічна ліга» спільно з Кременецькою міською радою провели Наукові еко-пікніки, які вкотре об'єднали навчальні і наукові установи Кременця та Кременецького району з метою популяризації еко-стилю життя та формування екологічної свідомості молоді. Приємно, що цьогорічний захід порадував великою кількістю учасників та хорошою погодою.

Відвідувачі еко-пікніків мали можливість дослідити продукти харчування на вміст нітратів та крохмалю, розглянути світ під мікроскопом, дізнатися про екологічні складові здорового способу життя, вчилися живцювати, щеплювати та розмножувати рослини, робили спроби малювати рослинними соками, випалювати картинки із дерева, виготовляти для своїх рідних екологічну іграшку ляльку-мотанку і глиняного свищика, плести вироби із соломи, розмальовувати еко-торбинки, доторкнулися до карвінгу (мистецтва вирізання з овочів і фруктів), ознайомилися з особливостями сортування побутових відходів і еколого-економічними інноваціями ведення лісового та сільського господарства.

Серед учасників заходу були представники нашої академії та педагогічного коледжу, Кременецького лісотехнічного коледжу, Кременецького медичного училища імені Арсена Річинського, ДНЗ «Почаївське вище професійне училище», Волинського ліцею імені Нестора Літописця, Кременецького ботанічного саду, НПП «Кременецькі гори, «Еко-арт майстерні», Кременецького районного центру дитячої творчості, Студії творчих ідей Лілії Фурсик та ряд активістів.

Вітання учасникам від імені міського голови передав його перший заступник Микола Матвіюк. Він також вручив подарунки колективу «Еко-майстерні», де працює молодь з інвалідністю та виготовляє вироби з екологічних матеріалів.

Не по-осінньому тепла жовтневому погода сприяла і чудовому настрою гостей, і всьому, що відбувалося в парку. Крім того, що кременчани уже бачили на еко-пікніках, цьогоріч були й новинки: студенти Кременецького медичного училища ім. Арсена Річинського пропонували всім охочим безкоштовно виміряти основні показники здоров'я та порівняти їх із нормою; з допомогою митців КОГПА та педагогічного коледжу кожен міг виготовити власні сувеніри або придбати їх за досить символічну плату, а для тих, хто ще не має осіннього фото, Лілія Фурсик спеціально облаштувала яскраву фотозону.

Кафедру біології, екології та методики їх викладання представляла кандидат сільськогосподарських наук Олена Тригуба та студенти спеціальності «Біологія», котрі проводили визначення вмісту нітратів у фруктах і овочах і вчили, як переконатися в якості молочних продуктів та уберегтися від підробки. Студенти спеціальності «Екологія» знайомили кременчан із особливостями сортування побутових відходів і можливостями отримання економічної вигоди від реалізації вторинної сировини. Кафедру теорії та методики трудового навчання і технологій представляли кандидат педагогічних наук Марія Олексюк і її колега Сергій Томашівський, які проводили майстер-клас по виготовленню екологічної іграшки ляльки-мотанки (подорожниця) і глиняного свищика. Студенти спеціальності «Образотворче мистецтво» Мар'яна Шевчук, Мар'яна Водоніс, Аліна Іванюк зі своїм педагогом-наставником Юлією Янчук представили кавові роботи з відтворенням ретро-куточків Кременця, декоративні композиції з яєчної шкарлупи і роботи на природничу тематику.

Голова ГО «Кременецька екологічна ліга» Оксана Тимошенко вручила листи-подяки всім, хто долучився до участі в Наукових еко-пікніках. Зокрема, організатори заходу відмітили вагомий внесок колективу нашого навчального закладу у розвиток та популяризацію екологічної освіти на Кременеччині.

БРОНЗА ЧЕМПІОНАТУ СВІТУ

Ольга БОНЧИК

У турецькій Анталії пройшов ювілейний 40-й Чемпіонат світу з армрестлінгу серед юнаків, юніорів, ветеранів і дорослих. Разом із 84 спортсменами національної збірної України на Чемпіонаті змагалась і студентка-першокурсниця педагогічного коледжу нашої академії Вікторія Петронюк. У своїй групі до 18 років (вікова категорія до 50 кг) вона була однією з 11 дівчат-рукоборців і вперше на таких престижних змаганнях підкорила третю сходинку п'єдесталу пошани, перемігши свою суперницю на ліву руку.

У своєму рідному селі Плоска, що на Дубенщині, Вікторія (до речі, дочка футболіста) займалася багатьма видами спорту: футболом, великим і малим тенісом, баскетболом і волейболом. Захоплення армрестлінгом прийшло лише минулого року. Єдина дівчина у тренера Дубнівської ДЮСШ Віктора Мушировського, вона якось одразу почала наполегливі тренування, незважаючи на серйозну травму правої руки – і успіх не забарився: вже у квітні на Чемпіонаті України в Одесі юна спортсменка порадувала найвищим результатом у поєдинку на ліву руку (категорія до 45 кг), отримавши звання Чемпіона.

Восени Вікторія стала студенткою нашого педагогічного коледжу з єдиним бажанням посилено займатися в уславленого тренера Андрія Пушкаря й одночасно методично правильно розробляти праву руку.

На чергових змаганнях – Чемпіонаті України в Полтаві – вона хоче спробувати боротися на обидві руки. А заповітною мрією дівчини є перемога на Чемпіонаті світу.

Вітаємо нашу спортсменку з таким чудовим успіхом і бажаємо впевнено йти до своєї мети!

МЕГУ - 25!

Ірина ОЛІЙНИК

Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука (м.Рівне) відзначив свій перший чвертьстолітній ювілей. До урочистих заходів долучилися 14 вищих закладів освіти із 9 країн: Краківська академія імені А.Ф.Моджевського, Великопольська Вища соціально-економічна Школа в Срьодє Великопольській, Вища Школа Економіки та інновацій в Любліні, Університет Єврорегіональної Економіки ім. Альгіде де Гаспері та Університет соціально-природничих наук імені Вінцента Поля (Польща), Університет прикладних наук ім. Яноша Кодолані (Угорщина), Антверпенський університет (Бельгія), Католицький університет Валенсії ім. святого мученика Вінсента (Іспанія), Барановицький державний університет (Білорусь), Академія європейської освіти (Грузія), Університет ім. Томаса Бата (Чехія), Університет економіки в Братиславі (Словаччина), а також університет-ювіляр і 29 наукових та вищих освітніх установ України.

Центральною подією ювілейних урочистостей стала Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми та перспективи розвитку вищої школи та економіки у XXI столітті». Учасники святкового наукового форуму, що проходив під девізом «25 років успіху!» у залі Рівненського академічного українського музично-драматичного театру, заслухали вітальні слова керівників області та міста, представників зарубіжних і вітчизняних закладів вищої освіти, організацій та установ і доповідь доктора педагогічних наук, академіка АН ВШ України, ректора МЕГУ, професора Анатолія Дем'янчука «Розвиток вітчизняної вищої школи у період трансформації соціально-економічних відносин після здобуття Україною незалежності».

Багатим змістовно і масштабним за кількісними показниками був секційний формат конференції: до програми 8 секцій увійшло 251 наукове дослідження – результат праці 317 науковців з різних країн. Секції працювали за такими тематичним напрямами: історико-правові дослідження, інформаційні системи і технології, психолого-педагогічні дослідження, актуальні проблеми сучасної філології та лінгводидактики, журналістика і розвиток соціальних комунікацій, природничо-географічні дослідження, розвиток фізичного виховання і спорту та проблеми здоров'я людини, актуальні проблеми розвитку сучасної економіки.

Програму секції «Розвиток фізичного виховання і спорту та проблеми здоров'я людини» склали 42 тематичні наукові доповіді, представлені 51 автором: науково-педагогічними працівниками Львівського ДУ фізичної культури ім. Івана Боберського, Східноєвропейського НУ ім. Лесі Українки, НУ фізичного виховання і спорту України, Рівненського ДГУ, Херсонського ДУ, Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова, Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка, університету-ювіляра, а також педагогічного коледжу нашої академії.

Науковців нашого навчального закладу представляла заслужений працівник освіти України, голова циклової комісії фізичного виховання Катерина Єрусалимець, яка запропонувала учасникам секційного засідання тему «Виховання духовності та гуманних якостей у майбутніх учителів фізичної культури», підготовлену спільно з її колегами Іриною Олійник і Тетяною Кірковою. Інформаційно-практичну основу дослідження наших науковців склали конкретні матеріали з організації фізичного виховання та спортивно-масових заходів у місцевих закладах освіти, насамперед у педагогічному коледжі. Вони виходили з того факту, що учитель фізичної культури, на відміну від інших педагогів, займається фізичним вихованням постійно, через організацію фізкультурно-спортивної діяльності школярів у позаурочний час, забезпечуючи керівництво спортивним колективом, організацію виховного і навчально-тренувального процесу. В роботі продемонстровано високий потенціал занять фізичною культурою і спортом у духовному становленні молодої людини, зокрема у формуванні здорового способу життя, утвердженні принципів гуманного ставлення до суспільного оточення, засвоєнні моральних норм, взаємоповаги і взаємодопомоги, толерантності у поєднанні із принциповим відношенням до негативних проявів морально-етичного і соціально-правового характеру.

Особливо корисною складовою ювілейних урочистостей було спілкування представників різних наукових інституцій і вищих закладів освіти, що проходило у дружньому і творчому форматі та мало повноцінне фахове наповнення.

В ЦЕНТРІ УВАГИ – ОЗДОРОВЛЕННЯ МОЛОДІ

Лариса РАЦ

Педагогічний коледж Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка вже вкотре став базою засідання методичного об'єднання викладачів фізичного виховання вищих закладів освіти I – II рівнів акредитації Тернопільської області. Більше 40 фахівців – викладачів фізичного виховання та спеціальних дисциплін спортивного типу – вирішували комплекс наукових і навчально-методичних питань, спрямованих на вдосконалення навчальної та спортивно-масової роботи в закладах освіти з метою оздоровлення студентської молоді у ВЗО та учнів – у загальноосвітніх навчальних закладах.

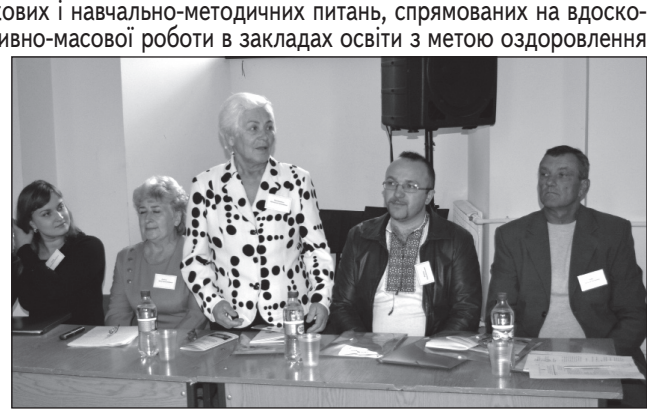

Основна робота членів методоб'єднання проходила у форматі науково-практичного семінару «Організація та форми проведення занять у спеціальних медичних групах з використанням традиційних і нетрадиційних методів оздоровлення», підготовленого викладачами циклової комісії фізичного виховання педагогічного коледжу у співпраці з фахівцями інших вищих закладів освіти. Модератором семінару виступила один із його організаторів, голова циклової комісії, заслужений працівник освіти України Катерина Єрусалимець. До учасників зібрання з вітальними словами звернулися заступник директора педагогічного коледжу з навчально-виховної роботи Лариса Рац, голова обласного методичного об'єднання Зеновій Лаба і заступник начальника Тернопільського обласного відділення Комітету фізичного виховання і спорту МОН України Володимир Шкабарницький.

Теоретичну частину науково-практичного семінару склали доповіді «Розподіл дітей за станом здоров'я для занять у спеціальних медичних групах» (викладач медичної та соціальної реабілітації Кременецького медичного училища ім. Арсена Річинського Олеся Борак), «Загальні основи фізичної реабілітації» (викладач-методист нашого педагогічного коледжу Ірина Олійник) та «Нетрадиційні методи оздоровлення» (викладач кафедри здоров'я людини і фізичної терапії, завідувач лабораторії нетрадиційних методів оздоровлення та масажу Рівненського МЕГУ ім. академіка Степана Дем'янчука Петро Велінець.

До практичної частини семінару увійшли показові виступи студентів спеціальної медичної групи педколеджу «Аеробіка-фітнесбол як засіб оздоровлення» (керівник – викладач фізичного виховання Тетяна Кіркова) і студентів Рівненського МЕГУ ім. академіка Степана Дем'янчука ««Школа козацьких єдиноборств» як реабілітаційна практика» (керівник Петро Велінець).

Активними учасниками теоретичної і практичної частин семінару-практикуму та обговорення теоретико-методичних питань були Оксана Андрух і Світлана Крушельницька (Теребовлянське вище училище культури), Мирослава Залюбовська і Галина Біда (Галицький коледж ім. В'ячеслава Чорновола), Ігор Літвін та Ігор Кутрик (Чортківський державний медичний коледж), Валентина Чумак і Галина Ростинська (Бучацький аграрний коледж), Василь Зуб і Олеся Борак (Кременецьке медичне училище ім. Арсена Річинського), Алла Чумакевич і Анна Леськів-Бондарчук (Кременецький лісотехнічний коледж), Микола Косюк та Ірина Гамайко (Бережанський агротехнічний коледж), Оксана Федоришин і Валентина Яковлєва (Чортківський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Олександра Барвінського), Тарас Когут (Технічний коледж ТНТУ ім. Івана Пулюя), Ольга Лисиканич (Тернопільський коледж харчових технологій і торгівлі) та інші фахівці – представники ВЗО області, а також вчителі загальноосвітніх шкіл Кременеччини Оксана Шевчук, Людмила Ратинська, Олександр Шевчук, Ярослав Тарковський.

Члени циклової комісії викладачів фізичного виховання педагогічного коледжу підготували для своїх колег з освітніх закладів області відповідні методичні рекомендації та комплект фахових інформаційних і навчально-методичних матеріалів, в тому числі «Щоденник самоконтролю» для роботи зі студентами спеціальних медичних груп, де запропонували систему фіксації показників фізичного розвитку і фізичної підготовки, реєстрації динаміки фізичних суб'єктивних та об'єктивних даних цієї категорії студентської молоді. До комплекту також увійшов навчально-методичний посібник «Фізичне виховання у спеціальних медичних групах», який містить необхідні фахові теоретичні матеріали, комплекси реабілітаційних вправ при різних захворюваннях, дихальні та загальнорозвиваючі вправи і вправи на розслаблення. В методичному змісті посібника – вказівки щодо організації спеціальних медичних занять, загальна характеристика найбільш поширених захворювань студентської молоді й опис комплексу фізичних вправ при таких захворюваннях з конкретними методичними порадами щодо їх виконання. Завершується посібник списком основної та додаткової літератури, необхідної викладачу ВЗО і вчителеві ЗОШ для підготовки занять у спеціальних медичних групах зі студентами та школярами, фізичний стан яких вимагає особливої уваги. Рецензувала навчально-методичний посібник декан факультету здоров'я, фізичної культури і спорту МЕГУ ім. академіка Степана Дем'янчука, професор Лідія Завацька.

Учасники засідання Обласного методичного об'єднання ознайомились із навчально-матеріальною, зокрема з фізкультурно-спортивною, базою академії та коледжу, відвідали Музей історії навчального закладу, Виставкову залу та бібліотеку академії, здійснили екскурсію визначними місцями Кременця. Від їх імені голова обласного методоб'єднання Зеновій Лаба і заступник начальника обласного відділення Комітету фізичного виховання і спорту МОН України Володимир Шкабарницький висловили вдячність ректорату академії, дирекції педагогічного коледжу за високий рівень організаційних заходів із забезпечення ефективної роботи засідання методичного об'єднання викладачів фізичного виховання вищих закладів освіти I – II рівнів акредитації Тернопільської області.

З ПОЗИЦІЙ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Олександр БЕРЕЖАНСЬКИЙ,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту

Конкретним підтвердженням ефективного поєднання теорії з практикою, академічної підготовки науково-педагогічних працівників спортивного профілю нашої академії з практичним досвідом спортивно-масової роботи серед населення став Міжрайонний семінар тренерів і суддів з волейболу «Сучасні тенденції розвитку волейболу: техніка, тактика, тренування, суддівство», підготовлений і проведений кафедрою спортивних ігор і туризму (завідувач – доцент Віктор Голуб) та кафедрою теоретико-методичних основ фізичного виховання (завідувач – професор Олена Довгань) у співпраці з відділами у справах сім'ї, молоді та спорту Кременецької райдержадміністрації (начальник відділу – Василь Петрук) та Кременецької міської ради (начальник відділу – Андрій Станіславенко).

Виконання програми семінару розпочав заслужений працівник фізичної культури і спорту України, тренер вищої категорії України, Іспанії, Португалії, тренер міжнародного рівня FIVB, суддя національної категорії України, доцент кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання Володимир Прокопович. Для учасників семінару було важливим почути слово фахівця та спортсмена із солідним «послужним» списком: чемпіон України з волейболу серед ВНЗ, призер Чемпіонатів України, чемпіон Португалії (2003 – 2004), Іспанії (2008 – 2010), кращий тренер Іспанії з волейболу (2010). Очолювані ним дитячі волейбольні команди Португалії та Іспанії здобули 17 призових місць. Він нагороджений Срібною таріллю «За тренерську майстерність» (Бельгія). Його рекомендації, адресовані слухачам семінару, ґрунтувались на власному національному та зарубіжному досвіді, як гравця і тренера. Кваліфікований фахівець поділився досвідом роботи з командами прем'єр-ліг України, Португалії, Іспанії, Швейцарії, розкрив особливості тактики сучасного волейболу, насамперед в організації передігрової підготовки, захисту і першого прийому м'яча, вдосконалення суддівської жестикуляції, відмінності суддівства й обов'язків першого і другого судді та судді на лінії.

Чемпіонка України та володар Кубка України з волейболу, чемпіонка Португалії та Іспанії в період з 2004 по 2010 рік, професійний гравець міжнародного рівня команд прем'єр-ліг України (тернопільська «Галичанка», рівненська «Полісянка», луганські «Іскра» та «Луганчанка»), Португалії та Іспанії, а нині магістрант нашої академії Тетяна Гузенко-Прокопович зупинилась у своєму виступі на проблемах орієнтації та відбору м'яча у волейболі.

Кандидат наук з фізичного виховання та спорту, завідувач кафедри спортивних ігор і туризму, доцент Віктор Голуб висвітлив особливості техніки сучасного волейболу, розкрив специфіку планування роботи з підготовки спортсменів-волейболістів, а також охарактеризував ключові питання організації суддівства волейбольних змагань.

Про поточні завдання та перспективи розвитку волейболу й інших масових видів спорту в районі говорив начальник відділу у справах сім'ї, молоді і спорту Кременецької райдержадміністрації Василь Петрук.

Наймолодшим учасником семінару виявився ще один представник «волейбольної» сім'ї Прокоповичів – їх чотирирічний синочок Михайлик, який під час спілкування з дорослими виявив неабияке захоплення не лише волейболом, а й футболом, однак, на відміну від інших слухачів, офіційного сертифікату поки що не отримав.

По завершенні семінару відбулись Установчі збори Кременецької районної федерації волейболу, де затвердили Статут федерації та створено її керівні органи. Президентом Кременецької районної федерації волейболу обрано кандидата наук з фізичного виховання і спорту, доцента Віктора Голуба. До складу Директорату федерації увійшли заслужений працівник фізичної культури і спорту України, доцент Володимир Прокопович, якому доручено очолювати технічну комісію, займатися підготовкою арбітрів і відповідати за зовнішні контакти федерації; вчитель фізичного виховання Волинського ліцею ім. Нестора Літописця Тетяна Сохацька як відповідальна за заходи з розвитку дитячого волейболу; вчитель Почаївської ЗОШ Олександр Бобрик як керівник спортивно-технічної комісії та вчитель Лідихівської ЗОШ Микола Остапчук – відповідальний за організацію спортивних змагань з волейболу.

За Зборах також затвердили Програму розвитку волейболу у Кременецькому районі та місті Кременці на 2019 – 2024 роки, якою передбачено низку заходів зі створення та вдосконалення умов розвитку волейболу в районному центрі та на місцях, підготовки спортивного резерву, зокрема збірних команд району і міста, кандидатів до обласних і національних збірних на основі збереження, розширення і вдосконалення матеріально-технічної бази та фінансово-економічного забезпечення реалізації даної Програми. Визначено конкретні завдання: створення єдиної системи аматорського, дитячо-юнацького, пляжного та ветеранського волейболу, вдосконалення структури змагань з волейболу, залучення широких верств населення до занять волейболом за місцем їх проживання. Управління реалізацією Програми покладається на «квартет» виконавців: відділи сім'ї, молоді та спорту Кременецької РДА і міської ради, спортивний актив Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка і на Кременецьку районну федерацію волейболу.

ТРЕТЄ ОНОВЛЕННЯ ГОРИЗОНТІВ

Олена МОРОЗ
кандидат філософських наук

Рада молодих науковців академії провела III Науково-практичну конференцію «Litteris et Artibus: нові горизонти». Учасників пленарного засідання, що проходило в читальному залі бібліотеки академії, вітала доктор педагогічних наук, проректор з наукової роботи, професор Валентина Бенера. Голова Ради молодих науковців, кандидат філологічних наук Роман Дубровський також звернувся до юної наукової зміни з вітальним словом і взяв на себе обов'язки модератора пленарного дискурсу.

Першою до трибуни він запросив доктора психологічних наук, доцента Наталію Савелюк, яка у доповіді «Психологія підготовки і захисту дисертації» поділилася власним досвідом роботи над дисертаційним дослідженням, розкрила особливості підготовки до захисту дисертації на засідання спеціалізованої вченої ради. Актуальність її виступу визначалася ще й тим, що серед молодих науковців є багато здобувачів наукових ступенів, окремі з яких завершують підготовку дисертаційних робіт і активно готуються до їх захисту. Не менш актуальним і світоглядно та змістовно цікавим був виступ кандидата філософських наук Олени Мороз «Світоглядно-теоретичні важелі людської екзистенції в повоєнні роки (за романом Андрія Кокотюхи «Червоний»)». Важливість цієї теми опредметнилась участю наших викладачів і студентів у зйомках фільму за мотивами згаданого роману, які нещодавно проходили в Кременці. Сам модератор виступив із темою «Поезія як веселка: місце колоративів у ліриці Івана Стешенка» – і цей зміст мав не лише теоретичну, а й локальну просторово-часову актуальність з огляду на відзначення 100-річчя з часу відкриття Кременецької української гімназії ім. Івана Стешенка. Магістрант Дмитро Клак розкрив «Можливості використання платформи ARDUINO на заняттях з технічного моделювання». Тематика викликала неабиякий інтерес у присутніх, що підтвердила низка запитань з їхньої сторони, на які молодий науковець дав аргументовані відповіді. Програма пленарного засідання включала дослідження здобувача наукового ступеня Оксани Швець «Педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до використання поетичних творів у художньо-мовленнєвій діяльності».

Мистецьким прологом до секційної роботи став виступ студента спеціальності «Музичне виховання» Ростислава Сиротюка, котрий виконав соло на саксофоні «Довга дорога...» Раймонда Паулса і майстер-клас з кавового живопису, запропонуваний студенткою спеціальності «Образотворче мистецтво» Софією Беркитою.

Роботою мистецько-гуманітарної секції конференції керувала кандидат філософських наук Олена Мороз. Тут виступила здобувач Вікторія Якимович, яка розкрила «Роль стереотипу у формуванні образу представника іншої етнокультури в художній літературі». Над літературознавчою проблематикою працювали магістранти Аліна Костючик (маркована лексика у романі Василя Шкляра «Залишенець. Чорний ворон»), Марія Гаврилюк (світ смертників і пересильних у романах У.Самчука, О.Солженіцина, М.Набокова), Оксана Шипка (образ України у поезії Івана Гнатюка), Інна Фурсик (мала проза Бориса Харчука) та Інна Дзьоба (дитинство великого сонцепоклонника Михайла Коцюбинського).

У психолого-педагогічній секції (модератор Наталія Яцюк) основними темами дискурсу були різні аспекти діяльності педагога загальноосвітньої школи (аспірант Алла Прус, магістранти Юлія Шкред і Павло Левицький), особливості роботи з молодшими школярами (магістранти Андрій Романчук, Ірина Кірись), методика позакласної та позашкільної роботи (магістранти Ольга Вериш, Анастасія Новосад, Марія Іванків), інноваційні підходи до трудового навчання школярів (магістранти Василь Пархута, Вікторія Денисюк, Антоніна Тригуба), сучасні особистісно-орієнтовані освітні технології (магістрант Надія Ящук) і світоглядно-теоретичні психолого-педагогічні проблеми (викладач Наталія Яцюк, магістрант Микола Данилюк, студент Микола Шевчук).

Магістранти – члени секції «Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі» (модератор Орися Швець) – вивчали педагогічні ідеї М.Монтессорі (Марина Дудка), К.Ушинського (Олеся Іванчук), різні аспекти родинного виховання (Катерина Братасюк), роботу вихователя ЗДО з батьками (Катерина Меленщук), використання традицій українського народу у вихованні дошкільників (Орися Стецюк), специфіку педагогічної роботи в позашкільних навчальних закладах (Віталій Вальчук, Владислав Семенюк), формування мовленнєвої компетентності (Тетяна Романів) і навичок асертивної поведінки (Ганна Шевчук) дітей дошкільного віку, організацію оздоровчої роботи в ЗДО (Лілія Вавренюк).

Домінантою секції «Інновації у вищій школі: теоретичні та прикладні аспекти» (модератор – кандидат педагогічних наук Віталій Цісарук) була інноваційна складова процесу підготовки вчителів трудового навчання і технологій, яку висвітлювали магістранти Ганна Ліснічук (професійна орієнтація оособистості), Людмила Тимчук (застосування інформаційних технологій), Неля Столярчук (підготовка вчителя технологій до професійної діяльності), Петро Іванівський і Марія Касюта (формування професійної компетентності вчителя технологій), Людмила Плескач (активні методи навчання у підготовці вчителя трудового навчання).

Найбільш представницькою була секція «Прикладні аспекти професійної підготовки вчителів фізичної культури та вчителів біології» (модератор – кандидат педагогічних наук Микола Божик). Магістранти аналізували фізичний стан дітей шкільного віку (Катерина Колодійчук, Олег Антонюк, Віктор Глущук, Володимир Озімковський, Віталій Пасіула Володимир Назарко, Віталій Ніколайчук), можливості впливу занять фізичною культурою та спортом на здоров'я дітей і молоді (Марія Козак, Сергій Боднар, Андрій Дерев'янко, Ігор Мартинюк). Важливе місце зайняла методологічна проблематика: колове тренування на уроках фізичної культури (Іван Мовчан), застосування загальнорозвиваючих вправ (Володимир Гузюк), формування мотивації до занять фізичною культурою (Олег Хоров, Ольга Ковальчук), фізичне виховання дітей молодшого шкільного віку (Андрій Тарасюк, Назар Лукащук), теоретико-методична підготовка школярів на заняттях з фізичної культури (Віталій Савін), забезпечення активності учнів у вивченні та виконанні фізичних вправ (Олександр Швидкий). Питання організації оздоровчої і спортивно-масової роботи в школі розробляла Любов Зозуля. Магістранти-біологи розглядали стан соматичного здоров'я та ступінь біологічної зрілості першокласників (Іван Карпович), здійснювали аналіз захворювання населення Шумщини (Оксана Токарська) і навіть характеризували видове різноманіття птахів водно-болотних угідь Кременецького горбогір'я (Віра Ткачук).

За матеріалами III Науково-практичну конференцію «Litteris et Artibus: нові горизонти» буде опубліковано черговий Збірник наукових праць членів СНТ академії.

НАРОДНІ ВИТОКИ НАВЧАННЯ

Марія ОЛЕКСЮК
кандидат педагогічних наук

Усі найсучасніші інноваційні технології, наймодерніші галузі та сфери виробництва мають свої глибинні витоки у традиційних народних ремеслах, для яких характерними були і залишаються творча фантазія майстра, його майже фанатична любов до предмета праці та висока, навіть фантастична художньо-технічна виконавська майстерність. Краще сказати не майстерність, а високохудожнє виконавське мистецтво, спрямоване на предмет праці як на об'єкт творчості, а не об'єкт механічної обробки. Саме в царині народних художніх ремесел дивовижні народні умільці засіяли зерна художньої праці, осмисленої розумом, зігрітої серцем, виплеканої руками відданих своїй справі людей. Такий художньо-інноваційний підхід до виробничих технологій з використанням науки як продукту невтомного людського розуму привів до сучасних інноваційних технологій і поведе нас далі, у постінформаційне суспільство.

В цьому тематичному полі і з таким методологічним підходом до вирішення навчально-виховних завдань працювали учасники науково-методичного семінару «Актуальні проблеми вивчення народних художніх ремесел», підготовленого кафедрою теорії і методики трудового навчання і технологій нашої академії з участю викладачів циклової комісії трудового навчання, технологій та образотворчого мистецтва педагогічного коледжу. На семінар були запрошені вчителі трудового навчання шкіл Шумського району. Таким чином, науково-методична акція наших науковців мала цільове спрямування на профільний зв'язок із загальноосвітніми закладами регіону. На методичне зібрання прибули вчителі 11 навчально-виховних комплексів і 9 загальноосвітніх шкіл Шумщини.

Семінар відкрив вступним словом завідувач кафедри теорії та методики трудового навчання і технологій, доктор педагогічних наук, доцент Микола Курач. Він же розпочав виконання робочої програми методичного форуму вчителів-технологів доповіддю «Проектний підхід у вивченні технологій художньої обробки металів». Методичні підходи і теоретичні ідеї нашого науковця знайшли конкретне продовження та практичне підтвердження у виступі вчителя трудового навчання, директора Залісцівського НВК Богдана Бондаря «Особливості проектної діяльності на уроках трудового навчання». Продовжила фахову розмову в цій методичній площині кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики трудового навчання і технологій Марія Олексюк, котра продемонструвала важливість такої складової професійного зростання педагога, як «Розвиток творчої компетентності вчителя через застосування проектних технологій на уроках трудового навчання». До аналогічної проблематики звернувся і кандидат педагогічних наук, доцент кафедри Віталій Цісарук при висвітленні теми «Методика організації художньо-творчої діяльності учнів у процесі виконання творчих проектів за програмою навчальної дисципліни «Художня обробка деревини»».

Практичний сектор програми науково-методичного семінару забезпечили кандидат педагогічних наук, доцент кафедри Олександр Омельчук у рекомендаціях «Підготовка учителів трудового навчання і технологій до художньої обробки матеріалів з лози», старший викладач Юрій Цимбалюк – із характеристикою «Сучасних пріоритетів ковальства в системі підготовки вчителів трудового навчання і технологій», асистент кафедри Сергій Томашівський – у методичній розвідці «Керамічна іграшка як засіб навчання студентів і школярів художньої обробки глини». До науковців академії приєднався вчитель трудового навчання Шумської ЗОШ Юрій Шевчук із власним навчально-методичним дослідженням «Декоративно-ужиткове мистецтво і дизайн на уроках трудового навчання як засоби творчого розвитку учнів». Роботу над цим блоком питань завершив кандидат педагогічних наук, доцент Степан Шабага нормативно-інструктивними настановами «Організація безпечної праці у процесі художньої обробки матеріалів».

Виховний аспект навчальної роботи вчителів технологій розкрили методист відділу освіти, культури, молоді та спорту Шумської ОТГ Роман Лотоцький у доповіді «Національно-патріотичне виховання на уроках трудового навчання» і голова циклової комісії трудового навчання, технологій та образотворчого мистецтва нашого педагогічного коледжу Віталій Писаренок – науковим повідомленням «Художня обробка деревини як невід'ємна частина культурної спадщини українського народу».

Учасники семінару ознайомились із навчально-матеріальною базою, комплексом інформаційно-дидактичного забезпечення процесу підготовки вчителів трудового навчання і технологій в академії та педагогічному коледжі, відвідали Музей історії навчального закладу, Музей довоєнної фотографії, Виставкову залу, де серед інших експонатів представлені роботи викладачів і студентів спеціальності «Трудове навчання і технології».

ПЕРЕМАГАЮТЬ ЗНАННЯ, ПРАЦЯ, ТВОРЧІСТЬ

Іван БІЛОСЕВИЧ,
кандидат педагогічних наук

На базі педагогічного факультету академії відбувся ІІ етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з трудового навчання. Матеріально-технічна, інформаційно-методична і навчально-дидактична бази та науково-кадровий потенціал підготовки вчителів трудового навчання і технологій в нашому навчальному закладі дозволили повноцінно організувати теоретичний і практичний тури олімпіади для учнів 8 – 11 класів загальноосвітніх шкіл міста. До Оргкомітету, очолюваного завідувачем методичного кабінету відділу освіти Кременецької міської ради Л.С.Якимович, увійшли доктор педагогічних наук, завідувач кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій академії М.С.Курач, науково-педагогічні працівники цієї кафедри – кандидат педагогічних наук, доцент С.Б.Шабага і старший викладач О.П.Ємець, а також методисти відділу освіти міськради С.А.Міщук і В.В.Мороз. Серед членів журі олімпіади – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій М.П.Олексюк і голова циклової комісії трудового навчання, технологій та образотворчого мистецтва педагогічного коледжу В.В.Писаренок.

Теоретичний тур олімпіади включав вирішення тестових завдань за матеріалами навчальної програми з трудового навчання (технологій) і підготовку пояснювальної записки до творчого проекту запропонованого виробу. На цей тур виділялося 60 хвилин робочого часу, і він давав учаснику максимум 40 балів. Основна увага була акцентована на практичному турі – на виконанні комплексної роботи за створеним графічним зображенням виробу відповідно до запропонованих матеріалів. Час на виконання такого завдання – 180 хвилин, максимальна кількість балів – 80. Для проведення практичного туру олімпіади були підготовлені всі необхідні матеріали й інструменти. Теоретичний і практичний конкурси проводились диференційовано для обслуговуючих і технічних видів праці.

У номінації «Обслуговуюча праця» серед восьмикласників перемогла Діана Боярчук (ЗОШ № 4, вчитель Т.О.Фількевич), яка набрала 104 бали. На 2 бали відстала від переможця Аліна Струмінська (ЗОШ № 3, вчитель Р.В.Назарчук). Серед учнів 9 класів сильнішою виявилась Катерина Бойчук (ЗОШ № 1 ім. Галини Гордасевич, вчитель Л.В.Лобан) – 106 балів; на другому місці – однокласниці Богдана Кощук і Юлія Фількевич (ЗОШ № 4, вчитель Т.О.Фількевич) – відповідно 104 і 100 балів; на третьому – Ірина Жук (ЗОШ № 3, вчитель Р.В.Назарчук) – 84 бали. Десятикласниця Анастасія Бойчук (ЗОШ № 1 ім. Галини Гордасевич, вчитель В.Є.Назарчук) із 89 балами обійшла своїх подруг, Наталію Ковальчук із ЗОШ № 4 (вчитель Т.О.Фількевич) та Олену Гладун із ЗОШ № 5 (вчитель І.О.Кундеус), які набрали відповідно 80 і 74 бали. Завтрашні випускниці ЗОШ № 3 Оксана Мінчук та Олена Мацюк (вчитель Р.В.Назарчук), отримавши 94 і 87 балів, принесли своїй школі перше і друге місця, а третє дісталося Тетяні Дембіцькій (ЗОШ № 1 ім.Галини Гордасевич, вчитель В.Є.Назарчук), у її скарбничці – 84 бали.

Напруженим було суперництво юних технологів у номінації «Технічна праця». Серед наймолодших перше місце виборов Юрій Літвінчук (ЗОШ № 1 ім. Галини Гордасевич, вчитель В.Є.Назарчук) – 89 балів, а його однокласник Серафим Вознюк був другим із 86 балами. Третє місце поділили між собою Максим Сафіян (ЗОШ№ 5, вчитель І.О.Кундеус) і Назарій Сільвеструк (ЗОШ № 3, вчитель В.В.Ковальчук) – відповідно по 79 і 77 балів. У дев'ятикласників пальма першості дісталася Валентинові Нестеруку (ЗОШ № 4, вчитель А.К.Каленік) – 97 балів; другим був Віктор Петрук (ЗОШ № 5, вчитель І.О.Кундеус) – 90 балів, а третім – Ян Дроздов (ЗОШ № 1 ім. Галини Гордасевич, вчитель В.Є.Назарчук) – 88 балів. Учні 10-х і 11-х класів виступали в одній групі, де переміг представник ЗОШ № 5 Олег Терновий (вчитель І.О.Кундеус), який недобрав лише 1 бал до сотні. Григорій Гапонюк (вчитель В.Є. Назарчук) приніс ЗОШ № 1 ім. Галини Гордасевич 97 балів і друге місце, на третій позиції – Володимир Крутевич (ЗОШ № 4, вчитель А.К.Каленік) і Назар Вербицький (ЗОШ № 5, вчитель І.О.Кундеус), в яких по 93 і 90 балів відповідно.

За неофіційним заліком, «найтехнологічнішою» школою виявилася ЗОШ № 1 ім. Галини Гордасевич, на рахунку якої – 7 призових місць: 3 перших, 2 других і 2 третіх; на другій позиції – ЗОШ № 4, в якої 6 призерів: 2 перших місця, 3 других і 1 третє; на третій – ЗОШ № 3 з 5 призерами: 1 перше місце, 2 других і 2 третіх; досягнення ЗОШ № 5 – 1 перше, 1 друге і 3 третіх місця.

Серед учителів лідирує педагог ЗОШ № 1 ім. Галини Гордасевич В.Є.Назарчук із 6 призерами (по 2 золотих, срібних і бронзових). Другий результат виборів учитель ЗОШ № 3 Р.В.Назарчук з 5 переможцями (1 золото, 2 срібла і 2 бронзи). На третьому місці, також із 5 призерами – вчитель-наставник ЗОШ № 5 І.О.Кундеус (1 перше, 1 друге і 3 третіх місця).

В загальному підсумку, перемогли всі: учні почали набувати досвіду здорового творчого суперництва в інтелектуальному та рукотворному вимірах, учителі отримали об'єктивну фахову оцінку результатів своїх педагогічних зусиль, а науково-педагогічні працівники академії та коледжу розширили і зміцнили професійні зв'язки із закладами загальної середньої освіти.

У РАМКАХ АРТ-ПРОЕКТУ

Збагачується зміст і вдосконалюються форми співпраці нашого навчального закладу із громадськими інституціями соціально-гуманітарного спрямування. Діапазон такої діяльності достатньо широкий: від проведення спільних науково-методичних заходів у форматі теоретичних конференцій чи тематичних семінарів – до організації практичних акцій культурно-виховного, екологічного, а то й предметно-спонсорського характеру. Останнім часом наші науково-педагогічні працівники активно співпрацюють із громадською організацією «Товариство батьків дітей-інвалідів та їх друзів «Зоря надії»».

У рамках проекту «Еко-арт-майстерня» на базі навчальних майстерень технології швейного виробництва та художньої обробки матеріалів спеціальності «Трудове навчання та технології» академії двічі на тиждень проводились заняття з молоддю із обмеженими можливостями. Роботи здійснювалися під керівництвом кандидата педагогічних наук, доцента кафедри теорії та методики трудового навчання і технологій Марії Олексюк. Технічну підтримку і технологічний супровід роботи цієї категорії молодих людей у майстернях академії здійснювала представник цієї кафедри Лілія Фурсик. Від «Зорі надії» разом із нашими науковцями працювала керівник згаданого проекту Ірина Іваськевич, яка безпосередньо відповідала за безпеку праці та здоров'я учасників занять.

Роботою кожної дитини-інваліда керували студенти старших курсів спеціальності «Трудове навчання та технології» Катерина Галайчук, Валентина Притула, Лілія Вишневська, Олег Степанець, Ігор Топольницький. З їх допомогою дівчата і юнаки з обмеженими можливостями оволодівали навиками роботи на швейних машинках, технікою художньої обробки різних матеріалів і, як наслідок, виготовили й естетично оздобили десятки еко-сумок.

Офіційним підтвердженням практичного значення й ефективності творчих зв'язків академії з громадськими інституціями регіону став лист-подяка, надісланий головою ГО «Товариство батьків дітей-інвалідів та їх друзів «Зоря надії»» Аллою Андрущук на ім'я ректора нашої академії, професора Афанасія Ломаковича, де наголошується на важливості такого формату предметної участі нашого навчального закладу у створенні реабілітаційного центру для дітей з особливими потребами у м.Кременці.

УСІ ДОРОГИ ВЕДУТЬ ДО КИЄВА, або ЧАС ПОВЕРНЕННЯ БОРГІВ НАСТАВ

Олег ВАСИЛИШИН, кандидат філологічних нгаук

До Києва дорога є не близькою. Тож скільки можна за п'ять годин наговоритись, щоб водій не заснув і мав ясний погляд на дорогу! А на заваді дощова погода, яка ніби хоче нас схилити до засинання, а ми вперто кидаємо оком за вікна легківки, намагаючись вбіймати такі чарівні принади цієї напрочуд теплої і лагідної осені.

На житомирській об'їзній дорозі дощ вщухає. Талановита рука осені розкидала по обидва боки дороги жовто-багряні шати, від яких на серці стає якось по-особливому тепло й затишно.

Уже на в"їзді до столиці вишикується в кілька рядів автомобільний транспорт і приїхати вчасно до запланованих нами інституцій через численні корки не можливо. Тож залишаємо нашого водія ремонтувати «тормозні трубки», а самі (ректор і автор цих нотаток) йдемо до станції метро «Шулявська», щоб дістатися до центру Києва, який своїм шумом нагадує летовище. Дивна річ ця підземка: якихось 15 хвилин – і ми на станції метро «Хрещатик». Переходимо до «Майдану Незалежності». Ось і знаменита площа, на якій зовсім недавно лунали постріли, а нині й сліду вже не залишилось після тих героїчних майданівських ночей, хіба що висічені у деяких місцях плити примушують здригатись наші серця. Над нами – дух Небесної сотні.

На виході з підземки цілком випадково зустрічаємо нашого земляка Олександра Сагана, до речі, доктора релігієзнавства, який теж радий зустрічі з нами.

Через кілька хвилин ми уже на знаменитій вулиці, яку зафіксували усі телеканали світу за поступ Революції гідності. Недарма кажуть, що зустріч із чоловіком обов'язково сулить удачу. Біля книгарні «Наукова думка» бачимо двох співрозмовників. У одному з них впізнаємо академіка Миколу Григоровича Жулинського, який, побачивши нас, посміхається, тисне нам руку й обіймає тепло.

Через якусь мить наша делегація отримує запрошення увійти в директорський кабінет, який більше нагадує музей, аніж адміністративну кімнату. Зліва у кутку на дивані – ціла гора різноманітної літератури, а особливо про Тараса Шевченка. Та воно й не дивно, оскільки інститут носить ім'я речника нашої нації. Особлива гордість керівника – п'ятитомна Шевченківська енциклопедія, яку, до речі, також було подаровано й бібліотеці нашого закладу освіти.

На центральній стіні – художнє полотно з портретом Кобзаря, а поряд кольорові світлини про перебування у Києві незабутнього Папи Римського (Павла VI) (на світлині Микола Жулинський з радістю зустрічає такого високого і поважного гостя).

А робочий стіл академіка завалений книгами, рукописами, листами... Яких тільки символів там немає! До розмови долучається ректор академії, професор Ломакович Афанасій, заступник директора інституту Микола Сулима, якому також від імені нашої академії вручаємо знамениту «Кременецьку граматику» із газетою «Діалог». Мета нашого приїзду до такої установи науковцям цілком зрозуміла. Йдеться про угоди співпраці між Інститутом літератури і Академією, яку радо озвучують її очільники. Тим паче, що ювілейна дата – 200 років із часу заснування Кременецького ліцею – багато до чого зобов'язує.

Учасники діалогу домовляються про конкретні кроки до ювілею. Раптом – телефонний дзвінок від І. Фарини, який з радістю повідомляє про надруковану рецензію на книгу Миколи Жулинського «Акордеон» у газеті «Літературна Україна». Тим часом помічаємо на порозі кабінету щойно прибулого гоголезнавця П.В. Михеда, який щедро вручає книги, авторами яких є працівники його відділу.

Цього разу свою гостиність демонстрували й працівники бібліотеки, подарувавши нам цілу низку книг останніх років.

У коридорі несподівано зустрічаємо нашу землячку з Теребовлі, доктора філологічних наук Лесю Генералюк, яка також обіцяє подарувати нам свої наукові здобутки. На завершення діалогу робимо колективну світлину на згадку про наші наміри співпраці.

Не можемо не сказати й про те, що Київський національний університет ім. Тараса Шевченка останніми роками все частіше згадує у своїх ювілейних виданнях про кременецькі корені свого заснування. Тож зустрічі з відомими вченими цього вузу теж не були випадковими. Скажімо, особливо нас вразив і здивував своєю науковою активністю і продуктивністю доктор філологічних наук, професор Ростислав Радишевський. Лише останнім часом з-під пера вченого-полоніста вийшла книга про Тимка Падуру. У нього до Тернопільщини особливий сентимент, адже науковці у Польщі – вихідці з наших теренів – стали предметом його наукових досліджень. До речі, остання конференція засвідчила велику зацікавленість науковців України до проблем українсько-польського літературного пограниччя.

Пощастило нам також вітати у цей день і доктора філологічних наук, професора А.К.Мойсієнка, який не цурається давати поради, а також і свої наукові й художні книги членам нашої кафедри. Через газету «Замок» він низько кланявся відомому вченому Іванові Вихованцеві, який через певні життєві обставини мешкає нині у с. Колосова Кременецького району.

Напевно, найбільший успіх нашої поїздки у тому, що академію прийнято в асоціацію закладів освіти, що дасть можливість інтегруватися в широкий простір для її стабільності й повноцінного існування. Тим паче, що перші кроки такої співпраці вже зроблено. Наші колеги Д.Чик та Н. Савелюк захистили свої докторські дисертації саме в тих історичних стінах. Можливо сам цей факт стане першим поштовхом до історичної справедливості про повернення сивочолому Кременцю таких давніх боргів.

Тут певний оптимізм вселяє і зустріч і з першим проректором В. Бугровим (вихідцем із Тернопільщини), який радо погодився сприяти нашій академії у всіх добрих намірах.

У час, коли освітня галузь переживає нелегкі часи, свою роль у поверненні доброго імені Кременця як освітнього осередку міг би відіграти й Київський національний університет ім.Тараса Шевченка, взявши нашу академію під свою опіку.

У ГАРМОНІЇ ЗІ СВІТОМ

Наші найщиріші вітання зі світлим ювілеєм – професору кафедри біології, екології та методики їх викладання нашої академії, доктору біологічних наук Миколі Ільєнку, який цієї осені впевнено ступив за свій 80-річний життєвий рубіж.

Народився Микола Микитович Ільєнко 4 листопада 1938 року у с.Смотричі Пирятинського району Полтавської області. Випускник Мироцького ветеринарного технікуму, Української сільськогосподарської академії, аспірантури при Інституті зоології Академії наук УРСР .

1968 року захистив наукову дисертацію «Порівняльно-анатомічний і функціональний аналіз іннервації капсули зап'ясткового суглоба деяких ссавців» на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук, а в 1996 році – докторську дисертацію на тему «Порівняльна морфологія нервової системи суглобів грудної кінцівки ссавців».

Починав свій трудовий шлях ветеринарним лікарем Дубнівського звірогосподарства Рівненської області. Пізніше працював на посаді молодшого, згодом – старшого наукового співробітника Інституту зоології Академії наук УРСР, доцента, а згодом – професора кафедри зоології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, виконував обов'язки заступника декана з наукової роботи біологічного факультету. Був професором кафедри соціальної роботи в Університеті «Україна», очолював кафедру біології та методик викладання Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка.

Педагогічну діяльність Микола Ільєнко вдало поєднував із науковою: співпрацював із морфологами кафедри анатомії Брнемського університету (Чехословаччина). 1995 р. науковець отримав звання професора Соросівської асоціації, а в 2001-му – звання професора. У колі його наукових інтересів – порівняльно-анатомічні дослідження хребетних, особливості та значення біологічної і соціальної адаптивності людини, сучасні аспекти методики викладання анатомії і фізіології людини, доцільність впровадження нової навчальної дисципліни «Біологічна і соціальна адаптивність людини», принципи соціальної реабілітації людей з особливими потребами.

За плідну роботу М. Ільєнко нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2004), Знаком «Петро Могила» (2008). У 2008 році йому присвоєно звання «Кращий викладач-науковець Університету «Україна» 2007/2008 н.р.» у номінації «Кращий викладач – керівник НДРС».

У науковому доробку Ільєнка М.М. – монографія, численні навчальні посібники, методичні розробки, понад 120 наукових статей. Під його керівництвом було захищено 5 кандидатських дисертацій.

Серед найважливіших праць науковця-ювіляра – «Рецепторы суставов грудных конечностей в млекопитающих (морфо-функциональный анализ)» (1978), «Теріологія: Навчальний посібник для студентів вузів» (2003), «Анатомія людини // Навчальний посібник для студентів (2007), «Порівняльна анатомія хребетних: Навчальний посібник», (2002), «Популярная энтомология: Учебн. пособие для студентов ун-тов» (1994), «Жирорасворимые витамины в жизни человека: Учебн. пособие для студ ун-тов», (1995), «Словник українсько-російсько-англійсько-німецько-французький з екології» (1995), «Морфологічні дослідження на кафедрі зоології Київського університету за період 1834-2004 р.» (2004), «До питання щодо особливостей та механізмів біологічної і соціальної адаптивності людини» (2007), «Порівняльно-анатомічні дослідження хребетних на кафедрі зоології» (2004), «До методики викладання анатомії і фізіології людини» (2005).

Зичимо нашому ювіляру міцного здоров'я, радості від улюбленої діяльності, любові, шани та поваги від колег і вихованців, а також підтримувати цю дивовижну гармонію зі світом, що дається лише таким виваженим, сумлінним, чуйним і добрим людям. Божого благословення, милосердя і підтримки Вам на многії літа!

КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

відповідно до Закону України «Про вищу освіту»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантних посад:

1. Кафедра української філології та суспільних дисциплін:
професора кафедри – 1 (доктор наук, професор)
2. Кафедра іноземних мов та методики їх викладання:
доцента кафедри – 1 (кандидат наук, доцент)
асистента – 1
3. Кафедра теорії і методики трудового навчання та технологій:
доцента кафедри – 1 (кандидат наук, доцент)
4. Кафедра біології, екології та методики їх викладання:
доцента кафедри – 1 (кандидат наук, доцент)
5. Кафедра теорії і методики дошкільної та початкової освіти:
старшого викладача – 2 (кандидат наук)
6. Кафедра мистецьких дисциплін та методик їх викладання:
старшого викладача – 2 (кандидат наук)

Перелік документів, які подають на ім'я ректора академії: заява, список наукових праць і винаходів; документи, які підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва, інші передбачені законодавством України документи); письмовий звіт за попередній період про наукову, навчальну, методичну, організаційну роботу.

Претенденти, які не працюють в академії, крім заяви, подають особовий листок з обліку кадрів (засвідчений за попереднім місцем роботи); 2 фотокартки розміром 4х6 см, автобіографію; копії документів про повну вищу освіту, науковий ступінь, вчене звання, засвідчені в установленому порядку; копію паспорта громадянина України (стор. 1, 2 і 11); копію трудової книжки, засвідчену кадровою службою за основним місцем роботи із зазначенням дати засвідчення; список наукових праць і винаходів та інші документи, які свідчать про професійні якості претендента.

Термін подання документів на участь у конкурсі – 30 днів від дня опублікування оголошення у пресі (газета «Замок») та на офіційному веб-сайті навчального закладу.

Документи подаються у відділ кадрів академії за адресою: вул. Ліцейна, 1, м. Кременець, 47003.

Телефон для довідок: (03546) 2-19-91, 2-24-15.

ВАМ, ПЕДАГОГИ, – ПІСНЯ І ЩИРЕ СЛОВО...

Ніна БАГНЮК

Нести знання – не кожному під силу.
Це не професія, а вічний стан душі.
Це жити так, щоб поважали і любили,
Щоб світоч Ваш світив нам і вночі.
Щоб спогади – лиш світлі та приємні,
Щоб пам'ять – щира вдячність і тепло,
Щоб кожне слово впало не даремно,
А в серці плодом щедрим проросло!

Святково-ліричний концерт з нагоди Дня працівників освіти підготували своїм педагогам студенти педагогічного коледжу й академії та молоді викладачі, котрі ще недавно були у статусі студента альма-матер

Своїх колег прийшли привітати ректор, професор Афанасій Ломакович, і проректори: професор Валентина Бенера та доценти Марія Боднар, Микола Сиротюк. До присутніх колег звернувся голова первинної профспілкової організації працівників нашого навчального закладу Василь Трифонюк.

У концертній програмі брали участь Євангеліна Путькалець і Яна Пшенична, Наталя Мушинська, інструментальне тріо під керуванням Олександра Блажка, Настя Жданкіна, Марія Шегера, Яна Кондратюк та Богдана

Щербатюк, Ярослав Намчук, Володимир Поцілуйко, Дарина Сульжик, Олексій Боднар, вокальний квартет «Кремінь» у супроводі концертмейстера Валерія Яскевича, троїсті музики під орудою Мар'яни Томашівської, баяніст Павло Яловський, колективи районного Будинку культури «Орієнталь» (керівник Івання Запольська) і «Домісольки» (солістка Соляр Юлія, керівник Аліна Твердохліб), хор народного співу з керівником Ольгою Пуцик і концертмейстерами Василем Райчуком і Валерієм Яскевичем.

Вели святкове дійство Ірина Бевсюк і Віталій Бойко.

Підготували програму концерту Василь Скоропляс, Микола Сиротюк і Олександр Ковень.

ДУШІ ЛЮДСЬКОЇ КАЗКА БЕЗСЛОВЕСНА...

Валентина МАЦКОВА

Через простір і час музика несе миротворчу місію, служить благородній меті об'єднання націй та народів. Саме тому вже 43 роки поспіль згідно з рішенням ЮНЕСКО 1 жовтня увічнене як Міжнародний день музики – свято музикантів і співаків, композиторів і викладачів музики, студентів музичних факультетів та учнів спеціальних навчальних закладів, для яких музика – це сенс життя та мова Бога.

Урочистий концерт з нагоди Дня музики, підготовлений студентським колективом педагогічного коледжу у залі Гуго Коллонтая, відкрив вальс Д. Шостаковича

із Джазової сюїти №2, у супроводі якого закружляли у чарівному танці студенти 31-Мк групи.

Ведучі свята Валентина Назар та Віталій Бойко привітали зі святом своїх наставників – викладачів і концертмейстерів циклової комісії музичних дисциплін, завдяки самовідданій праці яких отримання знань та вмінь стає невід'ємною частиною життя кожного студента і народжується когорта молодих професіоналів. З вітальним словом вдячності до присутніх звернулася голова циклової комісії музичних дисциплін Олена Новик, яка вручила грамоти найактивнішим студентам-музикантам. Пісенним подарунком педагогам стала пісня Христини Соловій «Хто, як не ти?», яку презентував вокальний дует у складі Яни Кондратюк та Богдани Щербатюк.

Одою невмируючій музиці звучали інструментальні твори у виконанні Ярослава Намчука («Ноктюрн» В.Квасневського) та Діани Верещинської («Ноктюрн» Ф.Шопена). Віддаючи данину шани, поваги і підтримки захисникам рідної Вітчизни, з піснею «Біля тополі» Петра Солодухи на вірші Тараса Чубая до них звернувся студент другого курсу Сергій Доротюк.

Особливо трепетним це свято є для першокурсників, адже ще вчора вони сиділи за шкільними партами, а нині поповнили творчу, дружну та веселу родину студентів. Патріотичною тематикою відкрила виступи першокурсників Діана Лабунець (Ніколо Петраш, Юрій Рибчинський «Моя Україна»). Їх продовжили солістки Андріана Москалюк (українська народна пісня «Вербовая дощечка») та Дарина Сульжик (пісня з репертуару Міли Нітіч «То не любов»), бандуристка Настя Загребельська (С. Гулак-Артемовський «Український танок» з опери «Запорожець за Дунаєм»), гітарист Артур-Ярослав Зорич (В. Гомес «Романс») і баяністка Олена Козлова (Д. Каміллері «Долорес»).

На завершення свята своїх наймолодших колег привітали четвертокурсники педагогічного коледжу.

СПРАВА ГЕРОЯ ЖИВЕ!

Ліна ВЕРЕСЕНЬ

Відзнаку імені Олександра Капіноса засновано громадською організацією «Родина Героїв Небесної Сотні» в межах проекту «Відзнаки Героїв» завдяки підтримці платформи «Велика ідея. Big Idea» та Міжнародного фонду «Відродження» й партнерів з Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні: Музею Революції Гідності, Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара», мистецького об'єднання «Глечик».

До участі в конкурсі запрошувалися громадські активісти, вчителі, студенти із сіл, селищ та містечок України з населенням до 15 тисяч осіб. Відзнака покликана підтримувати громадських активістів із сіл та містечок України, які тримають сьогодні «культурний фронт», пробуджують національну свідо-мість, здійснюють систематичні зміни у своїй громаді, реалізовуючи освітні, культурні, соціальні, екологічні ініціативи. З 1 до 30 вересня 2018 року було оголошено конкурс на найкращий освітньо-культурний проект, метою якого є зацікавлення дітей і молоді дослідженням, вивченням та збереженням культурної спадщини українського народу (живих традицій, звичаїв, обрядів, народних танців, традиційного народного співу, гри на традиційних народних інструментах, фольклору, народних ремесел) і долучення до них, а також підвищення обізнаності й залучення місцевих громад у цій сфері. Умовою здобуття відзнаки є здійснення власних активних дій і сприяння формуванню спільнот, здатних діяти заради поставленої мети в зазначених напрямах у селах і містечках, де живуть або звідки походять учасники конкурсу на здобуття Відзнаки.

На конкурс проектів надійшло 23 заявки з 15 областей України. Членами журі виступили провідні етнографи, фольклористи, музеєзнавці, культурні діячі України, члени родини Героя Небесної Сотні Олександра Капіноса та громадської організації «Родина Героїв Небесної Сотні», серед яких Валерій Гладунець, Петро Гончар, Олена Капінос, Сусанна Карпенко, Ігор Пошивайло, Тетяна Пошивайло, Наталія Хоменко й Олена Котляр.

У залі Гуґо Коллонтая нашої академії

пройшло урочисте оголошення результатів конкурсу та нагородження переможця, яким став студент Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського, молодий громадський активіст Едуард Крутько із села Козубівка Хорольського району Полтавської області.

Упродовж двох місяців Едуард працюватиме над втіленням свого освітнього проекту «Ой зійдімося, роде», що включає комплекс заходів, спрямованих на популяризацію та збереження культурної спадщини українського народу, залучення молоді до дослідження власної ідентичності й етнографії рідного краю. Задум передбачає проведення експедицій у Хорольському районі, під час яких буде зібрано етнографічні матеріали; проведення для школярів лекцій з етнографії, майстер-класу із графічного відображення свого родоводу, занять із вишивання на уроках трудового навчання для відтворення орнаментів традиційного одягу та культурно-мистецького заходу в рідному селі «Ой зійдімося, роде» у форматі «Ніч у музеї».

Переможець отримав сертифікат на суму 15000 гривень для реалізації задуму. Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара» надаватиме йому консультаційну підтримку щодо організації заходів.

Едуард Крутько розпочав активну громадську роботу зі збору експонатів та етнографічних матеріалів рідного села у 2016 році. Так зародилося етнографічне зібрання «Древо». Пізніше в хаті покійних дідуся та бабусі Едуард заснував музей «Древо», який став центром культурних і мистецьких заходів. До села почали приїздити туристи та вихідці з Козубівки, які десятки років не бували в рідних місцях. Згодом молодий ентузіаст започаткував етнофестиваль «Під дідовими липами».

Як повідомила вчений секретар Національного музею Революції Гідності Леся Онишко, заслужена нагорода стане помірним вкладом у реалізацію проекту переможця, який апріорі став продовжувачем справи Героя Небесної сотні Сашка Капіноса. Знаменно, що даний конкурс ініціювала громадська організація й підтримав Національний музей Революції Гідності разом з іншими партнерами. У новозбудованому Музеї Революції Гідності інформація про Сашка Капіноса та його ініціативи посяде гідне місце серед пантеону борців і героїв України. Зараз ведуться активні роботи з організації будівництва Меморіалу Героям Небесної Сотні. Ці проекти – справа найближчого майбутнього, а справа Олександра Капіноса вже живе. Сьогоднішнє відзначення першого переможця є яскравим підтвердженням цього.

У межах заходу за підтримки депутата Верховної Ради України Михайла Головка, Тернопільської обласної та Кременецької районної державних адміністрацій відбувся концерт-ушанування з участю Яреми Шевчука (колісна ліра та старосвітська бандура; м. Ковель), Святослава і Тараса Силенків (старосвітська бандура; м.Київ), Андрія Ляшука (колісна ліра, м. Рівне), Віктора Пашника (бандура, гітара, м. Львів), Христини Панасюк (гітара, м. Київ) і київських гуртів «Телері» та «Варйон». Своєрідною родзинкою програми став майстер-клас із традиційних українських танців для учасників та глядачів, організований ведучим концерту Валерієм Гладунцем.

Із заключним словом до гостей і присутніх звернулася кременецька художниця з жіночого мистецького гурту «Палітра», науковець кафедри мистецьких дисциплін і методики їх викладання Юлія Янчук. Вона подякувала усім за те, що духовні задуми та плани життя нашого земляка-Героя Олександра Капіноса стають реальністю, а його благородна і гідна справа продовжується і дає свої перші плоди.

БОРЦЯМ ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ

ДО ДНЯ ЗАХИСНИКА УКРАЇНИ

Марія ПАСЕВИЧ,
власкор ™Замку»

Науково-педагогічні працівники кафедри української філології та суспільних дисциплін нашої академії (завідувач – доцент Олег Василишин) провели зі студентами гуманітарного факультету патріотичну годину «Сила нескорених», присвячену борцям за волю України і з нагоди Дня захисника Вітчизни.

Перед присутніми виступили доктор історичних наук, професор Ірина Скакальська, кандидати історичних наук, доцент Олександр Соловей і доцент кафедри Галина Сеньківська, які дали характеристику різних етапів визвольних змагань українського народу за утвердження національної державності. Особлива увага була приділена сучасному періоду збереження та зміцнення української держави, її захисту на наших східних рубежах.

Важливою складовою патріотичної години став український документальний телевізійний фільм «Рейд. Сила нескорених», знятий Військовим телебаченням України у співпраці з кінокомпанією Film.ua. Стрічка розповідає про події кінця серпня – початку вересня 2014 року, коли українські десантники на Сході України за 24 дні здійснили 400-кілометровий бойовий марш у тилу терористичних організацій з метою ізоляції зони конфлікту та зупинення військового забезпечення терористів з боку Росії. Ідея фільму народилась у радника Міністра оборони України з питань комунікацій Олексія Макухіна після прочитання ним інтерв'ю американського військового експерта Філіпа Карбера, який заявив, що українські десантники здійснили найдовший рейд збройного формування у військовій історії світу. Після цього рейду були інші рейдові операції, що допомогли зупинити наступ ворога і змусили його сісти за стіл переговорів.

Фільм знімала та ж команда, котра створила телестрічку «Аеропорт», присвячену кіборгам. Обов'язки режисера «Рейду» виконували Олексій Макухін, режисер монтажу Андрій Трандін, автор сценарію Олексій Гончарук, продюсери Поліна Толмачова й Андрій Ризванюк. У фільмі – інтерв'ю 22 військових.

Стрічка нікого не залишила байдужим і продемонструвала, що любов до Батьківщини має свій найвищий вияв у героїчному захисті її незалежності та свободи.

«СЛАВА УКРАЇНІ! – ГЕРОЯМ СЛАВА!»

Під таким девізом в залі імені Гуго Колонтая відбувся вечір, присвячений Дню захисника України для студентів педагогічного коледжу та КОГПА ім. Тараса Шевченка.

За формою це був поетично-драматичний концерт, в якому відображено три доби боротьби українського народу за свою незалежність. Ці віхи зв'язував Читець, який у поетичній формі уособлював добу козацтва, добу УПА та сучасних бійців АТО.

У першій частині звучали поетичні рядки з поеми «Вставай, народе» невідомого автора, з вистави «Енеїда» І.Котляревського та пісні-думи «Чорна рілля» та «Єднаймося, браття» у виконанні Віталія Бойка, Дарії Сульжик і Володимира Дзюми.

В основу другої частини покладені драматичні сценки із «Повстанського записника» М. Данилюка (псевдо Блакитний), у яких брали участь актори театру «Пілігрим» Ірина Бевсюк, Іванна Свитка, Марія Мазовіта, Віталій Бойко, Назар Прокопів, Андрій Колісник, Олександр Ковень, Сергій Доротюк, а також вокальний ансамбль «Калина» (керівник Олена Новик) і бандуристка Марія Прокопчук-Шегера.

Третю добу розкривали поетичні рядки, написані в зоні АТО та пісні «Мить» С. Вакарчука, «Чорна квітка», пісня-балада «Біля тополі». Виконавці цієї частини – Віталій Бойко, Ірина Бевсюк, солісти-вокалісти Олексій Боднар, Дарія Сульжик і Сергій Доротюк.

Завершив вечір «Гімн України» у виконанні Володимира Дзюми.

Автор сценарію та постановник – Василь Скоропляс, режисери – Олександр Ковень, Олена Новик. Звукооператор – Олександр Ковень.

Сприяли у проведенні вечора проректор з виховної роботи академії Микола Сиротюк і заступник директора з навчально-виховної роботи педагогічного коледжу Лариса Рац.

ПАМ'ЯТІ НЕБЕСНОЇ СОТНІ

Їх було багато – наших ровесників і трішки старших – тих, хто п'ять років тому вийшов на Майдан, щоб захистити свої знівечені мрії і сподівання на справжню свободу, на вільне життя у вільній і багатій країні...

У Районному будинку культури пройшов вечір пам'яті, приурочений учасникам Революції Гідності, до якого долучилися студенти нашої академії. Актори студентського експериментального театру «Пілігрим» Віталій Бойко, Марія Мазовіта, Іванна Свитка, Валентина Назар, Ірина Бевсюк, Назар Прокопів, Андрій Колісник читали вірші Василя Симоненка, авторські поезії, написані учасниками подій на Майдані, а також фрагменти з нової книжки ветерана АТО Бориса Гуменюка «Блокпост».

Пісенні твори програми запропонували солісти нашої академії та Районного будинку культури: Володимир Дзюма – «А на тих рушниках» Тамари Сєніної та Олександра Пєтуха, Дарія Сульжик – «Чорна квітка» Петра Маги й Олександра Тищенка, Володимир Поцілуйко – «Ангели Майдану» Богдана Пісного і Павла Дворського, Аліна Твердохліб – «Жовто-сині стрічки» із репертуару гурту «Фіра», Катерина Шувалова – «Разом назавжди» Павла Шилька й Олександра Пономарьова.

Дитячий танцювальний ансамбль РБК «Сонечко» (керівник Алла Залюбовська) виконав вражаючу хореографічну композицію «Синку мій», а солісти зразкової студії сучасного танцю «Орієнталь» РБК під керівництвом Іванни Запольської також розчулили глядачів твором у супроводі пісні з репертуару Святослава Вакарчука «Обійми мене».

...Перед очима знов і знов оживали криваві картини тих уже далеких подій, а кожному з нас здавалося, що це було зовсім недавно. І досі невідомо, скільки молодих сердець забрали Небеса у ці трагічні дні, скільки їх пропали безвісти, загинули у новій і неоголошеній, але довгій і жорстокій війні на Сході України. А скількох ще й донині проводжають в останню путь руки побратимів і скорботна «Кача»... Та всі вони навіки залишились у серцях українців Героями Небесної Сотні, межі якої відомі лише на небі.

Ми повинні молитися за ці невинні душі і вічно пам'ятати про них...

Вечір пам'яті підготувала творча група у складі сценариста, режисера-постановника Василя Скоропляса, його помічника і світлорежисера Олександра Ковеня та звукооператора Романа Харамбури.

ХАЙ БУДЕ СВІТЛОЮ ПАМ'ЯТЬ...

Боляче писати про когось, змінюючи форму теперішнього часу на минулий. Однак, на превеликий жаль, ми змушені це робити, бо невблаганний час вносить свої, доволі сумні корективи у розмірений плин нашого життя. Час від часу нас залишають люди, змиритись із відсутністю яких дуже важко і складно: уява вимальовує лише живі образи, цікаві факти, яскраві спогади – і від того біль лише загострюється...

Ще в суботу Володимир Мазурок був разом з колегами учасником Всеукраїнських наукових читань з нагоди 100-річчя Української гімназії ім. Івана Стешенка в Кременці, на відкритті меморіальної дошки й урочистому концерті. Як завжди, жартував, навіть, здавалося, був особливо сентиментальним і романтичним...

І ніщо не віщувало біди. Однак наступний день виявився для нього важким і ... останнім. Людина пішла, залишивши тисячі зойків розпачу в телефонному режимі, безліч чужих нарікань на несправедливість долі, материнське серце, розкраяне невимовною втратою. А ще – гіркі й до болю щирі сльози колег, студентів, друзів, знайомих. Адже лише в нашій академії серед його підопічних на факультеті було більше 90 науковців: 8 докторів наук і професорів, 36 доцентів і кандидатів наук, 30 чоловік – на шляху до наукової мети. Більш як для двох тисяч випускників факультету він назавжди залишився улюбленим деканом...

У кожного з нас оживають неповторні хвилини спілкування з цією неординарною особистістю, бо практично всі у різні періоди життя були дотичним до його багатогранної діяльності. Та ніхто з нас не в силах змінити те, що написано і вирішено у Великій Книзі Життя. Хай буде земля йому пухом, а душа легко долає шлях до Небес, осяяний щирою любов'ю, світлою пам'яттю і найкращими спогадами. Цінуймо нинішній день... Цінуймо кожну мить...

ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА МАЗУРКА

Світлана ГУРАЛЬНА

Ця мить нетлінна – спокій вічний,
Без хвилювань і суєти життя,
Де владарює нині мертва тиша –
Без Ваших кроків, усмішки, тепла...

Ми вдячні за добро, поради, щирість,
За професійність, дружбу і плече,
За віру в нас, за серце, за надійність
І за любов, що втратою пече...

Жорстоко вкрила чорним полотном
Болюча хмара горя цю буденність:
Ми плачем, дивлячись в Небес вікно,
І розуміємо нашу часоплинність...

ЗАЛИШИВСЯ НЕПЕРЕМОЖНИМ...

Якось раптом знову завмер звичний ритм життя нашого міста. Пасажири і перехожі буквально кричали з відчаю у свої мобільні: «Цього не може бути! Це неправда! Це якась жахлива помилка!». Місто ще не отямилося від одних похорон, а тут знову довелося повторювати ці фрази...

В'янули з відчаю квіти... Плакали рідні, друзі, знайомі, колеги, вихованці, навіть суперники нашого Чемпіона в усіх куточках нашої планети. Щиро плакав світ за найвідомішим Богатиремрукоборцем. І ридало небо, якому, мабуть, також було невтямки від такого невимовного людського горя. Господь забрав його з півдороги до нового успіху, до безперечної чергової перемоги. У буквальному сенсі – з дороги. Яка стала для нього останньою...

А день похорон приніс нашому роз'ятреному місту дивовижну сонячну погоду... Кажуть, так буває тоді, коли покійні дуже хотіли жити... А як же могло бути по-іншому? Він мав усе для щастя: улюблене заняття, славу, кохану дружину і маленького дивовижного синочка, повагу від колег по роботі та спорту, безмежну шану від спортсменів, окремі з яких завдяки йому також досягли світових вершин армлестлінгу, інші – лише з ним пов'язували своє майбутнє спортивне життя...

Цей день розділив кожному світ навпіл: на ВЧОРА, коли Андрій Пушкар був поряд, коли все було добре, зрозуміло і надійно, та ЗАВТРА, коли треба буде намагатися, пробувати, вчитися жити без нього. І усім від того невимовно боляче...

Однак це єдина ситуація, в якій недоречно ставити питання: чому?!!! Тому що відповідь нам отримати не дано. Бо десь там, високо (чи, можливо, і поряд) існує інший вимір усіх земних подій, суті і значення яких нам збагнути ще не пора...

Єдиний спосіб (чинник, фактор, дія, метод, засіб), котрим можна якось зв'язатись із цим виміром чи отримати можливість доторкнутися до нього, – це щира молитва за світлу душу. Хай знайде вона мир і спокій у Царстві Божому... І нехай Господь підтримує тих, хто залишився...

З ТУРБОТОЮ ТА ЛЮБОВ'Ю

Валентина КАЩУК

З перших днів заснування громадської організації «Розвиток і підтримка освіти Кременеччини» (керівник Сніжана Шевченко) викладацький і студентський колективи нашої академії та педагогічного коледжу беруть активну участь у благодійних акціях, які проводить ця організація згідно зі своїми статутними цілями, зокрема у підтримці ремонтно-реставраційних робіт у Кременецькій школі мистецтв ім.Михайла Вербицького.

Науково-педагогічні працівники кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій (завідувач – доктор педагогічних наук, доцент Микола Курач) спільно зі студентами спеціальності «Трудове навчання і технології» стали активними учасниками благодійного ярмарку, що проходив у міському Центрі вільного часу «Панорама».

Серед виробів, виготовлених і представлених на ярмарку нашими працівниками і студентами, – різні види вишивок, ляльки-мотанки, в'язані вироби, предмети різьби по дереву, лозоплетіння, художньої ковки металу та художньої обробки глини. Згадані речі – творіння юних майстрів декоративно-прикладного мистецтва, студентів третіх і четвертих курсів, майбутніх учителів трудового навчання і технологій Валентини Притули, Юлії Колядко, Людмили Плетюк, Іванни Гороб'юк, Олега Степанця. Їх творчі зусилля спрямовували науковці кафедри, кандидати педагогічних наук, старший викладач Марія Олексюк, доцент Степан Шабага, доцент кафедри Олександр Омельчук.

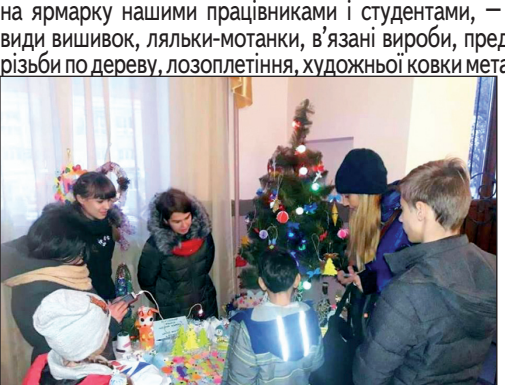

Члени кафедри педагогіки та психології (завідувач – кандидат педагогічних наук, доцент Любов Кравець) і студенти ІІІ курсу спеціальності «Соціальна робота» спільно з педагогами й учнями старших класів Кременецької ЗОШ № 3 провели творчі майстер-класи з виготовлення ялинкових прикрас, які були передані на благодійний концерт-ярмарок у Районний будинок культури. Майстер-класи проходили під гаслом «Кременецькій школі мистецтв – з турботою і любов'ю». Творчі дії студентів і школярів з виготовлення новорічної продукції координували кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри Володимир Терпелюк і вчитель ЗОШ № 3 Галина Кравчук. З учнями працювали наші третьокурсники Аліна Савчук, Ельвіра Ключ, Марія Бойко, Ольга Рицька, Анастасія Войчишина, Олена Витовщик, Тетяна Царук, Алла Шкільна, Аліна Козюк, Олег Крамаренко. Вони вагомо поповнили скарбничку ярмаркового товару для благодійних цілей і, окрім цього, набули важливого педагогічного досвіду практичного спілкування з представниками різних соціальних категорій та в різних соціальних ситуаціях.

Продуктивно включились у благодійну акцію з підтримки вчителів та учнів школи мистецтв представники кафедри викладання мистецьких дисциплін (завідувач – доктор педагогічних наук, професор Олександр Дем'янчук): власні художні полотна на благодійний ярмарок передали заслужений майстер народної творчості України, доцент кафедри Тетяна Балбус та асистент Юлія Янчук. До акції приєднались викладачі педагогічного коледжу Іванна Погонець, Богдана Гуменюк зі своєю творчою колегою Світланою Ткачук. Відчутний внесок зробили і студенти спеціальності «Образотворче мистецтво», зокрема, свої оригінальні роботи представили юний майстер кавового живопису Софія Беркита.

Кошти, виручені під час цього заходу, були передані на реставраційні роботи Кременецької школи мистецтв.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПЛЕНЕРУ

Кафедра мистецьких дисциплін і методики їх викладання нашої академії та викладачі образотворчого мистецтва педагогічного коледжу провели мистецький пленер для студентів спеціальності «Образотворче мистецтво», приурочений 200-річчю відкриття Волинського ліцею в Кременці.

Перед пленеристами було поставлене завдання зобразити елементи екстер'єру історико-архітектурного комплексу навчального корпусу № 2 – колишнього Волинського ліцею. Роботи, виконані у традиційних і новітніх художніх техніках, показували будівлю Ліцею з різних ракурсів і в різний час доби, додаючи їй то яскравих, то пастельних тонів. Найбільш відтворюваними були як її загальний вигляд, так і окремі компоненти: вхід до ліцею, балюстрада біля Преображенського собору – тодішнього Єзуїтського колегіуму тощо.

У рамках відзначення Дня художника була організована виставка цих творів і відбулось нагородження кращих авторів. Третє місце розділили між собою Анна Стрелець (акварельний живопис), Мар'яна Синішина (акварель і гелева ручка) і Тарас Допіра (графіка кольоровими олівцями). Другими визнані роботи Ольги Василевської, Аліни Вершнер і Миколи Сирова, виконані у техніці олійного живопису. Найвищу ж оцінку професійного журі отримав кавовий живопис Софії Беркити.

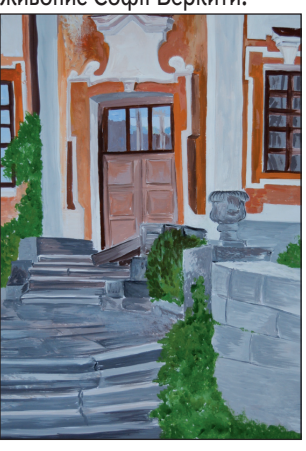

МИСТЕЦТВО МОЛОДИХ

З нагоди Дня художника у педагогічному коледжі демонструвалася виставка творчих робіт випускників спеціальностей «Образотворче мистецтво» та «Технологічна освіта».

На виставці представлені графічні тематичні композиції Олени Крижановської (диптих «Світ чарівних птахів») і Василини Ломницької («Совушки»), натюрморти: аквареллю – Ірини Олексюк (диптих «Натюрморт»), графічний – Єлизавети Назарчук («Графічні фантазії»), у змішаній техніці акварель-графіка – Вікторії Камінської («Дари природи») і натюрморт-вишивка Аліни Синішиної «Соняхи».

У техніці пейзажу працювали Кристіна Гонтарук («Таємниці історичного міста», гуаш), Марія Шостак («Зимовий ранок», батик), Катерина Козяр («Вечірнє місто», витинанка). З особливою цікавістю сприймався пейзажний триптих Софії Беркити «Старовинний Кременець» у техніці кавового живопису.

Не менш цікавими виявилися обрядові рушники випускників спеціальності «Технологічна освіта» Тетяни Фількевич (косий хрестик, мережка) та Ліни Кошельник (косий хрестик, лічильна гладь). У техніці косий хрестик виконані роботи Людмили Савчук (триптих «Рідна хата»), Олени Снітинської («Святвечір»), Вікторії Чмуневич («З півником») та Ірини Сикліцької («З гускою»). Ганна Костюк своє полотно вишила бісером («Великдень»), а Віта Скакун – атласними стрічками та художньою гладдю («Синички на гілці бузку»).

Власні художні твори запропонували відвідувачам виставки і Роман Петрик (панно «Слава Україні», техніка рельєфне різьблення) та Петро Качуровський («Декоративна таріль», техніка геометричне різьблення).

Виставку підготували викладачі циклової комісії трудового навчання та технологій і образотворчого мистецтва Віталій Писаренок, Олександра Мушак, Іванна Погонець, Богдана Гуменюк і Марія Швед.

СЕРЕД ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ

У Тернопільському ВПУ сфери послуг та туризму відбувся XXII Обласний творчий конкурс авторської пісні та поезії серед учнів, студентів і працівників закладів професійної та вищої освіти. Організатори конкурсу – навчально-методичний центр ПТО у Тернопільській області та обласна організація профспілки працівників освіти і науки України.

Аналізуючи творчі здобутки 22 поетів, композиторів і виконавців із 12 закладів освіти, конкурсне журі високо оцінило зміст власних поезій і майстерність їх виконання викладача педагогічного коледжу Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка Світлани Гуральної, яка увійшла до складу переможців і отримала Диплом ІІ ступеня управління освіти і науки облдержадміністрації, навчально-методичного центру ПТО у Тернопільській області, Тернопільської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України. Твори переможців конкурсу рекомендовані до друку в літературному альманасі «Освітянська скриня».

Вітаємо нашого дипломанта і зичимо подальших успіхів у творчій діяльності!

ОДА УКРАЇНСЬКІЙ АБЕТЦІ

Ліна ВЕРЕСЕНЬ

Безперечно, кожному народові своя мова – наймиліша і найкраща з мов. Проте не кожна з них пройшла такий воістину хресний шлях, який довелося здолати нашій рідній українській мові. За неї упродовж декількох століть боролися, гинули і нині продовжують класти своє молоде життя кращі сини і дочки України. Бо доля у неї така ж, як і в рідної землі. І чим більше її намагаються знеславити, принизити чи й узагалі знівелювати, тим більше вона сяє, вабить незбагненною таїною свого тисячолітнього звучання, свого гордого терпіння. Про це говориться завжди і всюди, при нагоді і без неї, з політичним пафосом і в повсякденному спілкуванні. Та говорити – легко (хоча й не кожному), а поступають відповідно до своїх слів одиниці: більшість «великих світу нашого» розмовляють іншою мовою або вживають жахливий суржик, незважаючи на новоприйняті закони про обов'язковість спілкування українською.

А десь там, у глибинах Вселенського Розуму, того одвічного Безмежного Логосу – Початку, Причини і Наслідку всіх речей і подій – наша мова є рівною серед рівних, вільно виграє різнобарв'ям своєї милозвучної, потужної, неповторної сутності: її предвічне «Отче наш», «Богородице Діво», «Господи помилуй» використовує чужа мова, хоча в ній немає кличного відмінка іменників як окремої форми звертання – і цього вже не в силі змінити чи якось логічно пояснити науковці-україножфоби.

І лише окремій категорії творчих людей дано входити у творчий контакт із безмежною духовною скарбницею рідного слова, щоб не просто писати поезію чи прозу, а шліфувати кожен знак і символ, творити щось зовсім нове, що цікавить, дивує, вабить, підіймає українське слово на вищий рівень його сприйняття й осягнення.

Про все це йшлося на презентації унікального колективного видання «Абетковий словограй», що пройшла у читальному залі нашої академії. Вперше ця книга була представлена під час XII Міжнародного круглого столу «Медіаосвітні технології у навчальному процесі», що відбувався в рамках XXVII Міжнародної наукової конференції «Мова і культура» ім. професора Сергія Бураго і на сторінках «Інформаційного збірника для директора школи та завідувача дитячого садка» (головний редактор – Валентина Бойко) – і в буквальному значенні слова підкорила її учасників з різних куточків України та світу.

Відкрила літературний захід завідувач бібліотеки Юлія Стрельчук. Як одному з авторів «Абетки» мені необхідно було насамперед розкрити процес творення цього літературного дива, яке почало жити завдяки авторові ідеї, науковому редакторові, професору Ганні Онкович та упорядникові й одному з авторів Наталії Мавдрик. Озвучити зміст 33 окремих творів (на всі літери української абетки від А до Я) допомагали юні читці – студентки ІІІ курсу спеціальності «Українська філологія» Богдана Свідова та Вікторія Герасим і їх колеги-другокурсниці Юлія Зайка й Оксана Шаплай, які готувалися під керівництвом кандидата філологічних наук Романа Дубровського.

На презентації були присутні майбутні вчителі української мови та літератури, з якими особливо цікаво було вести діалог про особливості рідної мови в загальному та про презентовані твори зокрема. Перед своїми вихованцями виступили їхні старші наставники: ветеран педагогічної професії, автор багатьох цікавих видань для дітей дошкільного і шкільного віку Ольга Яловська, доктор психологічних наук Наталія Савелюк, головний редактор газети «Замок» Анатолій Багнюк, кандидат філологічних наук, доцент Олег Василишин, наш магістрант і поет, автор двох збірок віршів Павло Старух, викладач педагогічного коледжу Катерина Єрусалимець. Кожен із них висловив своє бачення цієї незвичайної «Абетки»: виховне, психологічне, філософське, філологічне, поетичне і просто дружнє.

СВЯТО РІДНОЇ МОВИ

Ольга МИКУЛЯК

У рамках святкування Дня української писемності викладачі та студенти академії і педагогічного коледжу провели ряд цікавих заходів, серед яких – два диктанти: для викладачів і студентів академії читав кандидат філологічних наук Роман Дубровський, а радіодиктант для викладачів і студентів педагогічного коледжу пройшов під диктовку популярного українського мовознавця, педагога, теле- і радіоведучого Олександра Авраменка.

Науковці кафедри української філології та суспільних дисциплін організували і провели Свято рідної мови, до програми якого увійшли читання прозових і поетичних творів, перегляд відеофільму про Нестора Літописця, філологічна гуморина та конкурс знавців української мови. Найактивнішими учасниками свята були студенти гуманітарного факультету академії: Ірина Жолоб читала прозові твори, Ірина Бевсюк, Марія Хороша, Наталія

Горохівська, Вікторія Зіновкіна, Анна Мігаль, Олександра Кульчинська, Ірина Мазуркевич, Христина Новосельська, Катерина Блажко, Анастасія Михайлюк, Ірина Жолоб, Ярина Рудакевич – декламували вірші, а Ольга Мовшук та Назар Прокопів презентували авторську поезію. Розбавляли філологічну напругу їх колеги зі спеціальності «Музичне мистецтво» Віталій Бойко, Володимир Поцілуйко, Олексій Боднар.

ЄВРОПА – НАШ ВЕЛИКИЙ СПІЛЬНИЙ ДІМ

Світлана ФЕДЮРА

Ще далеко не кожен із нас мав нагоду побувати за кордоном нашої Вітчизни, помилуватися краєвидами й архітектурою населених пунктів інших країн, ближче ознайомитись із культурою наших близьких і дальших сусідів. Тому студенти нашого педагогічного коледжу на чолі з викладачем Віталієм Цеголком вирішили організувати і провести тематичну віртуальну мандрівку окремими європейськими країнами.

Присутніх привітали ведучі Андріана Москалюк і Микола Білецький, які запросили студентів 11-Мк групи до «Пісні соловʼїної» (музика Руслана Квінти на слова Віталія Куровського).

Поетичну композицію доповнив діалог між Христиною Ямнич у ролі Українки та Людмилою Пацулою, яка представляла Європу, прийняла з рук Українки хліб-сіль, а з уст другокурсників Ірини Кондратюк і Сергія Доротюка – пісню «Два кольори» Олександра Білаша і Дмитра Павличка англійською мовою.

Гімн Європейського Союзу «Ода Радості» Людвіга ван Бетховена відкрив символічні двері до Європи. Отож, починаємо мандрівку. Європейський Союз – це сім'я демократичних країн, що спільно працюють задля миру і процвітання. Це міжнародна організація, створення якої було запропоноване Міністром закордонних справ Франції Робером Шуманом 9 травня 1950 року. Ця дата – день народження ЄС – відзначається щорічно як День Європи, що також святкується і в Україні.

Війна між країнами ЄС є немислимою завдяки єдності, якої вони досягли за останні 60 років. 28 комісарів, по одному з кожної країни ЄС, працюють над конкретними завданнями: зовнішні відносини, енергетика, торгівля, культура та національні надбання. Кожен народ із 28 країн ЄС унікальний по-своєму, своїми традиціями, звичаями, мовою, кухнею, а не тільки географією, кліматом та релігією.

Щоб рухатись уперед, потрібно не лише любити Батьківщину, а й знати та поважати своїх сусідів. А це означає вивчати їхні звичаї і традиції, їхню національну культуру, етнос. Тому продовженням нашого заходу стало «відкриття» студентами окремих великих європейських країн: Німеччини (11-ТОк), Франції (11-Дк), Великої Британії (12-Дк) та Італії (11-Мк). До кожної країни вони підготували тематичні плакати й історичні довідки. Їх доповнювали музичні номери у виконанні першокурсників-музикантів Олени Козлової (вальс Юбера Жиро «Під небом Парижа») та вокального дуету Лідії Кузьмич і Софії Коваль у супроводі гітариста Артура Зорича (пісня з репертуару Тото Кутуньо).

Кожна розповідь мала свої цікавинки, що стосувалися тієї чи іншої європейської країни, та головне, що приваблює в них, – це демократія, свобода, дружба, єдність, партнерство. Тому дівчина-Європа запросила українців швидше увійти до складу ЄС, щоб разом творити його мирну історію. Фіналом заходу стала пісня Каті Бужинської «Моя Україна» у виконанні Дарини Сульжик.

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ

на 2019-2020 навчальний рік

Ступінь бакалавра на основі повної загальної середньої освіти (11 кл) за спеціальностями:

01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Фізична культура)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
01 Освіта / Педагогіка 012 Дошкільна освіта
01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта
23 Соціальна робота 231 Соціальна робота
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Біологія)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Українська мова і література)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Інформатика)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Історія)
01 Освіта / Педагогіка 015 Професійна освіта (Деревообробка)
10 Природничі науки 101 Екологія

Ступінь бакалавра на базі молодшого спеціаліста із споріднених та інших спеціальностей:

01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Фізична культура)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
01 Освіта / Педагогіка 012 Дошкільна освіта
01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта
23 Соціальна робота 231 Соціальна робота
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Біологія)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Українська мова і література)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Інформатика)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Історія)
01 Освіта / Педагогіка 015 Професійна освіта (Деревообробка)
10 Природничі науки 101 Екологія

Ступінь магістра на основі ступення бакалавра або ОКР спеціаліста за спеціальностями:

01 Освіта / Педагогіка 012 Дошкільна освіта
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Біологія)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Фізична культура)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Кременецький педагогічний коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ

на 2019-2020 навчальний рік

На основі базової загальної середньої освіти (9 кл) за спеціальностями:

01 Освіта / Педагогіка 014.11 Середня освіта (Фізична культура)
Кваліфікація: Вчитель фізичної культури, організатор туристичної роботи.
01 Освіта / Педагогіка 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Кваліфікація: Вчитель образотворчого мистецтва, керівник гуртка художніх промислів.
01 Освіта / Педагогіка 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Кваліфікація: Вчитель музичного мистецтва, керівник хореографічного колективу.
01 Освіта / Педагогіка 012 Дошкільна освіта
Кваліфікація: Вихователь дітей дошкільного віку, вчитель іноземної мови у дошкільних закладах або інструктор з фізичного виховання дітей дошкільного віку.
01 Освіта / Педагогіка 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Кваліфікація: Вчитель технологій і креслення, вчитель інформатики в початкових класах.

Телефони для довідок:
(03546) 2-27-07, (03546) 2-24-89
(03546) 2-19-91
096 914 08 39
097 245 88 00

Адреса академії:
47003 Вул. Ліцейна,1
м. Кременець, Тернопільської обл.
www. kogpi.edu.te.ua

До заяви поданої в паперовій формі на ім'я ректора необхідно додати:
- копію документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний рівень), на основі якого здійснюється вступ, та додаток до нього;
- копію сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти);
- копію документа, що засвідчує особу та громадянство;
- копії документів, що підтверджують право вступників на участь у конкурсі за результатами вступних екзаменів на основі повної загальної середньої освіти, зарахування за співбесідою, зарахування за квотами (за наявності);
- медична довідка за формою 086/о (для вступу на спеціальності
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Фізична культура),
01 Освіта / Педагогіка014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
та 01 Освіта / Педагогіка 015 Професійна освіта (деревообробка)
- чотири кольорові фотокартки розміром 3х4 см.

"Замок" - газета КОГПА ім.Тараса Шевченка
Видається українською мовою.
Свідоцтво **ТР №422-22Р**, 05.12. 2006 р.
Індекс **96492**
Засновник і видавець: трудовий колектив КОГПА ім. Тараса Шевченка

Наш розрахунковий рахунок:
35427008001808
МФО 838012
УДК в Тернопільській області
ЗКПО 02125556

Головний редактор
Анатолій БАГНЮК
Літературний редактор, відповідальний секретар
Ніна БАГНЮК

Редактор-дизайнер
Сергій ЮРЧУК
Художньо-технічний редактор
Валентина КАЩУК
Фотокореспондент
Петро ДАНИЛЮК

Видрукувано у друкарні "Від і до" м.Чернівці, вул. Заводська, 37в
Наклад 1000 прим.

Наша адреса: 47003, вул. Ліцейна, 1, м.Кременець, Тернопільська обл.